

1930--1931

A SZEGEDI
KEGYESRENDI VÁROSI RÓM. KATH.
DUGONICS ANDRÁS GIMNÁZIUM

É R T E S Í T Ő J E.

KÖZZÉTESZI:

DR. TIHANYI BÉLA
IGAZGATÓ.

A „megnemértett“ gyermek.

Irta: DR. NÁDAS ZOLTÁN.

Az utóbbi időben, éppen az emberiség gépkorszakának erős lendületében, egyre jobban homloktérbe nyomul az egy ideig szinte feledésbe ment „ember“ problémája. Amit a renaissance mint nagy felfedezést iktatott be a kulturtörténelembe, t. i. a tömeg nagy egységéből, chaotikus masszájából kiszakított, differenciált „embert“, az ezertitkú „mikrokosmost“ — az a hódító útjukra indult természettudományok hatása alatt meglehetősen háttérbe szorult. Nem mintha éppen a renaissance korától datálható individualista törekvések veszítettek volna intenzitásukból, hanem azért, mert a gondolkodók figyelme jórészt a külvilágra telerődött. Csupán a legújabb kor kezdett arra a meggyőződésre jutni, hogy az emberi lét problémáinak a gyökerei és így megoldásuk feltételei is nem a külvilágban, hanem benn az emberi lélekben, sőt az *egész emberben* vannak.

Szinte magától értetődő, hogy amikor az az újabb gondolkodás az emberhez, mint a lét problémáinak a hordozójához és termő talajához fordul ezen problémák megoldása céljából, akkor a várható eredmények kivívását nem a felnötteken kezdi, hanem az emberiség zsendülő tavaszán: az ifjúságon. Így jutott a pedagógia soha nem várt jelentőséghez és fejlődési lehetőséghez olyannyira, hogy sokan századunkat nem éppen jogtalanul a gyermekek századának szeretik nevezni.

A pedagógia, a nevelés tudománya mindig akkor élte a maga hét-szüksztendejét, amikor az emberi gondolkodásban az ú. n. erkölcsi intellektualizmus hódított. Amikor egy Sokrates azt tanította, hogy a jónak a tudása már jóvá is teszi az embert, amikor Helvetius azt mondta, hogy a jót épp úgy lehet tanítani, mint a filozófiát vagy a matematikát, akkor lehet, hogy a didaktikai problémákat a tanítás módszertani kérdéseit napirenden tartották, azonban a dolog természete szerint nevelési kérdésekkel nem igen foglalkoztak.

Ma már azonban túlhaladott álláspontnak tartjuk, hogy az iskola feladata kimerül a merő tudományos oktatásban. Mindenki belátja azt, hogy az oktatás mellett elengedhetetlen a szoktatás, a tanítás mellett a nevelés. Ma már bizonyos az, hogy az örök ember részben bizonyos ismeretek révén, nagyjából azonban a neveltetése által csiszolódik a hepe-hupás torzító tükörből a tökéleteskivitelű velencei tükör felé, amely

az életet, a világot a maga valóságában értékeivel és szépségével együtt tudja önmagában szemlélni. Azt az embergyémántot elsősorban és főként a neveltetése súrolja, köszörüli olyan formába, hogy a belső értéke teljes mértékben kifejeződésre és érvényesülésre jusson a vonalakban, lapokban, fénytörésben.

Ha egyszer azután eldöntöttük, hogy nevelésre okvetlenül szükség van és nem elégedhetünk meg ismeretközléssel, akkor legott felmerül a probléma, hogy vajjon melyik nevelési rendszernek adjunk előnyt a többivel szemben?

Meddő dolog volna itt részletezni a legkülönbélebb nevelési szisztémákat s ezeket egymás között összehasonlítva a negatív eredmények tarlóján baktatni valamelyik elfogadható rendszerig. Sokkal tanulságosabb lehet egy újabb pedagógiai problémakörbe beállva pozitíve kifejteni a lehető legjobb nevelési rendszer elgondolásait és a gyakorlatban fokongint megvalósuló követelményeit.

Manapság szokás a régi iskolával szemben — részben némi igazsággal, részben pedig bizonyos újitási vágyaktól vezetve — szemrehányásokat tenni s úgy beállítani a dolgot, mintha az az elmaradottságnak, az ókonzervativizmusnak egyik fellegvára lenne. Különösen azt vetik szemére ezeknek a régi, nagy, fehér falaknak, hogy a diák, a gyermek életével szemben idegen világot, még pedig egy teljesen rideg világot képvisel, ahová a növendék csak kényszeredetten teszi be a lábát, muszájból szed valami ismeretet a fejébe s csak a villogó tekinteteknek, kilátásba helyezett intőeknek, rovóknak és bukásoknak, az otthoni megcsapatási és iskolai kicsapatási veszélyeknek a hatása alatt húzza meg magát arra az öt órára, amit bizonyos végzet kegyetlenül reámért.

Azt hangoztatják, hogy a mai kor iskolája: az „új iskola“, a „családi iskola“, ahová a gyermek rajongva megy, örömmel tanul s lesz az iskolai közösség tevékeny életén keresztül „társadalmi lényé“.

Nem lehet a mi jelenlegi feladatunk, hogy a megfellebezhetetlen valóság nevében néhány szóval megvonjuk az avult és a győzelemre jogosult újabb módszerek demarkációs vonalát, hanem inkább egy fontos, mindenki által elfogadható és elfogadandó elvi kijelentést kell tennünk, amely az újabb pedagógiai törekvések egyedül helyes alapja lehet: *meg kell érteni a gyermeket, ne legyen megnemértett gyermek.*

Ha ugyanis a gyermeket megismertük és megértettük, akkor utána már nem kell nagyon sokat vitatkoznunk részletkérdéseken, hanem könnyen alkalmazhatjuk az elvet: mitte sapientem et nihil ei dixeris. Ha egy nevelő megismeri, megérti növendékét és világosan meglátja, hogy az nem egy „felőtt kicsiben“, hanem egy „sui generis“ lény, amelynek sajátos lelkivilága: jellegzetes gondolkodása, érzelmi és akarati élete van — amit teljesen aláfest a kifejlődésnek, a „nagyvá levésnek“ a vágya, akkor már jórészt másodrendűvé degradálódik az a körülmény, hogy vajjon „régii“ vagy „új“ iskolában végzi-e a munkáját. (Természetesen itt más

lapra tartozik a modern, iskolai higiénének nem közvetlenül a tanítótól, tanártól függő kérdése.)

Ilymódon a növendék megismerése, megértése a legközéppontibb jellegű nevelési probléma, amelynek természetes tagozódása:

- a) a növendék megismerése és megértése általában
- b) a növendék egyéni megismerése és megértése
- c) a növendéknek, mint jelenlegi és jövőendő szociális lénynek a megismerése és megértése.

Nagyon fontos megismerni és megérteni **általában** a gyermek értelmi és akarati életét. Így tudja ugyanis a nevelő a megfelelő tanítási módszert alkalmazni s a fejlődő lélekbe való benyúlás alkalmas pontjait kitapogatni.

A „régí” és az „új” iskola egyik különbsége éppen a tanítási módszer kérdésében van.

A tipikus „régí” iskola, amilyen talán már egy sincs a valóságban,

- a) az óvodában a játékos módszert alkalmazza
- b) elemi fokon a konkrét szemléltető módszert
- c) középiskolában az absztrakciót, mint tanítási módszert, végül
- d) a főiskolán az önálló kutatás módszerét.

Az „új” iskola ellenben

- a) óvodában és elemiben a játékos módszert alkalmazza,
- b) a középiskola alsó 4 osztályában a konkrét szemléltető módszert, de
- c) már itt is *elkezdi* később pedig kizárólagosan *érvényre juttatja* az önálló kutatás módszerét.

Hogy a kettő közül melyik értékesebb, azt az dönti el, hogy melyik tudja jobban felkelteni a gyermek egyébként természetes érdeklődését, vagyis érthetőbbé és így vonzóbbá tenni számára a megtanulandó anyagot. Ebből a szempontból az „új” iskola tagadhatatlanul előnyben van a „régivel” szemben, mert a nehéz absztrakciót teljesen mellőzi. A középiskolás ifjú például alacsonyabb fokon szivesebben veszi a konkrét szemléltető módszert, amely a képzelő tehetségének anyagot tud adni. Annyira húzódozik ugyanis a növendék az absztrakciótól, hogy az ilyen természetű anyagot vagy asszociáció révén valami konkrétummal, többnyire idegenvonatkozású konkrétummal kapcsolja össze, s így jegyzi meg magának vagy pedig a megtanulásnál tisztán a localis memoriára hagyatkozik. Természetesen mindkettő értelmetlen a gyermekre nézve. Éppen azért a „régí” iskola is, mint erre az imént céloztunk, egyre fokozottabban sürgeti a konkrét szemléltető módszert.

Ha azonban az „új” iskola teljesen mellőzni akarja a tanításban az absztrakciót, akkor fokozottabb mértékben kell tananyagában a matematikát és a bölcséleti előtanulmányokat előnyben részesítenie, mert elvégre az absztrakt gondolkodáshoz hozzá kell szoknia a növendéknek, mielőtt az önálló kutatás módszerével való ismeretszerzést elkezdené. Elvont gondolkodás nélkül pedig még csak metafizikai érzék sem igen fejlőd-

hetik az emberben, tehát az „új” iskola nem érheti el absztrakt gondolkodásra való tanítás nélkül azt a célját, hogy a növendékek meggyőzésében a szellem fensőbbiségét az anyaggal szemben megszilárdítsa.

Ami az önálló kutatást illeti, a „rég” iskola sem hagyta ki teljesen módszeréből, csupán szűkebb keretekben alkalmazza. Hiszen az önálló kutatás módszere a középiskolában még nem lehet az általános műveltséghez szükséges ismeretek megszerzésének kizárólagos módszere éppen a lassúsága miatt. Csupán az lehet itt a célja, hogy a növendék a munkájában bizonyos önállóságra, önbizalomra és határozott kritikai érzékre tegyen szert. A szemináriumi módszer igazi helye csak marad a főiskola, ahol az aránylag rövid szorgalmi idő miatt nem is lehet az egész szaktudományos anyagot leadni. De különben sem lehetne ez a cél a tudományok gyorsirányú fejlődése miatt. Ilymódon biztos kezét kell a jelöltnek szereznie az önálló tudományos munkálkodáshoz az illető térréumon.

Említettük, hogy a tanítási módszer helyességénél nagy szerepet játszik annak érdekeltő ereje. Ebből kitűnik mindazon momentumok jelentősége, amelyek a gyermek érdeklődését fokozzák. Ezen momentumok között van néhány jelentősebb, a többi pedig látszólag jelentéktelen, valójában szintén nagyon fontos ezer apróság. Nagyon fontos apróságok pl. azok a mozzanatok, amelyekkel a tanár a növendékek kedélyét állandó derült nyugalomban tartja. Ez a csendes öröm ugyanis a legalkalmasabb keret az intellektuális munka maximumának az elérésére. Fontos apróságok még azok is, amelyek a növendékeket a szellemi munkában aktivitásra tüzelik: pl. hogy élményeit elmondhatja, hogy kérdezhet, vitatkozhat, kritizálhat. Természetesen mindezt komolyan és a szisztematikus haladásba beillesztve. Így fejlődik a növendék önálló kritikai készsége és találékonysága.

A jelentősebb érdekeltő mozzanatok közé tartozik mindenekelőtt a *munkaiskola* elvének az alkalmazása, amely a konkrét szemléltető módszert kiegészíti lehetőség szerint azzal, hogy a tanuló a gondolkodásával, elképzelésével, találékonyságával, esetleg fizikai cselekményeivel bekapcsolódik az új ismeretek szerzésébe, s ami még fontosabb, az *átélésébe*. Ily módon a megtanult anyag nem egy paragrafus, nem egy bekezdés, hanem élmény lesz, igazi élet a szellemileg még fejlődésben lévő növendék számára. Nagyon jelentős még a fiatal lélek számára az érdekeltés szempontjából, hogy a részletmunkát lépten nyomon a nagy egésznek a perspektívájában lássa, amelynek viszont az értelme, értéke lehetőség szerint igazolva álljon előtte. Nehogy magolván pl. a történelemlecke bekezdéseit megfélemedezzen arról, hogy voltaképp az emberiség életét akarja megismerni, hogy ezen keresztül el tudjon igazodni az örökember életének az útvesztőjében.

A növendék értelmi életének a megismerése mellett azonban mellőzhetetlen az akarati életének a megismerése és megértése. Hiszen hiába alkalmazzuk a legjobb módszert, amellyel a növendék érdeklődését fel

tudjuk gerjeszteni, vagyis elméjének kapuit fel tudjuk tárni a megértés számára, a személyiséghez, tehát a jellemalakítás műhelyébe csak úgy tudunk beférkőzni, ha ismerjük azokat a titkos csapóajtókat, amelyek odanyílnak. Máskülönbén dörömbölhetünk ott fenyegetésekkel, szigorúsággal, a külső tekintély villámaival, leigázás lehetséges, meghódítás azonban nem.

Ha azonban a nevelő ismeri a növendék lélektanát, még pedig azt a szakaszát, amelyben a gyermek éppen van — s ha bele tudja élni magát ebbe a lelkivilágba, vagyis megtudja érteni a gyermeket, akkor nyert ügye van, mert teljesen kezében tartja a *fejlődni, kibontakozni vágyó* gyermeket. Ha tudja a nevelő pl. hogy kisebb korban jellemzi általában a gyermeket a kitűnni vágyás, a kifejlődésre, naggyá levésre való törekvés; ha tudja, hogy az erő ifjában erősen fejlődik az önérzet, a nagylelkűség, a lovagias hajlam, a feltűnni vágyás, a cselekvési vágy, az ábrándozó romantika; ha tudja, hogy közvetlenül az érés után ez a lelkivilág átmegy az érvényesülni akarásba, a kialakult önérzetbe, önálló ítéletbe, a belátás szükségérzetébe, — akkor mindjárt megtalálja a nevelő azokat a szavakat és eljárási módokat, amelyek a növendéket a megismert helyesnek és jónak a megvalósítása érdekében belülről megfegyvelmezik és az önnevelés vágányaira állítják.

Akkor ugyanis, amikor a növendék megértését hangoztatjuk, nem valami szentimentális rokonszenvezést, valami „diákpárti” programot akarunk, amely csak a fegyelem és tekintély rovására mehet, hanem azt hogy a diák tanulása ne magolás, a neveltetése pedig ne kalodába zárás legyen.

Külön kell hangsúlyoznunk, hogy a növendék akarati életének a megismerése és megértése elsősorban az a pont, ahol minden eredmény lehetősége a nevelő kezében van letéve és tőle függ, vajjon az iskola „rég” vagy „új” lesz.

A gyermek megismerésének és megértésének a problémája azonban tovább gördül a konkrét létező: az egyed felé — s kifomálódik belőle az **egyéni nevelés** kérdése.

Valaki nagyon jó pedagógus lehet abban az értelemben, hogy ismeri és megérti a gyermek lélektanát s ennek megfelelően általában jó módszert is alkalmaz a tanítás és nevelés terén, mégis megtörténhetik vele, hogy időnként egy-egy konkrét esetben újabb és újabb problémákat sodor elébe a gyakorlat, amelyeket a jelzett általános hozzáértéssel, tanultsággal nem, hanem csak bizonyos veleszületett pedagógiai művészérzékkel, mondhatni pedagógiai intuícióval tud megoldani. Ily módon a „pedagógiai intuíció” nélkülözhetetlen alapjává, feltételévé lesz az egyéni nevelésnek.

Ez az intuíció többnyire párosul a gyermek személyének szeretetével. Hiszen a szeretet a jóra irányul, már pedig éppen a mély, intuitív megismerésénél realizálódik az aristotelesi elv: omne, quod est, bonum est — minden, ami van, jó. Az intuíciónak és a gyermek személyes szeretetének

ebből a kapcsolatából előáll aztán a jól képzett pedagógusnak és a szerető szülőnek az annyira kívánatos szintézise, amely a legfinomabb, a legmélyebben fekvőbb problémákban is biztos kézzel vezet a helyes megoldás irányába.

Természetesen, hogy az egyes gyermeknek ez az intuitív megismerése és szeretetteljes megértése minél nagyobb eredményt tudjon elérni az egyéni nevelés terén, szükséges az egyén adottságainak lehető legteljesebb ismerete (ami nagy lélekszámú osztály esetén majdnem lehetetlenné válik sok egyéb, újabb pedagógiai kívánalommal együtt). A növendék egyéni helyzetének a kiismerését részben elvégezheti maga a nevelő is (pl. ifjúsági kartoték összeállításával, amely a gyermekek otthoni adatait tünteti fel), azonban nélkülözhetetlenné kezd válni az iskolaorvosnak, mint orvos-pedagógusnak a közreműködése is. Pl. egyenesen mellőzhetetlen az erre specializált orvos véleménye a túlterhelésnek egyénenkénti megállapításánál.

Ugyanezt az egyéni megismerést mozditja elő az a körülmény is, ha a nevelő a növendékét nemcsak mint diákot, hanem mint egyént is törekszik megismerni. Ez talán tautológiának látszik, de csak addig, míg nem reflektálunk arra, hogy ez a szó: diák — gyűjtőfogalom, amely azonos célba állított, azonos körülmények között élők tömegét jelenti, tehát magában involválja a tömegpsychologiai jelenségek egész sorát. Ezen a diáktömegpsychén áttörve kell megismernie a pedagógusnak a növendék egyéni karakterét s erről az oldalról is megközelítenie az egyéni nevelés lehetőségét. Pl. a diákok nevetnek az iskolában. A tanár úgy látja, hogy semmi ok sincs a nevetésre, sőt a tárgy egyenesen kizárja önmagából, hogy nevetésre adjon indítást. A diákok mégis nevetnek. A tanárt talán bosszantja ez, talán fáj is neki, hogy olyan növendékeket is rajtakap a nevetgélésen, akiktől több komolyságot várt. A tanárnak rá kell jönnie, hogy ez vagy ostoba bosszantás akar lenni néhány diák részéről vagy pedig tömegpsychologiai jelenség. A diákok figyelme ugyanis különösen nehéz órákon vagy nehéz órák után egyszerűen elfárad s önkénytelenül is bizonyos pihenőket keres. Már most a diák nem sokat törődik azzal, hogy van-e elégséges ok a nevetésre vagy nincs, egyszerűen jól esik neki egy-két pillanatra kizökkennie a szellemi feszültségből. Így a diákoknak már éppen elég a nevetgéléshez egy falon mászó bogárnak a megpillantása.

Amikor a nevelő így megismeri a növendékét, mint egyedet hajlamaival, temperamentumával, életkörülményeivel, akkor látja meg a benne rejlő „entelecheiát“, miként a gyakorlott művész a márványtömbben rejtőző szoborremekét, akkor fog csak igazán érvényesülni egyedi nevelésében az intuitív meglátása és a növendék iránti megértő szeretete.

Ennek a szeretetnek beláthatatlan jelentősége van a nevelésben. Itt azonban ismét hangsúlyozni kell, hogy a szeretet kapcsán nem valami szentimentális érzésre utalunk, amely nagyon is alkalmas arra, hogy a nevelés minden eredményét illuzóriussá tegye, hanem azt a közvetlen, meleg, egyben szilárd és határozott szeretetet gondoljuk, amely a gyermek

„entelecheiá“-jának a felismerése és megértése után nem hajlandó ennek rovására engedményeket tenni a növendék gyengéivel szemben.

Ennek a szilárd, de azért mindig meleg szeretetnek a jelenléte egyúttal a jelentősége is hatásaiban mutatkozik.

A nevelő szeretetére megnyílnak a növendéklelkek. Bizalmukkal ajándékozzák meg nevelőjüket, őszinték, közvetlenek lesznek iránta, mert nem tartanak semmi félreértéstől és veszedelemtől. Meg vannak győződve, hogy az őket szerető nevelő csakis a javukat akarja minden körülmények között, aki előtt tehát semmiféle titkolózásnak nincs értelme. Az így megnyílt lélek az életben is nyílt lesz. Nem szokja meg kicsinykorában az álutakat, a kibúvók titkos járatait, a legbensőbb énjének a hermetikus elzárását „másokkal“ szemben. Az előljáróban nem fog látni szükségképpen ellenséget, hanem atyát, aki szeretettel vezet.

Ebből a bizalomból fejlődik aztán a növendékben a bátorság, az önbizalom és önállóság, ami mind igen szükséges a Mának annyira felgyorsult és sok ellentétben súrlódó életéhez. Ha valaki ma kikerülve az életbe lát és hall helytelen felfogásokat, amelyek az egész felfogásával és neveltetésével ellentétben állanak, nem fog tudni ezekkel nyíltan és következetesen szembehelyezkedni és véleményt nyilvánítani, hacsak meg nem szokta már jóval előbb, hogy merjen önálló véleménnyel rendelkezni s azt mások egyéni véleményével szembeállítani.

Az emberekkel való bánásmód művészetének, (amelynek egyik speciális esete a nevelés) a ritkaságáról számol be az angol ipari egészségügyi tanács egyik jelentése. Ipari alkalmazottakat azzal leptek meg munkájukban, hogy: a főnök beszélni óhajt Önnel. A jelentés szerint még azok is, akiknek lelkiismeretét semmi sem terhelte, rögtön arra gondoltak, hogy szidást, büntetést vagy elbocsájtást kapnak. Megjegyzi ezzel kapcsolatban a jelentés, hogy ennek oka a rossz gazdasági helyzetten kívül, amely lehetetlenné teszi az anyagi függetlenséget, abban rejlik, hogy a vezetők nem tudnak megfelelően bánni a reábizottakkal.

Ezt a nehéz helyzetet küszöböli ki a nevelésnél a nevelő szeretete s a növendékeknek ennek nyomán kialakult nyíltsága és önbizalma.

Hogy a növendék iránti szeretet az egyéni nevelésben milyen finom meglátásokra és helyes állásfoglalásokra képesít, az talán legjobban kitűnik a nevelés legkényesebb pontján: a büntetésnél. Ami a hibák meglátását illeti, a pedagógus két szélsőségtől tartja magát távol: egyrészt a hibák elnézésétől (ami egyes szülőknél bizony előfordul, mert a gyermekkel együtt esetleg annak hibái is kedvesek nekik) — másrészt attól, hogy a növendék hibáját saját személye elleni támadásnak fogja fel. A pedagógusnak meg kell látnia, meg kell értenie azt a helytelen cselekedetet a maga mivoltában s akkor tudja majd azzal szemben a megfelelő magatartást tanusítani. Ha ezzel a szeretetteljes odafordulással nézi az elkövetett helytelen tettet, esetleg látni fogja, hogy itt egy kifogástalan, sőt kívánatos törekvés futott helytelen vágányra. Pl. A gyermek óra alatt

bélyegekkal foglalkozik, amelyeket nagy szenvedéllyel gyűjt. A nevelő rögtön meglátja, hogy ez a szenvedélyes gyűjtés a gazdagodásnak, a felszínrejutásnak a vágyából sarjadt és tévedt helytelen útra. Tehát nem szidja össze az osztály előtt a növendéket, hanem szépen a helyes útra tereli ezt az egyébként értékes törekvést: gyűjtsd az elismeréseket, a dicséretet tanáraid, nevelőid részéről, érezd, hogy figyelmeddel és szorgalmaddal fogod magad tényleg az elsők közé felküzdeni. A nevelő esetleg arra jön rá a hiba figyelmes és szerető vizsgálásánál, hogy itt egy jó irányba való haladás kellemetlen, nem egészen esztétikus stádiumába jutott a növendék, amelyből a természetes továbbfejlődés automatikusan vezet majd ki. A gyermek „kinövi” majd ezt a formátlanságát. Pl. A kritikai hajlam kifejlődéséhez szükséges a vitatkozás. Már pedig szépen, nyugodtan értelmesen vitatkozni, az nagy művészet, amelybe nem pottyan bele az ember egyik napról a másikra, hanem mások számára egy kissé kellemetlen formákon át jut el odáig. Hiszen csak többet ne említsünk: mennyi mindent kell végignéznie a szülőnek, míg a gyermeke megtanul rendesen és illedelmesen enni.

Lehetséges azonban az is, hogy az elkövetett hiba a maga valóságában helytelen. Ilyenkor az első lépés: megállapítani a beszámíthatóságot, a felelősség mértékét. Talán éppen ezen a ponton lehet legkönnyebben és legsúlyosabban elvéteni a dolgot. A hibáknak nem tökéletes pszichológiával való kezelése rendesen azt a lelkiállapotot érleli meg a növendékben: nahát, ha rossznak tartanak, legyen igazuk, akkor rossz leszek. Ha tehát a hibás tett elkövetésében meggondolatlanság, könnyelműség játszott szerepet, akkor a gyermek már önmagában úgyszólván megbűnhődött érte akkorra, amikor „hivatalosan is előveszik az ügyet”. Éppen ezért az ilyen esetekben elegendőnek látszik ezt a természetes erkölcsi tisztulási folyamatot öntudatosítani és a helyes magatartásra tanácsot adni a növendéknek. — Ha pedig tényleg rosszakarat adta az indítékot a helytelenség elkövetésére, akkor helye van, sőt elmulaszthatatlan a büntetés, mert ennek az elmaradása majdnem úgy inficiálja az egyest és a közösséget, mint az igazságtalan, méltánytalan büntetés. Csakhogy ennek a büntetésnek is lélektanilag helyesnek kell lennie, hogy a növendék belássa a hibáját s a kiállott büntetés élményszerűen ellenszenvesse tegye számára a helytelen tettet. Annak a nevelőnek, aki szeretetével megnyerte a növendékei szívét, könnyű a dolga, mert a szeretet jeleinek a megvonása lesz növendékei számára a legnagyobb büntetés. Ezt tartotta Don Bosco is, aki pedig talán a legnagyobb nevelői feladatot oldotta meg akkor, amikor Torinóban 200 elzárt, fiatalos bűnözőt vitt ki egy napra a szabadba és estére valamennyit vissza tudta vinni.

A nevelőnek ez a szeretete nyújtja a legtöbb reményt az ú. n. „javíthatatlan diákok” megnevelésére. Ha az eszköz nem a szidás, az osztály előtt való megszégyenítés, rossz és javíthatatlan diáknak való kiáltás, hanem a gyermeknek a legteljesebb egyéni kiismerése orvosi

szempontból is, és ennek megfelelő bánásmód, négy szemközti megbeszélés, az önértetnek és ambíciónak a felkeltése, akkor megvan a lehetőség arra, hogy sok „javíthatatlan” diákból valamire való, esetleg kitűnő növendék legyen. Nem szabad azonban azt gondolni, hogy a növendék iránti szeretettel mindent el fogunk érni s nem lesznek tényleg javíthatatlan diákok. Azonban a nevelőnek ezekkel szemben is úgy kell tennie, mint a hegyi beszédben olvassuk a menyei Atyáról, hogy Az egyaránt ad napfényt és esőt igazakra és hamisakra. Nem tudhatjuk, hogy az a „kárba veszett” szó, intelem és büntetés mikor fog gyökeret verni a lelkében.

Az iskolai közösség még azt is megkívánja, hogy azokat a növendékeket, akik talán terheltségüknél vagy helytelen neveltségüknél fogva mételeyül vannak a többiek között, eltávolítsák. Az „új” iskola hívei ezt az eltávolítást, „kicsapást” nagyon érzékenyen fogják fel s azt vetik ellene, hogy a „rég” iskola egyszerűen az ilyenekkel nem törődik. Ahelyett, hogy javításukon fáradoznék, magukra hagyja őket. Csakhogy ha az „új” iskola hívei örömmel üdvözlik azt az amerikai mozgalmat, hogy a gyenge, fogyatékos gyermekeknek külön osztályokat és iskolákat nyitnak, akkor méltányosnak kell tartaniok azt is, hogy ebből a szempontból is bizonyos szelekciót lehessen végezni a növendékek között. Természetesen azt mindenkinek meg kell engednie, hogy kivételes esetektől eltekintve, ennek az iskolából való eltávolításnak el kell venni a „kicsapási” élet és jellegét. Ugy kell ennek az eljárásnak alakulnia, hogy az ilyen növendéket átteszik az egyéni adottságainak megfelelőbb más nevelési körzetbe. Félő ugyanis, hogy a kicsapás a növendéknek minden reményét és kedvét elveszi attól, hogy mások által megbecsült, tehát kifogástalan ember váljék belőle.

Az egyéni nevelés kérdéséinél a dolog természete szerint lépten-nyomon felbukkannak a **társadalmi nevelés** kérdései és így előágazik a növendék megismerésének és megértésének a harmadik problémátagazata: a növendéknek mint jelenlegi és jövőbeli szociális lénynek a megismerése és megértése.

Jóllehet minden nevelés végelemzésben azt tűzi ki munkája céljául, hogy a növendékből az emberi társadalomnak értékes tagját formálja ki, mégis a tudatos társadalmi nevelés problémája inkább csak az újabb időkben jelentkezett. Az újabb idők érzékeltették jobban az emberekkel a régi rómaiak megállapításának a nagy igazságát: *senatores boni viri, senatus autem bestia*. Az individualista nevelés is állíthat a társadalomba kiváló egyedeket, ú. n. egyéniségeket, azonban nem ad semmiféle nevelési garanciát arra nézve, hogy a növendékek megtanulják és beleéljék magukat a közösség életébe, a közös munkába. Mert nem elegendő a kívánatos, jobb társadalmi élethez, hogy a növendék előadásokat hallgasson a közönséggel szemben való kötelességeiről, történeteket olvasson hősookról, akik nagy áldozatokat hoztak a közösségért, amelyben éltek —

hanem kell, hogy a növendék a közönséges és már említett diáktömeg-pszichológián túlélje a közösségnek a közösségért való életét: tanulja meg a kollektív munkát. Ha valahol szükséges a konkrét szemléltetés, a munkaiskola elvének az alkalmazása, amely az elsajátítandó anyag egész lélekkel való átélését sürgeti — akkor a közösségre való nevelésnél egyenesen nélkülözhetetlen, mert egyébként minden ilyen irányú fáradozás meddő, esetleg komikusan és szomorúan elméleti marad. Ha valahol, hát itt nem szabad a növendéknek passzív szerepet játszania az iskola életében, hanem aktíve bele kell abba kapcsolódnia.

A mi középiskolánk ezen a ponton meglehetősen súlyos dilemma elé kerül: egyrészt el kell ismernie a hangoztatott közösségre nevelés szükségességét, másrészt egy hatalmas anyagot akar elvégezni az általános műveltség elnyerése céljából. Elemi fokon az „új” iskola és az amerikai school-city az anyag kicsinysége miatt könnyen végezheti a maga „játszva” tanítását, amit a mi középiskolánk ilyen lélekszámú osztályokkal és még inkább ekkorára méretezett anyaggal nem tehet meg. A praktikus előny kétségkívül nem lebecsülendő, hogy t. i. a növendékek megtanulják a testületi szellemet, az egyéni kényelemnek, szeszélyeknek feláldozását a közösség érdekében, nemkülönben a közösség vezetését és józan kritikai érzéket a gyakorlati kérdésekben. Viszont az ideális, a humanisztikus műveltség, amelynek megszerzése nem csekély erőfeszítést, gondolkodást, elmélyülést követel, szintén nagy értéket képvisel. Az ezen a ponton egymással küzdő problémák még a harc tüzeiben fognak tisztulni és utána nyugvópontra jutni. Éppen ezért most a társadalmi nevelés néhány kiemelkedőbb szempontját szeretnők csak felhozni.

Itt van mindjárt egy sürgető szempont, amely a társadalmi életre való nevelés szükségességét egész „modern” hangon kívánja: nevezetesen az egyke szempontja. Ma már ez olyan társadalmi jelenséggé kezd válni, hogy a pedagógia sem mehet el észrevétlenül mellette. Tudvalevően az „egyke” csekély kivételtől eltekintve rendkívül antiszociális lény, amin talán egy cseppet sem lehet csodálkozni. Ez már egymaga feladatok elé állítja a pedagógust. Neki kell pótolni mindazt, amit az „egyke” a gyermekszobában nem is kaphatott meg. Világos az is, hogy a pedagógus ezt a munkát csakis a többi növendék közreműködésével végezheti, tehát valamilyen közös életet kell élniök a növendékeknek az iskola munkájában. Még súlyosabb a nevelő feladata, ha látja, hogy az „egykét” a szinte immanens tragédia fenyegeti. A szülők ugyanis vágyott boldogságukban előre megálmodják az „egykét”, kitervezik, hogy milyen lesz, mi lesz — aztán ha az „egyke” másmilyen lesz és más akar lenni, kész a konfliktus, a tragédia. Itt a pedagógusnak már nemcsak a gyermeket kell kezelnie, hanem a szülőket is, akikre ilyen esetekben szintén ráfér, sőt mellőzhetetlen egy kis nevelés.

A társadalmi életre való nevelésben szintén szempontul szolgál az is, hogy hogyan történjék ez a nevelés.

Mindenesetre úgy kell közösségre nevelni, hogy a közösség végezzen munkát a közösségért: az iskoláért vagy egy nagyobb közösségért, amelyben élnek: községért, hazáért. Ennek pedig rendkívül sok lehetősége nyílik a nevelő találékonysága szerint.

Azok, akik a közösségre való nevelést hangsúlyozzák, rendszeren elítélik a „régí“ iskola jegyadását, osztályozását. Azt mondják, hogy ez egyoldalúan az egyéni ambíciót fűti, az önző versenynek a szellemét kelti fel, nemkülönbén a gyengébbek szégyenét és a bukástól való rette-gését idézi elő. Mindebben van igazság, de nem olyan mértékben és nem olyan természetel, hogy az iskolai osztályozás erkölcsi alapjait meg-ingatná. Kétségkívíül az önző versengés és a közös munkába való szabad és lelkes beilleszkedés között különbség van. Továbbá nem mondható ideálisnak, hogy egyesek mint gyengék vagy mint „bukottak“ szégyeljék magukat.

Csakhogy a klasszifikációval nem jár szükségképen együtt az „önző“ versengés szelleme, legalábbis a pedagógus leválaszthatja onnan. Ha valaki ambícióval törekszik egyéni értékeit érvényesíteni, akkor még meg-van a lehetősége annak, hogy a nevelő rászoktassa arra, hogy öntuda-tosan beilleszkedjék a közösség munkájába s annak céljaiért áldozatokat hozzon. Az a meggyőződés, hogy akitől több telik, az a közösségnek többel is tartozik, ambícióval tölti el az erősebbeket, a gyengébbeket pedig megnyugvással. Elvégre minden közösségben szükséges, hogy legyenek kiemelkedők, kiválóak, akikre a közösség feltekinthet, ez mind a tehetségesebb, mind pedig a gyengébb részéről természetes igény.

Ami pedig a bukást illeti, illetőleg az ezzel kapcsolatos szégyent és elkeseredést, ez meglehetősen elkerülhető, ha a gyengébbek külön oktatás-ban részesülnek a rendes órákon kívíül a tanártól vagy esetleg tanuló-társaiktól. Nagyobbfokú gyengeség esetén pedig idejében átkerül képessé-geinek megfelelőbb más iskolába.

Így nyer kiegészülést a gyermeknek általában való és egyéni meg-ismerése és megértése a gyermeknek mint társadalmi lénynek a megis-merésében és megértésében.

Amint látható, a modern pedagógiai törekvések egyedül helyes alapja a gyermek megértése lehet. Ez a megértés azonban nincsen mereven bizonyos iskolatípushoz kötve, mintha az „új“ iskolában kizárt volna a megnemértett gyermek, viszont a nem új iskolák pedig ilyenekkel volná-nak benépesítve. A gyermek megértése a pedagógiai tanultságon kívíül bizonyos született intuiciótól és közvetlen, meleg szeretettől függ, amelyet a növendék és a nevelő egymás iránt érez. Ahol ez megvan, az új iskola, jó iskola, ahol pedig ez hiányzik, az régi iskola, rossz iskola.

Évzáró beszéd

elmondta Dr. BERECZ JÁNOS orvosprofesszor, a Szegedi Piarista Diákszövetség elnöke az 1931. évi június hó 7.-én megtartott évzáró ünnepségen.

Mélyen Tisztelt Ünneplő Közönség!

Kedves Fialat Barátaim!

Az Alma Mater kapuzárása mindig kedves ünnepe volt ennek a 210 esztendő s iskolának. Mint a virágos kert felett Szent István havában a méhrajok, ugy indulnak ebből az intézetből esztendőről esztendőre a szellemi élet rajvonalai, friss, életerős generációk új hajlékot keresni, a nemzeti munka virágos kertjében.

Egy ilyen lélekszámban ugyan megfogyatkozott, de szellemében, munkakedvében töretlen rajvonálnak, a 30 év előtti maturánsoknak tolmácsaként emelek szót elsősorban azért, hogy hitet tegyek a kalazanti szellem összekapcsoló ereje mellett, amely ime egy emberöltő távolából a régi hűséggel szólítja Te Deumra a hálás tanítványokat; azután, hogy megköszönjem tanítóinknak és nevelőinknek a reánkfordított oktató munkát, az önnállóságunk alapját jelentő szellemi fegyverzetet és végül, hogy a fiatalok, az életbe indulók előtt is demonstráljam az emlékek tiszteletét.

Harminc esztendő nagy idő még a történelemben is; a magyar szókinccs emberöltőnek mondja, mert az életnek bármely frontszakaszán egy egész nemzedék kicserélődését jelenti. Ez az embercsere lassú, természetes folyamat, nincsen se kezdete, se vége, szakaszokra is csak az egyéni emlékezés osztja fel. Ilyen egyéni tagolást jelent számunkra az a nap, amikor ennek az intézetnek kapuján kiléptünk az életbe. Az egymásmelletti évfolyamok között nincsenek nagyobb zökkenők, de 30 esztendő s intervallum egészen más társadalmi, gazdasági, politikai történelmi világnézetet rejteget; mások ma a tudomány és a technika eszközei, mint voltak 30 évvel ezelőtt és más a mai embertípus lelkisége, mentalitása. És épen azért, mert a történelemnek nagy tragédiája, a nagy világégés hasította ketté a legutolsó 30 esztendőt, a most együtt ünneplő két korosztálynak világszemlélete, a nemzeti feladatokról alkotott értékítétele is sokban különbözik.

IV. Béla király magyarjainak lelkén nem vágott olyan sebet a tatárdulás, mint a XX. század magyarságán a páriskörnyéki béke. Mátyás király diadalmos birodalmát sem választotta el nagyobb időbeli távolság a mohácsi összeomlástól, mint a magyar Millenniumot Trianontól és a kritikus idők 30 esztendő s karkülönbséggel következő generációi egymásra tudtak találni célkitűzésben, akaratban, cselekvésben, az ország integritásának helyreállításában.

Mi közöttünk kedves fiatal barátaink nagy történelemszemléleti különbség, érzékbeli szakadék van. A mi ifjúságunk nem ismerte a trianoni lehetőségeket, fájdalmakat. Ti ebbe szinte beleszülettetek, a millenniumi keretek diadalmos nemzeti önérzete nélkül.

Gyászoltunk mi is; ennek az iskolának padjairól sirattuk el Kossuth Lajost, Erzsébet királynét, de nem az egész nemzetet, a mi könnyeink egyéni ravatalokra s nem országrészekre hullottak. nem kellett azokat megosztani négy magyar Elsass között. A mi nemzeti önérzetünk is más méretekben lobogott; mi még millenáris obeliszkeket építettünk Dévénynél, a Zobor hegyen, Brassó mellett a Cenken; nem volt Piarista Diákszövetségünk, de 24 rendház földrajzi áramkörében Liptórozszahegy, Trencsén, Nyitra, Léva, Selmezbánya, Mámarossziget, Kolozsvár, Temesvár, Nagybacska között keringett a barátságunk. Akkor még tékozló fölénnyel szórták idegen nemzetiségeink között az állampolgári szabadságjogokat s elképzelhetetlennek tartottuk, hogy egykor magyar testvéreinktől a nemzeti kultúra morzsáit is elrabolják a kisebbségek cselédasztaláról. Ez az önéretteljes, diadalmos mentalitás a XIX. századvégnek, a mi ifjúságunknak a karakterisztikonja. Ez a mentalitás volt a mi szellemi muníciónk úgy a békében, mint a harctéren és a forradalmi kavargásokban, mert ez az iskola az élet minden lehetőségére előkészített, talpig embereket nevelt, akik, ha áld, ha ver a sors keze, élni tudnak, a nemzeti élet folytonosságát jelentik. Minket az élet tanított arra, hogy nagyra értékeljük a szellemi s legfőképpen a morális nevelésnek azokat a kincseit, melyeket a szegedi alma materből vittünk magunkkal s ezért 30 esztendő tapasztalatait edződött és mindig csak növekedő hálával mondunk köszönetet a mi volt és a most működő tanítómestereinknek, a piarista oktató stílus művészeinek.

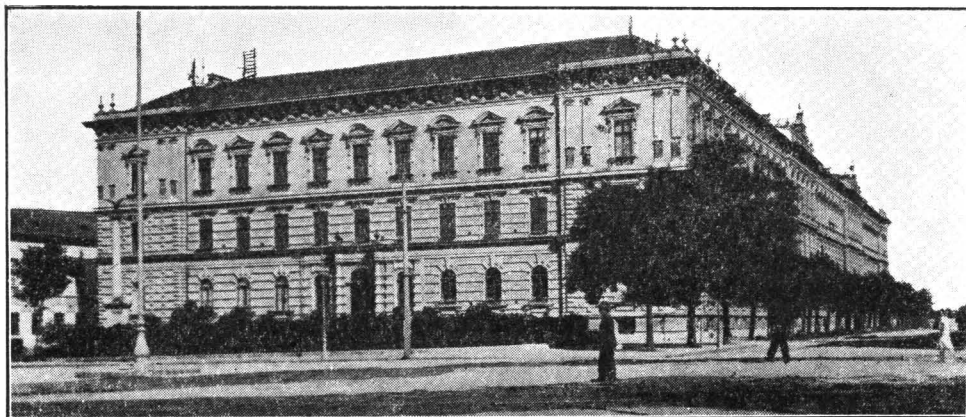
Nem kételkedem abban, hogy Ti, akik most hagyjátok el az Alma Mater kapuját, a modern időkhöz alkalmazkodó ragyogó szellemi fegyverzetben indultok el a választott életpályára, de egyet mégis nyomatékosan kérek tőletek a 30 év előtti piarista diákok nevében: Ne feledjétek, hogy az istenfélelem és felebaráti szeretet törvényei társadalmunk fennállásának és fejlődésének örök oszlopai maradnak az idők végezetéig; szorgalmasan lapozzátok a történelmet, a mi földrajzunkat, hogy minden törekvésben és cselekvésben a mi ifjúságunk szimbóluma, a millenáris önértet, a millenáris méretek visszaóhajtása adjon lendítő erőt.

Van egy törvény, amelyet a világ Ura, az örökkévaló Isten szabott

a természet rendjének, ez : a fejlődés törvénye, a nemzedékek kicserélődésének lassú, szerves folyamata. Ez az alapja minden emberi kultúrának : a múltra támaszkodni, a jövőbe nézni. Minden generáció tradíciókat, kulturális hagyatékot, korszellemet vesz át apáitól s azt az idők lelkéhez átfomálva adja át az utána jövőeknek.

A mi apai örökségünk a millenáris gondolat volt ; ebben éltünk, ennek a méreteiben számoltunk, ennek a változatlanóságáért harcoltunk a szónak csatatéri értelmében is. Hatszázezer magyar hős csontja szóródott szét ezért négy világtájra, de akik megmaradtunk, a történelemnek ezen a pokoli szakadéknál is áthoztuk ezt a gondolatot, hogy átadjuk egy új emberöltőnek, nektek kedves fiatal barátaim, akik egyre ritkuló soraink közé vegyültök, hogy mint fatörzs keresztmetszetében az egymáshoz símuló évgyűrűk, összeforrtatok velünk.

Úgy érzem mi is egy évgyűrű vagyunk a szegedi piarista gimnázium kétszázéztendő családfájában, testvérei azoknak, akik előttünk jártak és testvérei azoknak is, akiket az új tavasz hoz utánunk. Ennek a fának szerves egységét, egészséges vérkeringését demonstráljuk mi itt, akik ezen az évszáró és emlékező kettős ünnepen a fiatal lombok lelkes bokkrétájával, az öregedő ágak önérzetével köszöntjük jó tanárainkat, a fának kertészeit.

I. Iskolánk multja.

A piaristák Szegeden, a város hívására, 1720. július hó 11-én telepedtek le. Otthonuk a Szent Demeter-templom délkeleti oldalán kitatarozott „Hatrongyos” lett. Iskolájukat azonban csak 1721 őszén nyithatták meg egyszerre 110 tanulóval, amely szám rövid 3 év alatt 266-ra szökött. 1723-ban már megvolt mind a hat osztály (parva, principia, grammatica, syntaxis, poësis és rhetorica). Az iskolának kezdetben 4, később 5 tanára volt és külön tanerő foglalkozott az elemi előkészítő osztály minimistáival.

Az iskola egyre növekvő híre és a tanulók számának gyors emelkedése a század végén további fejlődést vont maga után. 1792-ben Szeged városának vezetősége az intézetet főiskolává, lyceummá fejlesztette, azaz két évfolyamos bölcsészeti tanfolyamot állított fel; 1799-ben a rajz tanítására külön tanszéket szervezett, az 1806-ban kiadott Nova ratio értelmében pedig intézetünk 6 osztályos, nagygimnáziummá lett. Ekkor már 700-on felül volt a tanulók száma.

A szabadságharc leveretése után bekövetkezett önkényuralom ideje alatt azonban a szegedi piarista iskola nagyot hanyatlott. A Thun-féle rendszer a nagygimnáziumot és lyceumot 8 osztályú gimnáziummá* alakította ugyan, de mert a tanítás nyelvül a németet rendelte el, a tanulók száma közel 800-ról, 1850-ben 263-ra esett. Az iskolának ez a hanyatlása azonban csak átmeneti volt. Mihelyst (1860-ban) a magyar nyelv visszanyerte régi jogait, a tanulók száma ismét rohamosan emelkedett. 1865—66. tanévben az I. osztályt párhuzamosítani kellett, 1879-ben**

* Az első érettségi vizsgálat 1852-ben volt 22 tanulóval.

** Ez évre esik a szegedi tankerületi kir. főigazgatóság megszervezése is.

pedig három I., két II. és két III. osztály nyílt meg. Sajnos az 1879.-i árvíz megakasztotta az intézet további fejlődését. A beiratkozott 850 tanulóból csak 204 tett vizsgálatot, a következő években pedig a párhuzamos osztályok is feleslegessé váltak. De a város újjászületésével intézetünk rövid idő alatt visszanyerte régi virágzását: az alsó osztályokat végig párhuzamosítani kellett, sőt időről-időre meg kellett nyitni az I. C)-t is. Iskolánk mai impozáns méretű épületébe 1886-ban költözködött és itt ülte meg 1921-ben, fennállásának kétszázéves évfordulóját is, nagy bensőséggel, egybeforva Szeged városának egész társadalmával. A kétszázéves tiszteletreméltó mult záloga a még igéretesebb jövőnek.

II. Iskolánk az 1930—31. iskolai évben.

1. **Az iskolai év lefolyása.** Alakuló értekezletünket aug. 28-án, a javító, pótló és különbözeti vizsgálatokat aug. 29. és 30-án tartottuk. A jún. 30-án és júl. 1-én megkezdett beiratásokat folytatólagosan szept. 1. és 2-án végeztük. Szept. 4-én volt az ünnepélyes Veni Sancténk. Ekkor az istentisztelet után megtörtént a fegyelmi szabályok felolvasása és az osztályok elrendezése. Szept. 5-én megkezdtük a tanítást és végeztük azt —az októberi templomtéri avatóünnepségek egy hetes szünetjétől eltekintve— minden zavaró körülmény nélkül az iskolai év végéig, még pedig a VIII. osztályban május 8-ig, az I.—VII. osztályban június 8-ig. A VIII. osztály összefoglalásait május 11., 12., 13., 15. napján, a többi osztályokét június 10., 11., 12., 13. és 15-én tartottuk. Magánvizsgálatok az iskolai év folyamán kétszer voltak: a decemberiek dr. Kaufmann György, tanker. kir. főigazgatónak, a júniusiak Szépmihály Ervin, a főigazgatósághoz beosztott középiskolai tanárnak elnöklete alatt. Az iskolai évet június 18-án hálaadó istentisztelettel zártuk. Az intézetben megtartott érettségi vizsgálatokról külön fejezetben számolunk be.

2. **Változás a tanári testületben.** *Dr. Sebes Ferenc* a magyar kegyes-tanítórend főnöke Szegedről Magyaróvárra helyezte Neuberger Józsefet és helyébe rendelte Papp Elemért, a tatai kegyesrendi reálgymnázium rendes tanárát. A tanári testület létszáma tehát ez évben sem változott: egy igazgatóból és 21 rendes tanárból állott. A rendes órarend keretén kívül tanító vallástanárok száma az 1930—31. tanévben 7 volt.

3. **A beírt nyilvános** tanulók száma már a júliusi beírások alkalmával olyan emelkedést mutatott, hogy a jelentkezők befogadására a meglévő 13 osztály kevésnek ígérkezett. Az igazgatóság a fenntartó városnál haladéktalanul megtette az intézet kibővítése iránti lépéseket és mivel az elsőosztályra 200-nál több tanuló jelentkezett felvételre, tizennegyedik osztályként megnyitottuk a harmadik I. osztályt: az I. C)-t. Így a jelen tanévben

volt 3 első, 2 második, 2 harmadik, 2 negyedik, 1 ötödik, 1 hatodik, 1 hetedik és 2 nyolcadik osztályunk. A három első és a felsőbb osztályok azonban így is túlszűfoltak voltak. Még a régi Rendtartás által megengedett 60-as létszámon felül is fel kellett venni tanulókat, amit osztálytermeink nagysága, az ülőhelyek száma és a nm. VKM. engedélye lehetővé tett ugyan, de a tanulmányi eredményt a tanári kar csak a legnagyobb erőfeszítések árán tudta biztosítani. Tekintettel arra, hogy ez az állapot immár éveken keresztül tart, a fenntartó város még a nehéz gazdasági viszonyok mellett sem zárkozhatik el a felsőbb osztályok párhuzamosítása elől. Az új Rendtartás 24-ik §-a így szól: „A fiúközépiskolák egy-egy osztályába 60 tanulónál több nem vehető fel, kivéve ha párhuzamos osztályok állnak rendelkezésre. Az iskolafenntartó azonban ezt a számot fokozatosan csökkenteni köteles, úgy, hogy az 1924. évi 11. t. c. életbeléptetésétől, vagyis az 1924/25. iskolai év elejétől számított 10 évi átmeneti idő elteltével magyar középiskolában a tanulók létszáma osztályonként nem haladhatja meg a 40-et. Már most, ha az új Rendtartásnak, helyesebben a modern pedagógia igényeinek érvényét akarunk szerezni, az iskola épületének kibővítése elodázhatatlan feladat. Egészen érthető, ha a főigazgatói látogatás felpanaszolja a túlszűfolt osztályokat, a természetrajzi előadó-teremnek, ifjúsági könyvtárhelyiségeknek hiányát. És ezek a kifogások nem újak, hanem most már évtizedeken keresztül a főigazgatói látogatások alkalmával felvett jegyzőkönyveknek állandóan visszatérő sürgetései. Húsz esztendővel ezelőtt az iskola igazgatója így ír közzétett Értesítőjében: „Az intézet épülete minden oldalról szabad, a helyiségek világosak, könnyen szellőztethetők s az egészségügyi követelményeknek megfelelők. Az intézet folytonos fejlődése miatt azonban már nem rendelkezik elégséges termekkel. Ezért a tankerületi kir. főigazgató hivatalos látogatása alkalmával ismételten sürgősen megkövetelte az épület kibővítését“. Hosszú 20 esztendő viharzott el azóta iskolánk felett, de a fenntartó város anyagi erőinek más irányú leköötöttsége miatt minden a régiben van, csak a pedagógia törekvései és igényei óriások lépésében mérföldeket tettek meg azóta. Iskolánk környékén az utolsó évek alatt sok minden megváltozott, egy egészen új világ emelkedett düledező viskók helyén, ezért Szeged város vezetőségének és lakosságának nemes áldozatkészsége és kulturális érdekek iránt mindenkor tanúsított megértése remélni engedik, hogy a 200 éves tisztes multa visszatérintő piarista iskolának épülete is az újabb igények szellemében megújhódik.

4. Hivatalos látogatások. *Dr. Glattfelder Gyula* megyéspüspök úr az iskolai év folyamán két ízben látogatta meg intézetünket és a VIII. osztályú tanulók évvégi hittanvizsgálatán elnökölt. Hálánkat fejezzük ki e helyen is a püspök úr Ónagyméltósága iránt, akiről tudjuk, hogy sok gondja között is állandó figyelemmel kíséri iskolánk munkásságát és atyai jóindulatát érezheti tanár, tanuló egyaránt.

Dr. Kaufmann György, tankerületi kir. főigazgató úr látogatását

jan. 14., febr. 12., 13., 16., 17. és 18. napján végezte. Tapasztalatait márc. 3.-án megtartott főigazgatói értekezleten közölte a tanári karral. Egyébként is az egész iskolai év folyamán intézetünk tapasztalhatta Őméltóságának jóakarató irányítását. Jún. 10. és 11. napján megtartott hittanvizsgálaton Várhelyi József prelátus-plébános, püspöki biztos úr elnökölt.

Dr. Bohn Ferenc testnevelési szakfelügyelő úr május hó 21-én látogatta meg testnevelési óráinkat. A látottak felett meglepedését fejezte ki és kilátásba helyezte tornacsarnokunk felszerelésének további kiégszítését, amiért előre is hálás köszönetet mondunk a szakfelügyelő úrnak.

Siska Árpád István Jézus-társasági tanárjelöltnek febr. 27.-én megtartott próbatanításán megjelentek *Dr. Dézsi Lajos* és *Dr. Huszti József*, a szegedi Ferenc József tudományegyetem tanárai, mint a szegedi középiskolai tanárképzőintézetnek tanácsstagjai.

5. Valláserkölcsi és hazafias nevelés. A magyar piarista iskolának évszázadokon keresztül féltve őrzött és ápolt hagyománya a gondjaira bízott ifjúságnak valláserkölcös és hazafias szellemben való nevelése. A kegyestanítórend szent alapítójának öröksége az a meggyőződés, hogy az oktatás és a nevelés elválaszthatatlan egymástól és hogy nem adunk jó polgárokat a földi hazának, ha neveltjeink tekintetét kellő időben az égi haza felé nem irányítjuk. Ezért a hazafias érzéstől áthatott valláserkölcsi nevelés gondolata volt az a koncentrációs alap, amely egységet vitt bele a népes tanári testület minden egyes tagjának iskolai munkájába és irányt jelölt az egész intézet nevelőoktatói tevékenységének. Itt jelentjük, hogy a valláserkölcsi érzés ápolására az egyház parancsainak szellemében megültük az egyház ünnepeit és a vasárnapokat. Minden vasárnap tanítványaink a közös szentmisén kívül három csoportban hallgattak szentbeszédet. Az őszi és a téli hidegebb időszakától eltekintve iskolai munkánk hétköznapi is szentmisével kezdődött. Ifjúságunk elvégezte szokásos szentgyónásait és szentáldozásait, melyek közül az utolsó közös szentáldozását fiúi kegyelettel és hálával felajánlotta Rendfőnök urunkért ezüstmiséje alkalmával. Hagyományos keretek között tartották meg növendékeink húsvéti szentgyakorlataikat. Volt gondunk arra is, hogy túl a Püspöki Utasítások rendelkezésein ifjúságunknak megadassék a mód a lelkiélet intenzívebb ápolására is. Ettől a gondolattól áthatva örömmel láttuk fiaink tömörülését az intézeti ifjúsági Mária-Kongregációba és a Missziós Egyesületbe. A hitbuzgalmi egyesületek áldásos befolyását természetsszerűleg elsősorban a tagok érezték meg, de a jó példa hatott az egész iskola ifjúságára is, úgyhogy a szentségekhez való gyakoribb járulásnak a gyakorlata ez iskolai évben is megvolt. Felejthetetlen benyomásokkal gazdagodott ifjúságunk az októberi templomtéri avató ünnepségek során. Kegyelettel adózott égi eszményképének, első Szent királyink, Szent Imre emlékének az egyházmegyei Szent Imre-ünnepség keretén belül, és a kegyes-tanítórend főnökétől elrendelt szentgyónással és szent-

áldozással kapcsolatos Szent Imre-triduumban. Tanulóinkban az egyházi és világi nagyok megbecsülésének, a tekintélytisztletnek öregbitésére kivonult az egész intézet az ünnepekre érkező kormányzó úr Őfőméltóságának, a hercegprímás úr Őeminenciájának és a pápai nuncius úr Őnagyméltóságának fogadására. Az egyházas érzület elmélyítésére résztvettünk május 3-án a Boldogságos Szűz Isten-anyaságát deklaráló efezusi zsinatnak 1500 éves évfordulóján megtartott impozáns körmeneten. A piarista renddel való együttérzés felébresztésére résztvett ifjúságunk Glycerio Landriani piarista, Servus Dei-nek boldoggáavatási pere sikeres befejezéséért tartott ájtatosságokon. Ugyanezen gondolat szolgálatában gyászistentiszteletet tartott az intézet Mistrangelo M. Alfonz piarista biboros, firenzei érsek és a piarista rend volt generálisának 1930. november 8-án történt elhalálózása alkalmával. A megboldogult történeti jelentőségű szerepet játszott a magyar piarista tartomány életében és éppen ezért illő, hogy életéről és egyéniségének méltatásáról néhány sorban megemlékezzünk :

Született Savonában 1852. ápr. 26-án. A piarista rend liguriai provinciájába 1870. okt. 23-án lépett s 1875. jan. 6-án tett ünnepélyes fogadalmat. Már 28 éves korában ovadai házfőnök, aki az iskolai munka mellett a kis városban a lelkipásztori munka kifejtésére is bőségesen talált alkalmat. Amikor egy szomszéd község elűzte plébánosát s ő szónoklatával lecsendesítette a népet, egyszerre magára vonta XIII. Leó figyelmét. A nagy pápa először a pisai érseki tartományba tartozó Pontremoli püspökévé (1893. I. 16.), majd Firenze érsekévé (1899. VI. 19.) tette. Ugyancsak XIII. Leó 1900-ban a piarista rend generálisává nevezte ki. Ilyen minőségben 1904. máj. 10—18. járt Magyarországon is s meglátogatta a trencsényi, a budapesti, váci, kecskeméti és tatai rendházakat. X. Pius 1904. jul. 19. 3 évre a piarista rend apostoli vizitátorává nevezte ki. Ő volt XV. Benedeknek legelőször kreált (1915. dec. 6.) s a kegyestanítórendnek eddig egyetlen biborosa. Temploma a római vasútállomásnál lévő Michelangelótól épített Maria degli Angeli volt. Meghalt 1930. nov. 8-án. A nem közönséges kormányzati képességekkel rendelkező főpap 38 éves egyházkormányzatát az egyház törvényeihez való rendíthetetlen ragaszkodás, apostoli buzgóság, nagy akaratereő, következetesség és atyai jóság jellemezték. Szerette rendjét s a magyar piaristaság iránt való jóindulatát és nagyra-becsülését megőrizte élete végéig.

Másvallású növendékeink hitéletét saját vallásánáraik irányították. Az igazgatóság a maga részéről mindent megtett, hogy a nem katolikus tanulók is vallásbeli kötelezettségeiknek lelkiismeretesen eleget tegyenek. A református tanulók Durkó Gábor vallásánárjuk vezetésével a Soli Deo Gloria-Egyesületbe álltak lelki életük elmélyítésére.

Vallásérkölcsi nevelésünk rendszerébe szervesen beilleszkedett a hazafias érzés gondozása. A tanári testület megtalálta az utat és a módot, hogy a magánéríntkezésben és az órákon egyaránt az iskola növendékeiben a haza tevékeny szeretetének gondolatát meggyökeresítse. Ugyan-

ezen cél szolgálatában állottak iskolai ünnepségeink. Megemlékeztünk az aradi vértanúkról okt. 6-án, nov. 2-án Dugonics Andrásról, a magyar regényírás úttörőjéről, a márciusi eseményekről márc. 15-én és megünnepeztük a Hősök napját május 31-én. Ugyanakkor megtörtént az intézet ifjúságának tisztelgése a magyar nemzeti lobogó előtt, a nap jelentőségét pedig dr. Nádas Zoltán gimnáziumi tanár méltatta szépen kidolgozott beszédjében.

Nevelési eszményeinknek a nagy nyilvánosság előtt való ünneplése volt a június 7-én megtartott Évzáró-ünnepségünk, melynek kiemelkedő pontja dr. Berecz János egyetemi orvosprofesszor úrnak, a Szegedi Piarista Diákszövetség elnökének klasszikusveretű, nagyértékű beszédje volt. Iskolánk kegyelettel adózott egykori kultuszminisztere emlékének, amikor dr. Vass Józsefnek, a nagy államférfiúnak elhalálózása alkalmával gyászistentiszteletet tartott és mélységes részvétét arra illetékes helyen kifejezésre juttatta.

Főpásztorunk, dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök úr Ónagyméltósága iránt érzett tisztelő ragaszkodásunknak kívántunk kifejezést adni, amikor 20. éves püspöki jubileuma alkalmával mély tisztelettel köszöntöttük.

6. A szülőkkel való közvetlen érintkezés előnyeiről meg volt győződve a tanári testület minden tagja. Nagyon jól tudjuk ugyanis mindnyájan, hogy e nélkül az iskola és a szülői ház nevelői munkájának harmonikus kialakulása vajmi kevéssé várható. Éppen ezért azon voltunk, hogy a *heti fogadóórák* minden előnyét biztosítsuk. A tanárok pontosan megtartották és a szülők szívesen igénybevétték azokat, mert nem egyszer tapasztalták, hogy közös megbeszélésekkel, megállapodásokkal sok bajt sikerült kiküszöbölni, még többet megelőzni, nem is említve azon félreértések elkerülését, avagy megszüntetését, melyek az iskola és a szülői ház között könnyen támadnak, de a gyermek jövője szempontjából sokszor végzetesekké válhatnak. A szülőkkel való közvetlen kapcsolatot szolgálták szépen látogatott szülői értekezleteink is. A megtartott előadások kivétel nélkül a gyakorlati pedagógia köréből valók voltak. Dr. Boharcsik Pál a tanulók házi foglalkozásának ellenőrzéséről és irányításáról, dr. Kanszky Márton a helyes szülői szeretetről, dr. Kiss Márton a tanulmányi kirándulások nevelő értékéről, Koczun Jakab az iskola és a szülői ház kölcsönös viszonyáról, Papp Elemér a cserkészetről, dr. Nádas Zoltán pedig a serdülő ifjúról szólt. Örvendetes jelenségeként említjük, hogy több előadást élénk eszmecsere követett. Nagyobb megértést kér azonban az iskola a szülők részéről az u. n. Ellenőrző könyvecske számára, melynek alkalmazásában sohse lássanak zaklatást, hanem eszközt, azzal a rendeltetéssel, hogy a két legfontosabb nevelési tényezőnek: az iskolának és szülői háznak együttműködését biztosítsa.

7. Fegyelmi állapot. Súlyosabb kifogások tanulóink fegyelmi magatartása ellen nem emelhetők. Az iskolai életnek megszokott kinövései természetszerűleg nálunk is jelentkeztek, de az idejében alkalmazott

intések, dorgálások, vagy éppen fegyelmi büntetések meghozták a kívánt eredményt. A téli időszakban ismételten szükségessé tette az igazgató beavatkozását a tanulók utcai hógolyózása — de az alkalmazott szigor nem maradt hatás nélkül.

8. Tanulmányi állapot. Tanítói tevékenységünk az 1926-ban kiadott Tanterv és az 1927-ben közrebocsájtott Utasítások jegyében történt. Ezek szemmel tartásával a tananyag helyes beosztására és módszertani kérdések megvitatására mindkét szemeszter elején megtartottuk a szokásos módszeres értekezleteket. Az új Tanterv életbeléptetésével mutatkozó tapasztalatok bizonyos fokú revíziót igényelnének a gimnázium ötödik osztályának anyagában, ahol határozott nehézségek elé állítja a tanárt és a tanulót egyaránt az anyag mennyisége a görög nyelvből és a mennyiségtanból, de a növénytan alapos elvégzésére is kevésnek bizonyul a Tanterv-szabta heti 2 óra. Bizonyos, hogy az új Tanterv a régivel szemben egyébként is nem egy vonatkozásban szükségszerűleg többletet mutat, de ne felejtjük azt sem, hogy ugyanakkor a régi Tanterv sok terhetől mentesíti a tanulót, nem is szólva arról, hogy a tananyagnak módszeres feldolgozása ma már egészen más, mint volt akár csak egy-két évtizeddel is ezelőtt. A sokat hánytorgatott túlterhelésnek igazi okait mástutt kell keresnünk. Ma a diák idejét annyifajta ifjúsági egyesület, zene, nyelvek tanulása, sport stb. veszi igénybe, hogy túlzás nélkül két iskoláról lehetne szólni: az egyik a bizonyítványtadó, sokaktól szükséges rosszként kezelt középiskola, a másik a szervezet, Tanterv és név nélkül való iskola, melyet a modern élet igényei, akárhányszor kinövései és igen sokszor a szülők szertelen ambíciói teremtettek meg. Túlterhelésről csak akkor hallgatnak majd el a panaszok, ha ebben a másik iskolában is intézményesen rendet teremtenek az illetékes tényezők.

9. Tanulmányi verseny. Az országos középiskolai tanulmányi versenyen Straub Ferenc VIII. B) o. t. a latin nyelvből dícséretet nyert.

10. Tanulmányi kirándulás. Az iskolai évben a következő kirándulásokon vett részt az ifjúság:

A II. A) osztály tanulói a Stefánia sétányon megismerték az őszi flórát.

A II. B) osztály tanulói élettani megfigyeléseket végeztek a Stefánia sétányon tavasszal.

A III. A) osztály tanulói megnézték az Ipari vásárt és Ipari kiállítást. A Repülőtéren tanulmányozták a repülést.

A III. B) osztály tanulói a Hungária szikvízgyár üzemét és az Ipari kiállítást tekintették meg.

A IV. A) és IV. B) osztály tanulói a Gázgyár és a Faipari szakiskola üzemét tanulmányozták és megtekintették az Ipari kiállítást.

A VI. osztály tanulói a Gázgyár, a Közvágóhid, Orion bőrgyár üzemét tanulmányozták és meglátogatták a Repülőteret.

11. Madarak és fák napja. A gimnázium tanulói 3 csoportban május hó 13-án nagy lelkesedéssel ünnepelték meg a madarak és fák napját.

Dr. Nádas Zoltán, Preszeller Ferenc, dr. Révai József vezetésével a Kállay-ligetbe vonult tanulók elénekelték a Himnuszt, utána dr. Nádas Zoltán tartott beszédet a nap jelentőségéről és felhívta a tanulók figyelmét a madarak és fák szeretetére. Sipos György I. A) o. t. elszavalta Ligethy Béla: Tarka-barka c. költeményét.

Barborik István tanár a VI. o. tanulóival Szeged-Felsőtanyán tartotta meg a Madarak és fák napját. Csefkó István elszavalta Szikray Gizella: Madarak c. költeményét. Barborik István a fák védelmét ajánlotta a tanulóknak és rámutatott az Alföld fásításának nemzetgazdasági jelentőségére. Dorogi Imre, dr. Kanszky Márton, Kiss István, dr. Kiss Márton, Koczun Jakab, Pesti Lajos, Rassovszky Gyula, Szűcs János, dr. Zányi László tanár felügyelete mellett a gazdasági vasúton a Várostanyára tett kirándulás keretében ünnepelte az ifjúság a Madarak napját. A Himnuszt eléneklése után Eckerdt László I. A) o. t. Horváth Imre: Fecskemadár, gólyamadár c. költeményét szavalta el. Dr. Kanszky Márton a madarakról, mint a gazda önzetlen segítőitársairól beszélt; ecsetelte az erdősítés nehéz küzdelmét és a meglevő fákat a tanulók oltalmába ajánlotta. Az ünnepély a Kulinyi—Vincze: Szép vagy, gyönyörű vagy... eléneklésével ért véget.

12. Egészségi állapot. Városunkban ez iskolai év folyamán ismételtelen felütötték fejüket a járványos betegségek: vörheny, influenza, tifusz. Nem egyszer aggodalommal néztünk a holnap elé és, hogy mégis zavartalanul, megszakítás nélkül folyó tanítással fejezhetjük be az iskolaévet, ez mindenesetre elsősorban városunk egészségügyi intézményeit, azok vezetőit dicséri. Egy haláleset mégis előfordult: Csenki István II. B) osztályú tanulót szervi szívbaja vitte korai sírjába. A kis halottat osztályfőnöke dr. Kanszky Márton temette el osztálytársainak részvétele mellett, az iskola pedig lelkiüdvéért gyászistentiszteletet tartott. A tanári kar egészségi állapota kielégítő volt, bár két megbetegedés hosszabb ideig tartó gyógykezelést igényelt.

13. Testi nevelés. Az ifjúság testi nevelésére is kellő gondot fordítottunk. A két legfelsőbb osztályban megtartottuk az elmúlt években bevezetett harmadik testnevelési órát, a kötelező játékdélutánok pedig a testnevelési tanárnak, Pesti Lajosnak szakszerű irányításával dr. Boharcsik Pál és Preszeller Ferenc kegyesrendi tanárok felügyelete mellett az ujszegedi Erzsébetligetben tartották meg pontosan és szép eredménnyel. A sportkör elismerésre érdemes működéséről az Értesítő külön fejezetben számol be.

14. Tornavizsga. Május 23-án d. u. rendezte meg az intézet évvégi tornaünnepélyét a gimnázium udvarán. A növendékek szülői, hozzátartozói és az érdeklődők nagy számmal jelentek meg. Az ünnepély felvonulással és zászlótisztelgessel kezdődött. Impozáns látványt nyújtott a mintegy 200 diáknak díszmenete. Az intézet falai dübörögve verték vissza a korszerű, helyes testnevelésben edzett fiatalságnak, a sok sugárzó arcú fiúnak ke-

mény lépteit. Ezután kezdetét vette a tulajdonképeni ünnepély. Első szám a testnevelés újabb irányának, a mozgásos gimnasztikának a középiskolában való alkalmazásának bemutatója volt. A plasztikus felépítésű gyakorlat-sorozatot a tanulók pontos és alapos felkészültséggel és mozgás rutinnal végezték. A következő szám a felsőbb osztályokból válogatott csapatnak ötletes és változatos talajtornája volt. Meglepő ügyességgel és összetanultsággal dolgoztak a fiúk. Alig ült el a tetszés, már ott álltak a szerek, amelyeken az első négy osztály mutatta be gyakorlat-anyagát helyes módon megválasztva a fokozatot. Az I. oszt. az ugrózsámolyon, a II. oszt. az ugrószekrényen, a III. oszt. lovon, a IV. oszt. korláton. Nem lehet egy osztályt sem kiemelni, egyformán lelkesen és fegyelmezetten jól dolgoztak. Ezt követte a szertorna. Magas nyújtón és korláton komoly értékű, szabadon választott gyakorlatot mutatott be a válogatott csapat. Az atlétikai számból helyszűke miatt csak a magasugrás és súlydobás volt bemutatható. A 160 cm-t többen kiforrott jó stílussal ugrották, súlydobásban pedig 13 m-es dobások is előfordultak. Az atlétikai számokat követte 10 fiúnak iskolai birkózása. A birkózásnak összes akciói: suplesek, roburok, Nelson-fogások, karáthúzások, csípő- és válldobások élvezetes látványt nyújtottak. Végül parterternának a nehezebb gyakorlatai: szaltók, kéz-állások stb. következtek. A változatos és gazdag programot irredenta gondolatokkal átszőtt gulák zárták le. Laikusban és szakértőben a legmaradandóbb impressziót egyaránt a növendékek fegyelmezettsége keltette. Egy év munkáját csodálhattuk meg a szűk intézeti udvaron. A sok izmos, jótartású fiú munkája minden szónál beszédesebben bizonyítja azt a harmónikus és céltudatos, helyesen alkalmazott testnevelési rendszert, amely az intézet falain belül folyik. Ebben az iskolában az életre, egészségre nevelik az ifjúságot. Ezt a munkát tapsolta meg oly lelkesen a nézőközönség.

15. Ösztöndíjak, adományok, jutalmak. A) *Ösztöndíjasok.* A közszolgálati alkalmazottak gyermekei részére létesített tanulmányi ösztöndíjban részesült intézetünk négy tanulója: Sötér István, Szabó Miklós, Huszti Dénes VIII. A) és Straub Ferenc VIII. B) o. tanuló. A népjóléti Minisztériumtól hat tanulónk kapott 70—80 P-ös ösztöndíjat: Fodor Zoltán II. A) o. t., Grassely Gyula I. C) o. t., Lőrík Pál I. C) o. t., Szabó István III. A) o. t., Szőke Sándor III. A) o. t. és Tari János VIII. B) o. t.

B) *Jutalmazott tanulók:* Thanhoffer — Gróf Árpád — Orbánalap és több kisebb alapítvány összesített jövedelméből 22—22 P-t kapott: Popják György VII. o. t., Szücs János V. o. t. és Tóth István III. A) o. t.

Az 1895-ben érettségizettek Sáfrán József kegyesrendi tanár emlékére tett alapítvány jövedelméből kapott 70 P-t Sötér István VIII. A) o. t.

Az 1929. év júniusában 40 éves találkozóra összegyűltek adományából 263'60 P-t kapott Papp Mátyás VIII. B) o. t. egyetemi tanulmányainak megkezdésére.

Az 1930. évi 30 éves találkozóra összegyűltek adományából Kiss László VIII. B) o. t. 20 P-t, Takó József VII. o. t. 10 P-t, Szabó István III. A) o. t. 10 P-t kapott.

Bánhidi Zoltán Máv. főmérnök úr adományából 5—5 P-t kaptak : Eckerdt László I. A) o. t., Papp István I. A) o. t., mint számtani verseny győztesei.

Dr. Katona Dávid tanár úr adományából 1 drb 10 koronás aranyat kapott Molnár Sándor IV. B) o. t., mint a legszorgalmasabb kezdő gyorsíró.

Dr. Landgraf Rezső úr adományát 100 P-t Bagyinka István VIII. B) o. t. kapta.

Vedres Béla apátplébános úr adományából 20 P-t kapot Rosiár László I. B) o. t.

C) *Jutalomkönyvet kapott* : Eckerdt László, Tóth Ágoston I. A) o. t. — Gombos Pál, Tapodi Dömötör, Zelei Mihály I. B) o. t. — Kovács Mihály, Tuskó László I. B) o. t. — Kaupert Flórián II. A) o. t. — Papp Tibor, Wigner János II. B) o. t. — Ács-Sánta János, Iványi Gergely, Popper Sándor VI. o. t. — Kiss László, Nagy Béla, Sobó Géza VII. o. t. — Kneffel Pál, Szkcicsák Kálmán VIII. B) o. t.

D) *Adomány*. Délvidéki Otthon 5 drb, Dr. Hódi Pál Máv tisztviselő úr 7 drb, Juhász István könyvkereskedő úr 6 drb könyvet ajándékozott a tanulók évvégi jutalmazására.

Fogadják a nemeslelkű jutalmazók és adakozók az intézet hálás köszönetét.

III. A tanári testület működési köre.

1. Hatóságok.

A kegyestanítórend magyar tartományának főnöke : **Sebes Ferenc**, a budapesti Kir. M. Pázmány Péter Tud. Egyetem hittudományi karán bekebelezett doktor, az országgyűlés felsőházának tagja.

Az intézet alapítója és fenntartója : **Szeged sz. kir. város**.

Tanulmányi tekintetben az iskola a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter úr vezetése alatt áll. Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. miniszter : **Dr. Klebelsberg Kunó gróf**. Államtitkár : **Dr. Szily Kálmán** műegyetemi ny. r. tanár, a fő- és középfokú iskolák csoportfőnöke. A minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke : **Dr. Rácz Kálmán** miniszteri tanácsos. Tankerületi királyi főigazgató : **Dr. Kaufmann György**. Püspöki biztos : **Várhelyi József** prelátnak, helyettese **Dr. Henny Ferenc** szőregi esperesplébános.

2. Tanári testület.

a) Igazgató.

Dr. Tihanyi Béla kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai a hittudományok, a latin nyelv s irodalom és történelem. Tanította a hittant és bölcséleti előtant a VIII. B) oszt.-ban heti 5 órában. Tanári éveinek száma: 20.

b) A tanári testület tagjai.

1. **Barborik István** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VI. oszt. főnöke, a filológiai szertár öre, cserkésztsiszt s a cserkészapródok vezetője. Szaktárgyai a latin és görög nyelv s irodalom. Tanította a latin nyelvet a VI., a görög nyelvet a VI., VII., a történelmet a IV. B) oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 16.

2. **Dr. Boharcsik Pál** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a III. B) oszt. főnöke, hitelemző, a játék délutánok felügyelője. Szaktárgyai a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant a III. A), B), VIII. A) és B) és a természettant a VIII. A) és B) oszt.-ban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 9.

3. **Czimmermann Pál** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai a történelem és földrajz. Tanította a történelmet a III. A), B), VI. és VIII. A), a földrajzot a III. A), B), IV. B) és VII. oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 31.

4. **Dr. Diósi Géza** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VIII. A) oszt. főnöke, az Önképzőkör vezetője, az ifjúsági nagyobb könyvtár öre. Szaktárgyai a magyar s latin nyelv és irodalom. Tanította a magyar nyelvet a IV. B) és VIII. A), a latin nyelvet a IV. B) és VIII. A), a bölcséleti előtant a VIII. A) oszt.-ban, heti 19 órában. Tanári éveinek száma: 12.

5. **Dorogi Imre** világi, rendes tanár, a rajzszertár öre. Szaktárgyai a művészeti és mértani rajz. Tanította a rajzot I. A), B), C), II. A), B), III. A), B), IV. A), B), osztályokban; a számtant II. B) oszt.-ban, heti 22 órában. Művészeti rajzot az önként jelentkezőknek heti 2 órában. Tanári éveinek száma: 13.

6. **Dr. Dukovics Lőrinc** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VIII. B) oszt. főnöke, cserkésztsiszt, a Gyorsírókör vezetője. Szaktárgyai a latin és görög nyelv s irodalom. Tanította a hittant a II. A) és B), a latin nyelvet a VIII. B), a görög nyelvet az V. és VIII. B) oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 8.

7. **Dr. Kanszky Márton** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a II. B) oszt. főnöke, a természetrajzi szertár öre. Szaktárgyai a természetrajz és földrajz. Tanította a természetrajzot az I. B), II. B), IV. A), B) és V., a földrajzot I. B) és II. B) oszt.-ban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 16.

8. **Kiss István** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VII.

oszt. főnöke, tandíjkezelő. Szaktárgyai a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a hittant a IV. A), a magyar és latin nyelvet a IV. A) és VII. oszt.-ban, heti 19 órában. Tanári éveinek száma: 28.

9. **Dr. Kiss Márton** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, igazgatóhelyettes, a földrajzi szertár őre. Szaktárgyai a természetrajz és földrajz. Tanította a természetrajzot az I. A), II. A) és VI., a földrajzot az I. A), C) és II. A), a természettant a III. A), B) oszt.-ban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 15.

10. **Koczun Jakab** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az I. A) oszt. főnöke, a tanári könyvtár őre. Szaktárgyai a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a hittant a IV. B), a magyar nyelvet az I. A), V., VIII. B), a latin nyelvet az I. A) oszt.-ban, heti 19 órában. Tanári éveinek száma: 16.

11. **Dr. Kovács Alajos** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a III. A) oszt. főnöke, az ifjúsági kisebb könyvtár őre. Szaktárgyai a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar nyelvet a III. A), B) oszt.-ban, a latin nyelvet a III. A), B) oszt.-ban, heti 20 órában. Tanári éveinek száma: 10.

12. **Dr. Nádas Zoltán** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, hitszónok, az ifjúsági Mária Kongregáció vezetője. Szaktárgyai a hittudományok. Tanította a hittant az I. A), B), C), III. A), B), V.), VI.), VII.), VIII. A) oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 3.

13. **Papp Elemér** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az I. C) oszt. főnöke, cserkésztsízt, az intézeti 82. Zrinyi cserkészcsapat parancsnoka, a kötelező olvasmányok könyvtárának őre. Szaktárgyai a magyar és latin nyelv s irodalom. Tanította a magyar és latin nyelvet, az I. C) és a II. B) oszt.-ban, heti 21 órában. Tanári éveinek száma: 6.

14. **Pesti Lajos** rendes testnevelési tanár, a játékorák és az intézeti „Dugonics” sportkör vezetője. Szaktárgya a testnevelés, tanította I—VIII. osztályig, heti 28 órában és heti 3 órában az úgynevezett harmadik testnevelési órát. Tanári éveinek száma: 10.

15. **Preszeller Ferenc** kegyestanítórendi áldozópap, a IV. B) oszt. főnöke, tanította a német nyelvet a II. A), B), a IV. A), B) és VIII. A), B) osztályokban, heti 20 órában. Játékfelügyelő. Tanári éveinek száma: 31.

16. **Rassovszky Gyula** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a II. A) oszt. főnöke; az énekszerző őre. Szaktárgyai a magyar és latin nyelv és irodalom. Tanította a magyar nyelvet a II. A), VI., a latin nyelvet a II. A), a természetrajzot az I. C), az éneket az I. A), B), C) oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 22.

17. **Dr. Révai József** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az Ifjúsági Segítőegyesület és Hitterjesztési Egyesület vezetője. Szaktárgyai a latin, görög és német nyelv s irodalom. Tanította a görög nyelvet a VIII. A), a német nyelvet a III. A), B), V.), VI. és VII. osztályokban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 21.

18. **Szalay István** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai a magyar és latin nyelv és irodalom. Tanította a magyar és latin nyelvet az I. B) oszt.-ban, az éneket a II. A), B) oszt.-ban, heti 12 órában. Tanári éveinek száma: 36.

19. **Szűcs János** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az I. B) oszt. főnöke. Szaktárgyai a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant az I. A), B), V.), és VII., a természettant a VII. oszt.-ban, heti 22 órában. Tanári éveinek száma: 15.

20. **Tárkányi Ferenc** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az V. oszt. főnöke, az intézeti évkönyv vezetője. Szaktárgyai a latin nyelv s irodalom és történelem. Tanította a latin nyelvet az V., a történelmet a IV. A), V.), VII. és VIII. B), a földrajzot a IV. A) oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma: 21.

21. **Dr. Zányi László** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a IV. A) oszt. főnöke, hitelemző. Szaktárgyai a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant az I. C), II. A), IV. A), B) és a VI. oszt.-ban, heti 21 órában. Tanári éveinek száma: 2.

Gyakorló tanárjelölt.

Siska Árpád István Jézus-társasági atya, szakvizsgálatot tett tanárjelölt.

c) A rendes órarend keretén kívül tanító vallásstanárok:

Biró István hódmezővásárhelyi unit. lelkész, tanította az unitárius vallású tanulókat.

Durkó Gábor ref. hittanár-lelkész, tanította a református vallású tanulókat.

Dr. Frenkel Jenő rabbi, tanította a VI—VIII. oszt. izr. vallású tanulókat.

Groholy Jenő makói gör. kath. lelkész, tanította a gör. kath. vallású tanulókat.

Gyurgyevics István gör. kel. plébános, tanította a gör. kel. vallású tanulókat.

Lóvy Emil izr. hitoktató, tanította az I—V. oszt. izr. vallású tanulókat.

Petró Elek ág. h. ev. segédlelkész, tanította az ág. h. ev. vallású tanulókat.

d) A rendkívüli tárgyak tanárai:

Dr. Buczkó Károly főorvos, tanította az egészségtant.

Dorogi Imre rendes tanár, tanította a szabadkézi rajzot.

Dr. Kovács Alajos rendes tanár, tanította a gyorsírást a kezdőknel.

Dr. Nádas Zoltán rendes tanár, tanította az olasz nyelvet.

Rassovszky Gyula rendes tanár, tanította a műéneket.

Dr. Révai József rendes tanár, tanította a francia nyelvet.

e) Altisztek:

Kollár István, Kotlár György, Bürgés István.

IV. A tanárok hitéleti, társadalmi és irodalmi működése.

Dr. Tihanyi Béla a kegyestanítórend szegedi társházának főnöke, igazgató, a középiskolai rendi hittanárokat képesítő vizsgáló bizottság tagja, Vend-szövetség és a szegedi községi iskolaszék alelnöke, a budapesti Délvidéki Otthon választmányi, a szegedi Dugonics-Társaság rendes, a Magyar Vöröskereszt Egyesület szegedi választmányának, a szegedi Piarista Diákszövetség, a szegedi Katholikus Kör választmányának és kultúrbizottságának tagja, a sebészeti és a gyermekklinika nővéreinek rendkívüli gyóntatója. Előadást tartott a kecskeméti liceumban, a sebészeti klinikán működő Szatmári Nővérek havi konferenciáin és vezette a Katholikus Leányok Országos Szövetsége szegedi csoportjának husvétii lelkigyakorlatát.

Dr. Diósi Géza. Az Unio-Cleri csanádi körének pénztárosa és egyházmegyei tanácsának tanácsos tagja. A szegedi Alföldkutató Bizottság Nyelvészeti és Irodalmi Szakosztályának rendes, a Szentkorona Szövetség választmányi tagja. Több cikket írt a helyi ujságokba. Egy előadást tartott a DETNE-ben.

Dorogi Imre. Felolvasott „a képzőművészeti expressionizmusról“ a Szegedi Fészek Klub felolvasó ünnepélyén. A budapesti Műcsarnokban az Orsz. Képzőművészeti Társulat által rendezett reprezentatív tavaszi tárlaton „Magdolna“ című olajfestményével részt vett. A budapesti Nemzeti Szalon által 1930. aug.-ban rendezett Szent Imre Emlékkiállításán „Szent István végrendelete“ című olajfestményét kiállította.

Dr. Kanszky Márton az Egyetem Baráti Egyesülete Természettudományi Szakosztályának tagja és könyvtárosa, a szegedi Alföldkutató Bizottság Földrajzi Szakosztályának rendes, a szegedi Piarista Diákszövetség választmányi tagja. Több könyvismertetése jelent meg a „Geographica Hungarica“-ban, a Magyar Középiskolai Tanáregyesületi Közlönyben: „Az ismeretközlés és a pergő film“ címen a Filmo Projector-t ismertette.

Kiss István a Szegedi Belvárosi Egyházközség Képviselőtestületének, a Szegedi Katholikus Kör választmányának, a Magyar Cserkészszövetség V. ker. intézőbizottságának, a Magyar Vöröskereszt-Egylet és a Szent Korona-Szövetség szegedi választmányának rendes, a Magyar Középiskolai Tanárok Nemzeti szövetségének és a Délmagyarországi Közművelődési Egyesületnek igazgatósági tagja; az Isteni Üdvözítő Nővéreinek spirituálisa, a Miasszonyunkról Nevezett Iskolanővérek Internátusának gyóntatója és miséző papja.

Dr. Kovács Alajos. Bevezető irodalmi előadást tartott a szegedi Városi Színház ifjúsági előadásán egyízben.

Dr. Nádas Zoltán. Szentbeszédeket mondott vidéken, Budapesten a Szt. István Bazilikában rádióon közvetítve, Szegeden a Fogadalmi templom-

ban, a felsővárosi és rókusi templomban, emerkánás összejöveleteken, a szegedi Felsőipariskola kongregációs tagavatásán. Lelki gyakorlatot tartott a Klosz szegedi vezetőképzőkursusán. Beszédet mondott Budapesten a kerepesi temetőben Ambruss Gyula dr. síremlékavatásán. Bevezető irodalmi beszédet mondott a szegedi Városi Színházban két ízben. Cikket írt a „Társadalompolitika“-ba s az „Evangelium“-ba. Elmélkedésgyűjteményt adott ki „Krisztusvér a magyar ugaron“ címmel. A Foed. Em. corporatio „Danubiana“ lelkésze.

Dr. Révai József a polgári isk. tanárokat vizsgáló bizottság tagja, előadta a német nyelvet a polg. isk. tanárképzőben és a görög nyelvet a középisk. tanárképzőben mint megbízott előadó, a középisk. tanárok Nemzeti Szövetségének és a Katholikus Középiskolai Tanáregyesületnek igazgatósági, a szegedi Katholikus Körnek és a Szentkorona Szövetség szegedi fiókjának választmányi tagja, a Szegedi Piarista Diákszövetségnek és a Foederatio Emericana „Marisia“ korporációjának lelkésze, a főiskolai hallgatók kongregációjának prézese, az Irgalmas Nővérek és az Isteni Üdvözítőről nevezett nővérek rendes gyóntatója, a csanádegyházmegyei missziós tanácsnak tagja, (résztvevett a Szegedi Piarista Diákszövetség megszervezésében, a középiskolai és egyetemi s főiskolai ifjúság szegedi Szent Imre ünnepségének előkészítésében,) több előadást és beszédet tartott az emerkánás ifjúságnak és a májusi ájtatosságokon lelki gyakorlatot tartott a leventéknek, rendezte a Szegedi Piarista Diákszövetség nagybőjti délutánjait.

Dr. Zányi László. Zur Theorie der identischen Kongruenzen címmel értekezést írt az Acta Litterarum ac Scientiarum. Sectio Mathematica Szeged. c. folyóiratban.

V. Tananyag.

A tananyagot az I—VII. osztályban az 1924. évi új, a VIII. osztályban pedig a régi tanterv előírása szerint minden osztályban elvégeztük.

VI. Használt tankönyvek jegyzéke.

I. osztály. Róm. kath. nagyobb katekizmus 5. kiad. Alszeghy—Sik: Magyar nyelvtan Bartha—Tordai: Magyar olvasókönyv I. Csengery—Orbán: Latin nyelvtan I., II. Reibner M.: Res Romanae I., II. Karl—Vargha: A mi hazánk. Kogutowicz: Földrajzi isk. atlasz. Bán—Greguss—Para: Természetrész I. Suták—Vörös—Hatvani: Mennyiségtan I. Szendrei I.: Új énekiskola I. r.

II. osztály. Pokorny: Ószövetségi biblia 16. kiad. Alszeghy—Sik: Magyar nyelvtan II. Bartha—Tordai: Magyar olvasókönyv II. 4. kiad. Csengery—Orbán: Latin nyelvtan I. Reibner M.: Res Romanae I., II. Suták—Vörös—Hatvani: Mennyiségtan II. Bitter—Teveli: Német nyelvtan I. Bán—Greguss—Para: Természetráaj II. Karl—Vargha: A világrészek földrajza II. Kogutowicz: Földrajzi isk. atlasz. Szendrei: Új énekiskola II. r.

III. osztály. Pokorny: Az Újszövetség története. Alszeghy—Sik: Rendszeres magyar nyelvtan III. o. Bartha—Tordai: Magyar olvasókönyv III. Csengery—Orbán: Latin nyelvtan II. Csengery—Orbán: Historia Romanorum III. o. Jászai—Balanyi: Magyar történelem. Bitter—Teveli: Német nyelvkönyv II. Karl—Vargha: Világrészek földrajza III. Kogutowicz: Földrajzi isk. atlasz. Nagy J.: Kis természettan III. o. Suták—Vörös—Hatvani: Számítan, algebra és geometria.

IV. osztály. Pokorny: Kath. szertartástan. Arany—Lehr: Toldi 14. kiad. Csengery—Orbán: Latin olvasó a IV. o. számára. Csengery—Orbán: Latin nyelvtan a III—IV. o. Bitter—Teveli: Német nyelvkönyv III. Miskolczy—Szolomayer: Világtörténelem I. Karl—Vargha: Általános földrajz IV. r. Koch—Koch: Ásványtan és kémia. Suták—Hatvani—Lóky: Algebra és geometria. Bartos—Kurucz: Történelmi Atlasz. Ókor.

V. osztály. Schütz: Kath. hittan. Bartha—Tordai: Rhetorika. Friml: Szemelvények T. Livius XXI—XXII. könyvéből. Vézner: Anthologia lyrica. Wagner—Horváth: Római régiségek. Jirka: Görög olvasókönyv. Maywald—Vayer: Görög nyelvtan. Marczell—Szolomayer: Egyet. történelem. Kogutowicz: Tört. atlasz. Bitter—Teveli: Német nyelvkönyv V. o. — Bitter—Teveli: Rendszeres német nyelvtan. Bán—Greguss—Para: Növények élete. Suták—Hatvani—Lóky: Algebra és geometria.

VI. osztály. Schütz: Kath. erkölcsstan. Bartha—Tordai: Poetika. Kuzmics F.: Szemelv. Cicero beszédeiből. Láng E.: Sallustius. Wirth: Szemelv. Vergilius Aeneiséből. Wagner—Horváth: Római régiségek. Dr. Jirka: Szemelv. Xenophon és Herodotos műveiből. Marót—Wagner: Szem. az Odysseiából. Maywald—Vayer: Görög nyelvtan. Endrei—Szele: Német nyelvkönyv. Miskolczy—Szolomayer: Világtörténelem III. r. Bartha—Kurucz: Tört. atlasz. Gelei—Greguss: Az ember és az állatok élete. Suták—Hatvani—Lóky: Algebra, geometria. Lóky: Négyjegyű logaritmuskönyv.

VII. osztály. Schütz: Kath. egyháztört. Prónai—Sik—Alszeghy: A magyar irodalom tört. Prónai—Sik—Alszeghy: Magyar irod. történeti olvasókönyv. Wirth: P. Vergilius Aen. szemelv. Fehér: Cicero de Signis. Huszti: Szemelvények ifj. Plinius leveleiből. Miskolczy—Szolomayer: Világtörténet. Csengery: Hom. Iliasból. Schiller—Heinrich: Wilhelm Tell. Goethe—Weber: Hermann u. Dorothea. Marót—Wagner: Hom. Iliasa. Gerecs—Mészáros: Görög lírai anthologia, Sophokles Antigone. Maywald: Görög nyelvtan. Dávid: Szemelv. Herod.-ból. Wagner—Horváth: Római régiségek. Fehér—Szekeres—Nagy: Kísérleti fizika. Suták—Hatvani—Lóky: Algebra és geometria. Fodor—Gerlóczy: Egészségtan.

VIII. osztály. Schütz: Kath. hitvédelem. Prónai—Alszeghy—Sik: A magyar irod. története. Prónai—Alszeghy—Sik: Magyar irod. tört. olvasókönyv. Wirth: Szemelv. Horatius műveiből. Schmidt: Szemelv. Tacitus Annaleséből. Wagner—Horváth: Római régiségek. Csengery: Hom. Odys. Szamosi: Platon Critonja. Maywald: Gör. nyelvtan. Goethe—Szele: Iphigenia auf Tauris. Szemák: Német olv. Jászai: Magyarországi oknyomozó tört. Kogutowicz: Tört. atlasz. Fehér—Szekeres—Nagy: Kísérleti fizika II. Borosay: Algebra II. Lóky: Geometria II. Lutter: Szorszámi és szögmértani táblák. Kornis: A pszichológia és logika elemei.

Imakönyv a katolikus tanulók részére Schütz—Sik: Imádságos könyv.

VII. A szertárak és könyvtárak gyarapodása.

Fizikai szertár gyarapodása az 1930/31. tanévben: Bell & Howel filmprojektor (1800 P), kihúzható gyöngyvászon vetítőernyő (200 P), Daniel-féle psychrométer (19 P), areométer nehézfolyadékok fajsúlyának mérésére, kriofor, 2 vakuumcső a foszforeszcencia tünemények kimutatására. E mellett több kisebb-nagyobb javítást eszközöltünk kb. 150 P értékben.

Természettajzi szertárban felfrissítettük a borszesz készítményeket 175 P értékben.

Ének-szertár. A szertár gyarapodása 20 kötet énekeskönyv és 150 drb könyvmatos kotta, 155 P értékben.

Tanári könyvtár gyarapodott 53 művel 61 kötetben részint vétel, részint ajándék útján. Járt még azonkívül 32 folyóirat.

A tanári könyvtár gyarapodása :

Bessenyei György:	Tarimenes utazása	XIX.5/1.
Tóth Tihamér	A Krisztus és az ifjú	XXI.1/42.
Wolkenberg Alajos:	A katolikus világmisszió	XIX.4/58.
	A kolozsvári katolikus gimnázium emlékalbuma	XIX.8/5.
Prohászka:	Az élet kenyere	XIX.2/25.
Woinovich Géza:	Arany János életrajza	XIX.3/10.
Szinnyei Ferenc:	Novella és regényirodalmunk	XIX.5/3.
Csüri Bálint:	Érintkezésen alapuló névátvitel	XIX.5/4.
	Egy halálraitélt nemzet (Magyarország)	XIX.8/6.
Gál Ferenc:	Főiskolai törekvések Szegeden	XIX.5/2.
Tonelli Sándor:	Ultonia	XIX.3/11.
Kuntz Henrik:	Huszonöt év a magam útján	XIX.3/12.
Hóman Bálint:	Magyarország története, 2 k.	XIX.5/8.
Molisch-Rapaics:	A felkelő nap országában	XX.4/63.
Gergő Imre:	Dr. Hám Antal emlékezete	XIX.3/15.
Buday Árpád:	Dolgozatok a szegedi Egyet. Archaeol.	XIX.5/7.abcde
Biró Vencel:	Keserű serbet	XIX.3/14.
v. Csáky Zoltán:	Az 1914—18. világháború története	XIX.5/6.
Horváth János:	A magyar irodalmi műveltség kezdete	XIX.3/18.
Sík Sándor:	A boldog ember inge	XIX.5/12.
Dézsai Lajos:	Világirodalmi lexikon I. k.	XIX.5/11.
Négyessy Emlékkönyv	XIX.5/17.
Gombocz-Melich:	Magyar etimológiai szótár I.	XIX.8 8.
Tolnai Vilmos:	A nyelvújítás	XIX.5/18.
Juhász Kálmán:	A csanádi püspökség története	XIX.5 19.
	Hadtörténelmi levéltár anyagának áttekintése	XIX.5/20.
Mandola Aladár:	A szegedi fogadalmi templom	XIX.3 16.
Bárány Ferenc:	Réti virágok	XIX.3/17.
Gerőcz Kálmán:	A szentkorona tana	XIX.3/15.

Gálos Rezső :	Pannonhalmi énekeskönyv	XIX.5/13.
Horváth József	Szózat Magyarország minden lakójához	XIX 5/14.
Joó Tibor :	Egy kiadatlan régi magyar lélektan .	XIX.5/15.
Hóman Bálint :	A magyar történetírás új útjai . .	XIX.3/19.
Tarczay Erzsébet :	Mátyás király	XIX.5/10.
Wannucci Pascal :	Il Collegio Nazareni	XIX.5/9.
Igzságot Magyarországnak ! (Pesti Hirlap)		XIX.8.9.
Simon-Papp :	A III. egyetemes tanügyi kongresszus	XIX.5/16. ab
Alkér Sándor :	Az 50 éves magyar távbeszélő	XIX.5/21.
Paul Barth :	Elemente der Erziehungs Lehre	XIX.5/22.
Hegedüs Lóránt :	Rákosi Jenő emlékezete ,	XIX.5/23.
Darkó Jenő :	Buny Bagnel emlékezete	XIX.5/24.
Zimányi Károly :	Franzenau Ágoston emlékezete .	XIX.5/25.
Apponyi Albert :	Ifj. gr. Andrassy Gyula emlékezete .	XIX.5/26.
Ilosvay Lajos :	Wartha Vince emlékezete . . .	XIX.5/27.
Császár Elemér :	Ferenczi Zoltán emlékezete . .	XIX.5/28.
Horváth Géza :	Id. Entz Géza emlékezete .	XIX.5/29.
Angyal Pál :	Edvi Illés Károly emlékezete	XIX.5/30.
Áldassy Antal :	Br. Pastor Lajos emlékezete	XIX.5/31.
Károlyi Árpád :	Néhány történeti tanulm. .	XIX.3/20.
Kurt Reidemeister :	Grundlagen der Geometrie	XIX.5/33.
Pólya-Szegő :	Aufgaben aus der Analysis 2 köt. .	XIX.5/34. ab
Blaschke :	Vorlesungen über Different. Geom. 3 k.	XIX.5/35. abc
Kormányos Benő :	A szegedi ügyvédi kamara 50 éves tört.	XIX.5/32.

Kisebb ifjúsági könyvtár. A könyvtár állománya a következő aján-dékok által gyarapodott : Szeged városától : Dr. Mandola A. : A szegedi fogadalmi templom. A Magyarság újságtól : Egy halálra ítélt nemzet. Láng Tibor III. B) oszt. tanulótól : Gaal M. : Napoleon ; Verne Gy. : Két évi vakáció ; Gyökössy E. : Ki szereti a népet ? Samm Scoville : Az inkák smaragdjai ; Bánfy János : Egyszer volt, hol nem volt. Roboz Andor : Napkeleti mesék. Mály Lajos III. B) oszt. tanulótól : Henri Landor : Uta-zás a rejtelmes Tibetben keresztül. Összesen 9 mű 30 P értékben. A mintegy 820 műből álló könyvtár könyveinek a használat által megrongált köteteit fokozatosan a szünetek ideje alatt köttetjük újra. A lefolyt iskolai évben a könyvtárra költött az intézet 200 P-t.

VIII. Ifjúsági egyesületek.

A Mária-kongregáció fokozódó buzgalommal végezte eddigi mun-káját. Az év elején megalakult az új tisztikar, amellyel élén a kongregáció megkapó ünnepélyvel kapcsolt Veni Sancte-t tartott, hogy ennek keretében a Boldogságos Szűz és Kalazanti sz. József mennyei pártfogását kérje a lélekalakítás és az apostolkodás nagy munkájához. Dr. Nádas Zoltán

prézes ebben az évben is buzdította a tagokat, hogy igazi odaadással vegyenek részt az eucharisztikus, szociális, sajtó- és hitbuzgalmi szakosztályok munkájában. Örömmel állapítható meg, hogy a kongreganisták lelkük őszinte melegével és tudásuk legjavával bele álltak ebbe a kollektív munkába s a prézes irányításával a modern kor által felvetett és a komoly gondolkodású diákokat érintő, jelentősebb problémákat megtárgyalták. Ebben az önszentelő és apostoli szellemet kialakítani akaró munkában kitűntek buzgóságukkal és arravalóságukkal: Szkicsák Kálmán VIII. B) o. t., a kongregáció buzgó és népszerű prefektusa, Sőtér István István, Tóth József, Geges Gyula, Bauer László VIII. A) o. t., Hofbauer Endre, Papp Mátyás VIII. B) o. t., Dékány Jenő és Fülöp István VII. o. t. Külön megemlítendő Niedermayer Ferenc VIII. A) o. t., a kongregáció magiszterének a buzgósága, aki a 18 jelöltnek az oktatását nagy ügyességgel és odaadással végezte.

A kongreganisták nagy épülésére szolgált a szépen sikerült tagavatás, amelyet Áldozócsütörtökön dr. Tihanyi Béla, az intézet igazgatója végzett szépen ívelő és rendkívül gyakorlatias buzdító beszéd kíséretében. A kongreganisták szeretettel fogadták az atyai szavakat és egy élet programjával szívükbe zárták.

Kongregációnk szombatonként tartotta az ájtatosságait, havonta közös szentgyónást és szentáldozást végzett. Több ünnepélyt rendezett, valamint több iskolai ünnepély rendezésében is résztvett. A tagok nagy örömmel és lelki épüléssel használták a kongregáció egyre gyarapodó és már több mint 200 kötetet számláló könyvtárát. (Dr. N. Z.)

A Hitterjesztés Egyesülete a régi keretekben működött 1930. szept. 21-étől Geges Gyula VIII. A) o. tan. főterjesztő és Trampler János VII. o. tan. főzelátor irányítása mellett. A tagok buzgalma sem a gyűléseken való megjelenés, sem a missziós adományok gyűjtése dolgában nem érte utól az első éveket, sőt az évi 50 f. tagsági díj is csak ismételt felszólításra volt behajtható. Így sínylette meg a mi kis egyesületünk is az általános gazdasági depressziót.

A buzgóbb tagok, szinte kizárólag a helybeli Máv internátus növendékei, vasárnaponként összegyűltek egy osztályteremben, ahol a vezetőtanár előimádkozta a missziós imádságot, majd buzdító szavak vagy utasítások után átvette a hitterjesztés céljaira szánt bélyeg és egyéb adományokat, kiosztotta a missziós füzeteket vagy hitbuzgalmi könyveket. A tagok közt elkelt 20 kisebb és 45 nagyobb naptár, 22 Missziós Ifjúság és 3 Világpósta.

A hitbuzgalmi szakosztály 6 közös szentáldozást végzett a misszió főbb ünnepein és a lelkigyakorlatok napjain elmélkedésekkel mélyítette ki azok lélekformáló hatását.

Az olvasóköri a következő ünnepélyes összejöveteleket rendezte:

1. Szt. Imre tiszteletére nov. 9-én. Ezen szerepelt Szilágyi István VI. o. t. ünnepi beszéde, Trampler János VII. o. t. előadása a 900 éves

csanádi egyházmegyéről és Csiky István II. B) o. t. szavalata. Végül régi Szent Imre éneket énekeltek a tagok.

2. Vízkereszt nyolcada alatt Geges Gyula főterjesztő beszédet mondott, Szilágyi István VI. o. t. pedig szavalt.

3. Május 3-án a Szentkereszt megtalálásának ünnepén egy Prohászka-elmélkedést mondott Polgár Vilmos VI. o. t., „Ecce lignum crucis“ címen elmélkedett Kiss Károly IV. A) o. t., Csiky István II. B), Kovács Atilla I. C) és Szécsi Ferenc II. o. t. pedig szavaltak.

4. Pünkösdi ünnepélyünkön, amely egyúttal záró-ünnepélyünk is volt, Ács-Sántha János VI. o. t. beszélt, Kiss Károly IV. A) o. t. egy Prohászka-elmélkedést mondott föl, Tóth László IV. A) o. t. pedig szavalt.

A tagok a missziók ügyét a családi körben is igyekeztek megismertetni és azt szentáldozásaink, misehallgatásunk följánlásával és olvasó-imádság végzésével is igyekeztek tőlük telhetően támogatni. (Dr. R. J.)

Önképzőkör. A kilencvenegy éves Önképzőkör 1930. évi szeptember hó 28-án tartott alakuló gyűléssel kezdte meg ez évi működését dr. Tihanyi Béla igazgató védnökségével és dr. Diósi Géza tanár vezetésével, 130 taggal.

Elnök: Straub Ferenc VIII. B); főjegyző: Sötér István VIII. A); pénztáros: Soós Károly VIII. A); főkönyvtáros: Papp Mátyás VIII. B); aljegyzők: Fülöp István VII., Schilling Mihály VII.; alkönyvtáros: Buócz Elemér VII. o. t.

Az év folyamán volt 26 gyűlés: 1 alakuló, 1 megnyitó, 1 záró, 4 ünnepi gyűlés. Okt. 6-án az aradi tizenhárom emlékének, nov. 1-én az elhunyt tanárok sírjánál, nov. 2-án Dugonics András és márc. 15-én a szabadságünnep emlékének áldozott az Önképzőkör. Volt 1 gyűlés Kisfaludy Károly emlékére, 2 szavalóverseny és 15 rendes gyűlés, az utóbbiak közül 1 matematikai és fizikai tárgysorozattal.

A szavalóversenyt két csoportban tartotta az Önképzőkör. A komoly, kötött tárgyú versenyen első volt Papp Mátyás VIII. B) o. t., jutalma Bajnok Kálmán úr adománya 10 P; dícséretet érdemelnek: Schmidt Gusztáv VIII. A) és Csefkó István VI. o. t. Szavaltak még: Vojnár László VIII. A) és Szántó Elemér VIII. o. t. A komoly szabadon választott költemény szavalóversenyén első lett: Papp Mátyás VIII. B) o. t. Jutalma dr. Falta Marcell főorvos úr adománya 10 P, második Schmidt Gusztáv VIII. o. t., könyvjutalmat kapott; dícséretet nyert Csefkó István VI. o. t. A víg szabadtárgyú versenyen dícséretet kapott Szántó Elemér VIII. A) o. t.

A pályázatok eredménye a következő: A vallástani első tételre: „Szent Pál térítő útjai...“ beérkezett 3 dolgozat. A „Veni Creator Spiritus“ jeligés dolgozat szerzője helyesen állította össze Szt. Pál útjait. Szorgalmas tanulmánya első jutalomra érdemesíti. Jutalma: dr. Gróf Árpád ügyvéd, kormányfőtanácsos úr adományából 25 P.

Szerzője: Sötér István VIII. A) o. t.

Az „Ex Oriente Lux“ jeligés dolgozat szerzője is szorgalmas mun-

kát végzett. Pályázaton kívül vett részt a versenyen. Második jutalomra érdemes. Jutalma 15 P. Szerzője: Juhász János VI. o. t.

Az „Elmenvén, tanítsatok...” dolgozat írója dícséretet kapott. Szerzője: Bokor István VII. o. t.

A vallástani második tételre: „Gróf Zichy Nándor élete és egyénisége” beérkezett „Egyházpolitika” jeligés dolgozat a lényegét összefoglaló, jól átgondolt munka. Jutalomra érdemes. Jutalma: 25 P a Piarista Diákszövetségtől. Szerzője: Huszti Dénes VIII. A) o. t.

A magyar irodalomtörténetből vett első tételre: „A magyar katolikus papság az irodalom szolgálatában” egy dolgozat érkezett be: „Az oltárról vett lantok története” jeligével. Az író elmélyedő tanulmánya jutalomra érdemes. Jutalma: dr. Gróf Árpád ügyvéd, kormányfőtanácsos úr adományából 25 P. Szerzője: Tóth József VIII. A) o. t.

„Pálfyné Gulácsy Irén történeti regényei” című második tételre szintén egy dolgozat érkezett be. Jelígeje: „Csak saját szellememet mutatom be tökéletes pontossággal.” A szerző önálló értékmegállapítások kíséretében terjedelmes és alapos dolgozatot ad. Jutalomra érdemes. Jutalma: dr. Tóth Imre ügyvéd, kormányfőtanácsos úr adományából 30 P. Szerzője: Sötér István VIII. A) o. t.

„Virág Benedek és Horatius” című latin-magyar tételre beérkezett egy dolgozat: „Élni siess” jeligével. Szorgalmas munka eredménye a dolgozat. Írója jutalomra érdemes. Jutalma 25 P. Szerzője: Straub Ferenc VIII. B) o. t.

A latin irodalomból kitűzött tételre, amelynek címe: S. Aurelii Augustini Hipponensis episcopi: „De fide rerum, quae non videntur”, négy dolgozat érkezett be. Ezek közül legértékesebb a „Viam veritatis elegi” jelígezésű dolgozat. Első jutalomra érdemes. Jutalma: dr. Tóth Imre ügyvéd, kormányfőtanácsos úr adományából 20 P. Szerzője: Kiss Ferenc VIII. B) o. t. A „Stat crux, dum volvitur orbis” jelígezésű dolgozat szerzője a második díjra érdemes. Jutalma 15 P. Szerzője: Vojnár László VIII. A) o. t. — „A hit jócselekedetek nélkül holt” jelígezésű dolgozat szerzője dícséretet kapott. Szerzője: Papp Mátyás VIII. B) o. t. — A „Credo, ut intelligam” jelígezésű fordítás nem ütötte meg a mértéket.

A görög műfordításra — Basilius Magnus: „A görög irodalom nevelő értéke” — két munka érkezett be. Az első jelígeje: „A jó könyv jó barát, a rossz — ellenség.” A szerző gördülékenyen és magyarosan fordít. Első jutalomra érdemes. Jutalma 15 P és 5 P a Piarista Diákszövetségtől. Szerzője: Bagyinka István VIII. B) o. t. — A második fordítás jelígeje: „Szabadíts meg a gonosztól” II. jutalomra érdemes. Jutalma: dr. Révai József tanár úr könyvadománya. Szerzője: Jäger György VII. o. t.

A német tétel volt; „Gertrud und Hedwig im Wilhelm Tell”. Beérkezett három pályamunka. Az „Ich lebte still und harmlos” jelígezésű dolgozat szerzője végzett legalaposabb munkát. Első jutalomra érdemes. Jutalma 20 P. Szerzője: Straub Ferenc VIII. B) o. t. — A „Früh übt sich

was ein Meister werden will“ jeligéjű munka szintén sikerült. Második jutalmat kapott. Jutalma: 10 P és 5 P a Piarista Diákszövetségtől. Szerzője: Hönig Vilmos VIII. A) o. t. — Az „Auf Menschen vertraut, auf Sand gebaut“ jeligés dolgozat írója dícséretet nyert. Szerzője: Jäger György VII. o. t.

A történelmi tételre: „Betöltötte-e Magyarország világtörténelmi hivatását, amelyet földrajzi helyzete számára kijelölt?” — egy dolgozat érkezett be: „Historia est magistra vitae” jeligével. A dolgozat helyes történelmi érzékről tanuskodik. Írója jutalomra érdemes. Jutalma 15 P. Szerzője: Barta István VIII. B) o. t.

A fizikai tétel volt: „Analógiák a hidrodinamika, thermodinamika és elektrodinamika jelenségei között.” Két dolgozat érkezett be. Első helyen van „A gép forog, az alkotó pihen” jeligéjű. A dolgozat szerzője elmélyedéssel és tárgyi tudással írt. Jutalma 20 P. Szerzője: Hoffmann Béla VIII. A) o. t. — Az „Eppur si muove” jeligés dolgozat is érdemes munkát végzett. Második díjra érdemes. Jutalma 15 P. Szerzője: Balogh Kázmér VIII. A) o. t.

A matematikai pályázat annak a kimutatását kívánta, hogy a síknak egy fix pontján keresztülmenő összes körök között ugyanazok a tulajdonságok vannak, mint a sík összes egyenesei között. A pályázatra egy dolgozat érkezett be: „Noli turbare circulos meos” jeligével. Szerzője megértette a tételt és jutalomra érdemes. Jutalma: 15 P és 5 P a Piarista Diákszövetségtől. Szerzője: Balogh Kázmér VIII. A) o. t.

A filozófiai tételre — Tömegpszichológiai jelenségek a diákéletben — egy dolgozat érkezett be: „Bizalom” jeligével. Szerzője jó meglátással csoportosította a diákélet tömegpszichológiai jelenségeit. Jutalomra érdemes. Jutalma 15 P. Szerzője: Winkler László VII. o. t.

Buzgó és szorgalmas munkásságáért Straub Ferenc, az Önképzőkör elnöke dr. Sík Sándor egyetemi tanár úr adományából 20 P-t, Sötér István az Önképzőkör főjegyzője 70 P-t kapott a Sáfrán József-féle alapítványból.

Szorgalmas munkásságukért a kör tagjai közül dícséretet nyertek: Schmidt Gusztáv, Huszti Dénes, Pottyondy Lóránd, Rónay Jenő, Hoffmann Béla, Tóth József, Geges Gyula, Hönig Vilmos, Szabó Miklós, Szántó Elemér VIII. A), Papp Mátyás, Tóbiás István, Hofbauer Endre, Kopasz János, Bagyinka István VIII. B), Buócz Elemér, Popják György, Martinovszky Róbert VII., Csefkó István VI. o. t.

Az Önképzőkör köszönetét fejezi ki dr. Révai József tanár úrnak, aki a „Napkelet” ezévi számait, mint előzően, a könyvtár számára ajánlódokozta, a nemeslelkű adakozóknak, valamint az évről megjelent közönségnek erkölcsi és anyagi támogatásáért. (Dr. D. G.)

Ifjúsági Segítőegyesület. Közel százéves egyesületünk nagyon sokat küzd a mostoha viszonyokkal. Heroikus küzdelmét, sajnos, sem a szülők, sem a tanulók nem könnyítették meg. Mintha kiveszett volna a régi nobilis gondolkodás, amely a jobbmódú tanuló ifjúságot a régi jó idők-

ben arra készítette, hogy az egyesületi tagsági díj lefizetésével és használt könyveknek átengedésével támogassák a szegényebb ifjúságot. Egyesületünk, sajnos, jó lustrum óta már inkább önszegélyző egyesület, amely némi használati díj lefizetése árán tagjait könyvekkel ellátja. Ha a gimnázium igazgatósága nem támogatná állandóan az egyesületet, teljesen megbénulna a működése már csak azért is, mert rövid néhány év alatt jóformán kicserélődik a tankönyvvállománya. Így a tanév folyamán, főképen a VIII. osztály számára nem kevesebb, mint 286 új könyvet kellett vennünk. A könyvtárt 189 tanuló használta. A könyveket általában nem becsülik meg a fiúk, úgyhogy 2—3 évi használat után aránylag kevés könyv hasznavehető még.

A pénztár állománya 1931. május 15-én:

A) Bevétel:

Maradék 1929—30-ról	24'05 P
az igazgatóság segélye	1000'— „
a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár adománya	20'— „
Török-szakad asztaltársaság adománya	20'— „
használati díjakból	<u>749'84 „</u>
összesen:	<u>1813'89 P</u>

B) Kiadás:

Két szegénysorsú tanuló ruha csináltatása	50'— „
cipősegély	48'— „
könyvekért	<u>1694'83 „</u>
összesen:	<u>1792'83 P</u>

marad 1931/32-re 21'16 P

Ifjúsági Segítőegyesületünknek a tavalyi közgyűlésen megválasztott tisztikara a következőkből állt:

Elnök: Bagyinka István VIII. B), titkár: Schmidt Gusztáv VIII. A), főjegyző: Tóth József VIII. A), pénztáros: Papp Mátyás VIII. B), ellenőr: Bakonyi László VIII. A), ruhatáros: Pálinkás József VIII. A), főkönyvtáros: Sári István VII., alkönyvtáros: Ács-Sántha János VI., segédellenőr: Fülöp István VII. és aljegyző: Sötér János VI. o. tanuló. (Dr. R. J.)

Gyorsírókör. Ebben az iskolai évben harminckilencedszer alakult meg körünk dr. Tihanyi Béla igazgató védnökségével, dr. Dukovics Lőrinc tanár vezetésével 28 rendes taggal. A kör tagjai jórészen már elvégezték a gyorsírótanfolyamot és csak néhány kezdő tagja volt.

Alakuló gyűlésünket szeptember 29-én tartottuk meg és megválasztottuk a következő tisztviselőket: Ifjúsági elnök: Straub Ferenc VIII. B), főjegyző: Kiss László VIII. B), jegyző: Barta István VIII. B), pénztáros: Papp István VIII. B), könyvtáros: Komáromi László VII. o. t. Ezen a gyűlésen állapítottuk meg a gyakorlóórákat. Minden foknak külön gyakorló órája volt hetenkint a tisztviselők vezetése alatt.

December 6-án felolvasó ülést tartottunk, amelyen Straub Ferenc beszéde után Barta István és Kiss László felolvasásokat tartottak.

Házi versenyt összesen kettőt tartottunk, mindegyik félévben egyet. Egyébként a diktátumok visszaolvasásával pótoltuk, hogy ezáltal módjukban legyen a tagoknak az elkövetett hibáik megfigyelésére és kiküszöbölésére.

A karácsonyi budapesti versenyen körünk egy tagja, Straub Ferenc VIII. B). o. t. vett részt, sikeres dolgozatot adott be a 300-as és 250-es fokon. Az április 26-án Budapesten tartott országos versenyen ketten vettek részt, Straub Ferenc VIII. B) és Barta István VIII. B), ugyancsak sikerrel a 300-as és 250-es fokokon. E versenyek keretében a 200-as fokon páros verseny volt, amelynek érdekessége az volt, hogy a párok egymás stenogrammját tették át. Ennek eredménye azonban még nem ismeretes.

A nagy lelkesedéssel várt kerületi verseny május 2., 3-án volt és nagyon szép eredménnyel végződött. A 300-as fokon Straub Ferenc VIII. B) o. t. a legjobb dolgozatával (0, 2, 3) elnyerte az első díjat, a délkerületi gyorsíróbajnoki címet, a délkerületi diákgyorsíróbajnoki címet és a Gyorsírószövetség hibátlansági aranyjelméjét, amelyet eddig az országban csak hárman nyertek el. A 250-es fokon a kerületből ugyancsak első helyre került Straub Ferenc VIII. B) o. t., második helyre Kiss László VIII. B) o. t., aki egyúttal a II. díjat nyerte és sikerrel szerepelt még Barta István VIII. B) o. t., aki könyvjutalomban részesült. A 200-as fokon Barta István és Kiss László VIII. B) o. tanulók igen jó dolgozatukkal hibátlansági ezüst jelményt nyertek. E fokon oklevéljutalomban részesült Papp István VIII. B) és Popják György VII. o. t., Molnár Béla VIII. B) o. t. pedig dicséretben. A 150-es fokon jó dolgozatokat a kör tagjai közül a következők adtak be: Papp István VIII. B), Szabó Miklós VIII. A), Székely László VIII. B), Váradi László VI., Popják György VII., Molnár Béla VIII. B), Rónai Jenő V., Kopasz János VIII. B) és Csúcs Béla VIII. B) o. t. Ezek közül Szabó Miklós VIII. A) és Váradi László VI. o. t. oklevéljutalomban, Rónai Jenő V. o. t. pedig dicséretben részesült. A 100-as fokon Nagy Elemér VI. o. t. emléklapot nyertek: Dékány Jenő VII. o. t., Unhold Károly V. o. t. és Molnár György VI. o. t. dicséretet kaptak. Sikerrel dolgoztak még Váradi László VI. o. t., Ördög István V. o. t. és Nacsa Aladár VI. o. t. A kerület rendezett még külön 120 szótagos versenyt is. Ezen jó dolgozatokat adták be: Szabó Miklós VIII. A), Rónai Jenő V., Dékány Jenő VII., Váradi László VI., Nagy Elemér VI., Nacsa Aladár VI., Molnár György VI., Kiss László VII. és Komáromi László VII. o. tanulók.

Az iskola a 250 szótagos hármas csapatversenyben első helyezést és erről oklevelet nyert. A nyertes csapat tagjai: Straub Ferenc VIII. B), Kiss László VIII. B) és Barta István VIII. B) o. tanulók voltak. A tízes bajnoki versenyről még nincs eredmény.

(Dr. D. L.)

Cserkészzet. A gimnázium 82. sz. Zrinyi cserkészcsapata ebben a tanévben, 1931. május 24-én, pünkösd vasárnapján ünnepelte fennállásának 10 éves jubileumát. 10 év küzdelemben, munkában, 10 évig magasabb célok szolgálatában állani, fiatal lelkeket formálni és bennük a krisztusi gondolatokból fakadó diadalmas világnézet magvait elhinteni, felelősségteljes, szép feladat, mely hatásban, eredményekben reményteljes ígéreteket hordozhat magában. Midőn a 82-es Zrinyi cserkészek zászlót bontottak s ráléptek a cserkész-kötelességek nehéz, küzdelmes útjára, amely út azonban épen e küzdelmek által sok maradandó s értékes örömet nyújt, akkor olyan eszme, olyan törekvések szolgálatába állottak, ahol a jelszó: Előre megállás nélkül! Előre, mert mikor önmagunkban az igazi embert alakítjuk krisztusi vonásokkal és Istennek, hazánknak és embertársainknak tartozó kötelességek teljesítésére önként vállalkoztunk, akkor megállás, pihenés nincs. Ez folytonos virrasztást és szakadatlan munkálkodást jelent.

Csapatunkat a forradalmakat, a pusztulást követő azon újjáépítő nemes törekvés hívta életre, amely a nemzetet szilárd, keresztény eszmék től átítatott alapokra akarta helyezni. A világháború és az 1918. és 1919-ben lejátszódott nemzeti tragédiánk után meg kellett értenünk, hogy az embereket nevelni kell az öntudatos, a helyes világnézetet adó, a komoly és értékes célokat kitűző életre. Fejleszteni kell a felelősségérzetet, mely köt bennünket önmagunkkal, a közösséggel, a nemzettel szemben. A nevelésre az ifjú hajlítható lélek a legalkalmasabb, tehát a munkát elsősorban itt kell kezdenünk. Milyen keretek között, milyen eszközökkel? A feleletet megadták azok, akik a cserkészzel már régebb idők óta foglalkoztak, vagy ezzel a mozgalommal valamiképp érintkezésbe jutottak. Ezeknek a lelkében megerősödött az a gondolat, hogy a cserkészlet a legalkalmasabb keret és eszköz arra, hogy az ifjú lelkében kitermelje és nemes formába öntse mindazon értékeket, melyek az emberebb embert és a magyarabb magyart alkotják. Így indult hódító útjára hazánkban a cserkészlet és bekopogtatott 1920. őszén hozzánk is. A gondolatot Uitz Mátyás akkori szegedi piarista tanár vetette fel, s Kerkai József tanár vezetésével meg is indult a szervezés munkája. A kezdet nehézségei itt sem hiányoztak. Eleinte csak néhány vállalkozó fiú akadt. Mikor azonban ezek közelebbi érintkezésbe jutottak az eszmével, meghódította lelküket s rajtuk keresztül mindig több és több követőt vonzott zászlója alá. A tanárok közül Gregorich Izidor, Jagsich János és Öveges József vettek részt az alapvető munkában. Csapatunkat a Magyar Cserkészsövetség 82. sz. Zrinyi néven igazolta és tagjai sorába iktatta. Hazánk mostoha körülményei a fiatal csapatot mindjárt az első évben a tevékeny emberszeretet szolgálatába állították. Szeged pályaudvarát a megszállott területekről kiutasított magyar testvéreink vagonjai lepik el. A cserkész, ahol tud, segít, s a Zrinyi cserkészek házról-házra járnak és nemes szívek adományaival elviselhetőbbé teszik a vagonlakók szomorú karácsonyát. Közben a munka

az első lelkesedés jegyében lázasan folytatódott. A létszám is rohamosan növekedett, úgyhogy a 82-esek a tanév végén már 120 cserkészt és 50 apródot számláltak. 1921. május 16-án hangzott el először: „Fogadom, hogy teljesítem kötelességeimet“... s azóta immár 10 éve szünet nélkül újból és újból hangzik a nagy ígéret. Az első tábor emlékei Mezőhegyeshez kötnek.

Munkálkodásunkat a társadalom megértő szeretettel kísérte és sokan akadtak, akik hathatós anyagi támogatásban részesítettek.

Az 1921/22. tanévben Csaba Jenő piarista tanár is csatlakozott a vezetők munkájához. Az első évnek a tapasztalatait felhasználva most már határozottabb lépésekkel haladtunk a megkezdett úton. 200 cserkész komoly nevelése, elméleti és gyakorlati kiképzése súlyos munkát rakott a vezetők vállára, melyhez anyagi gondok is járultak. A karácsonykor és farsangkor rendezett ünnepélyek azonban nemcsak a cserkészéletbe engedtek az érdeklődőknek bepillantást és ezáltal szélesebb körökben ismertették a mozgalom jelentőségét, hanem anyagi fellendülést is jelentettek. Egyik jótevőnk, Karg Györgyné ömértósága fáradozása révén díszes zászlót kaptunk, amelynek felszentelési ünnepségét közbejött akadályok miatt csak a következő tanévben tudtuk megtartani. Tavasszal résztvett csapatunk az országos cserkészjátékon és cserkészkiállításon. Második táborunkat Zalapáka szép vidékén ütöttük fel, ahonnan a pákaiak alig akartak elengedni.

Óveges József tanárt az 1922/23. tanév elején elhelyezték, így csapatunk ezévi munkája kevesebb vezetővel indult. Elvesztettük otthonunkat is s ideiglenesen a kereskedelmi iskolában kaptunk helyiséget. Shvoy Kálmán dr. akkori vezérkari ezredes úr színpadot ajándékozott csapatunknak, így ünnepélyeink rendezése nem adott annyi gondot.

Az 1923/24. tanévben a csapat élére Erczbrucker Aladár piarista tanár került, mert a régi vezetőket elhelyezték. Erczbrucker tanár úr nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel új lelket öntött csapatunkba, alatta jelentős lépéssel haladtunk előre. Új munkatársak is akadtak, kik nem kevesebb lelkesedéssel munkálkodtak. Az első téli tábor is ennek az évnek az eseményei közé tartozik, mely Dobogókőn 10 fiú részvételével zajlott le. Május 4-én a Széchenyi Moziban matinét rendeztünk. Június 8. és 9. napjain az V. kerület cserkésznapokat rendezett, ezzel kapcsolatban július 8-án reggel a kerület összes csapatainak és előkelő közönség jelenlétében dr. Glatfelder Gyula megyéspüspök úr felszentelte zászlónkat. Nyári nagytáborunk Bélapátfalván volt 37 részvevővel. Három hetet töltöttünk ezen a vidéken, mialatt a környéket kirándulások keretében megtekintettük.

Az 1924/25 tanév munkája a már megszokott keretek között indult meg. Az újoncozás eredményes volt, s csapatunk 3 rajból állott. Ormos Zsigmond vezetésével öreg-örs is alakult. Decemberben bemutattuk a koppenhágai jamboree filmjét, melyet Sztrilich Pál a koppenhágai versenycsapat h. parancsnoka kísért előadásával. A karácsonyi szünetben téli

tábor keretében ismét ellátogaltunk Dobogókőre. A tavaszi hónapokat a Nemzeti Nagytáborra való készülődés foglalta le. Az V. kerület „Cserkész” címmel egy kerületi lapot indított meg, melynek hasábjain csapatunknak több tagja: Jachan Géza, Pethő Dezső, Réder Károly és Tóth Ferenc szerepeltek cikkeikkel. A lap fejléceit Pottyondy Gusztáv ősvezetőnk készítette. Ennek a tanévnek végén rendezték meg a piarista gimnáziumok cserkészcsapatai a Piarista Nagytábort, melyen 36-os létszámmal vettünk részt. Ugyanezen a nyáron vizitábort is rendeztünk augusztus 13—16-ig Csongrád és Szeged között.

Még a Piarista Nagytáborban búcsúztunk el Erczbrucker parancsnok úrtól, akit a rend előljárósága Vácra helyezett, s így az 1925/26. tanévet Gregorich Izidor tanár úr irányítása mellett kezdtük meg. Közeledett a Nemzeti Nagytábor ideje, s azért egész évi munkánkat az erre való készülődés jellemzi. A Nemzeti Nagytábor a magyar cserkészmozgalom érdekében fontos jelentőségű esemény volt. Julius 11—27-ig tartott, s erre az időre az összes magyar cserkészek felvonultak a megyeri dombokra, hogy bemutatkozzanak a magyar és külföldi közönségnek. Mozgó, eleven, életrevaló kis államot talált ott mindenki, akit érdekelt az ifjúság. Ez egyúttal a nemzet élniakarásának impozáns megnyilatkozása volt, mert ahol annyi fegyelmezett, tiszta, ideális eszményekért küzdő ifjú gyűlt össze, annak az országnak a jövője nem lehet kétséges. Mi is ott voltunk s a lefolyt versenyekben dicsőségesen szerepeltünk. A táborban meglátogattott bennünket Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök úr is. A nyári nagytáborozásainkat mindig megelőzte két vagy háromnapos próbatábor, rendszeren követte szintén két vagy háromnapos vizitábor Csongrád és Szeged között.

Az 1926. szeptemberében a csapat vezetését Dukovics Lőrinc dr. kegyesrendi tanár vette át, akinek Denk József, Jachan Géza, Réder Károly, Ábrahám Károly és Tóth Ferenc segédkeztek. Az apródraj Barborik István piarista tanár, cserkésztestület vezetője alatt megkezdte működését. December 18-án kivonultunk szervezőtestületünk első elnökének, Prelogg József c. tankerületi főigazgatójának temetésére. Benne pártfogónkat és jótévőnket veszítettük el, aki mindig megértő és szerető figyelemmel kísérte munkánkat. A Vöröskereszt ünnepélyén, a Városi Színházban cserkészjátékok bemutatásával szerepeltünk. Sok köszönettel tartozunk Kanszky Márton dr. piarista tanárnak, aki színelőadásainkhoz szükséges díszleteket tervezte és megfestette. Ebben a tanévben a város hathatós anyagi támogatásban részesített. 1056 P-t utalt ki számunkra, hogy a táborozáshoz szükséges sátrakat beszerezhessük. Az új sátrakat a Bükkben, Szilvásváradon próbáltuk ki három hetes táborozás keretében.

A következő 1927/28-as tanév a csendes munka jegyében telt el. A parancsnok, Réder Károly és Tóth Ferenc vezetésével a fiúk elméleti és gyakorlati kiképzése a megszokott és helyesnek bizonyult módszer szerint haladt. Nyilvános ünnepélyt ez évben nem rendeztünk, s kará-

csenyi összejövetelünkre is csak a cserkész-szülőket hívtuk meg. Cserkészeink közül 6-an résztvettek husvétkor a budapesti cserkészparkban rendezett ősvezetői táborban. Az ősvezetői tábor élményeinek és tapasztalatainak leírására kiírt pályázaton az első díjat Straub Ferenc, a második díjat Magyarka Ferenc nyerte. Nyári nagytáborunk Nagymaroson volt Erczbrucker Aladár kegyesrendi tanár vezetésével, aki az elfoglalt parancsnokot helyettesítette.

Cserkészeink közül mindig voltak olyanok, akik a gyakorlati cserkész-munkánkban elsőrangú képzettségről tettek tanúságot. Azért az 1928/29-es iskolai évben az ősvezetői táborban csapatunkból négyen, mint kiképzők szerepeltek. Nagy táborunk Somlónán, Erdődy gróf úr birtokán volt, ahol Mikes püspök úr is meglátogatott. A fiúk közül az angliai nemzetközi jamboreen a versenycsapatban Lehoczky Károly, Kiss Gyula, Knéffel Pál és Straub Ferenc vettek részt, a kísérő csapatban pedig Buócz Elemér.

Az 1929/30-as év kiemelkedőbb mozzanata, hogy cserkészeink közül többen résztvettek a karácsonyi szünetben Budapesten rendezett országos sítáborban. A husvét ősvezetői táborban pedig öten, mint kiképzők képviselik a csapatot. Nagytáborunkat a Bodnár völgyében tartottuk, ahol Tihanyi Béla dr. igazgató úr is meglátogatott.

1930. szeptemberében új parancsnokot kap a csapat, Papp Elemér piarista tanár személyében. A munka erősen megcsappant létszámmal nehézkesen indult. A személyi változások mindig bizonyos feszességet visznek a csapat életébe s idő kell, míg lassan-lassan megismeri egymást parancsnok és cserkész. Mindjárt az első hónapban felvetődött a gondolat, hogy fennállásunk 10 éves évfordulóját megünnepeljük. Sok tervezés és készülődés után 1931. május 24-én cserkészegyszerűséggel megtartottuk jubileumi ünnepünket, melyen a tábori életet mutattuk be. Ünnepélyünkön megjelent Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök úr ónagyméltósága is. Erre az alkalomra emlékkönyvet is adtunk ki, melyben Magyarka Ferenc megírta csapatunk történetét (az itt közölt rövid csapattörténet a jubileumi könyvünkben megjelentnek vázlatos kivonata).

S most, midőn fennállásunk első határvösvényénél megállunk s visszapillantunk a megtett útra, a hála tölti be lelkünket és szívünket. Hála és hódolat elsősorban a Mindenhatónak azért, hogy 10 éven át vezérelt bennünket, s jóban, rosszban el nem hagyott. Adott vezetőket, adott fiatal fogékony lelkeket. Adott munkát, gyöttrődést, gondot, de adott erőt, kitartást s munkából, gyöttrődésből, gondból fakasztott örömet is. Adott összetartó erőt, mely a kitűzött cél felé lendített bennünket. Öröködt felettünk, hogy saját gyengeségünk és állhatatlanságunk, a megnemértés, a rosszakarat le ne térítsen az útról, melyen elindultunk. Te Deum laudamus!

Köszönet és hálával tartozunk azoknak is, akik munkánkat nem nézték közömbös lélekkel, hanem megértették törekvésünket. Fiúi hálával

gondolunk Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök úr önmagyméltóságára, aki zászlónkat megszentelte és kezünkbe adta, s azóta szeretetét és érdeklődését mindig tapasztaltuk. Hála és köszönet Somogyi Szilveszter dr. polgármester úr önméltóságának és Szeged város Tanácsának, mert ügyünket mindig megértéssel karolták fel. Hála és köszönet végül vezető állásban levőknek, szülőknek és barátoknak, akik érdeklődésükkel vagy támogató-sukkal mellénk állottak.

Még messze vagyunk a céltől, amely felé 10 évvel ezelőtt elindultunk. Mi érezzük a legjobban, hogy mennyit kell még dolgozni, mennyi hibát kell kijavítanunk. Épen azért az új 10 évnek küszöbén összeszedett lélekkel, komoly igérettel mondjuk: Fogadjuk, hogy teljesítjük kötele-ségeinket!

Cserkészapródok. Vezetőtiszt: Barborik István kegyesrendi tanár, cserkész-tiszt. Csoportunk munkája szeptember havában indult meg kis-törvényeink jegyében. A kicsinyek lelkesedéssel jelentkeztek s ezen lelke-sedésük el nem lankadt s bizony nem egy mondta közölök az év vége felé: oly szép mindez, amit itt hallunk, tanulunk és végig csinálunk, hogy szinte kár, hogy félbe kell szakítanunk. Ha ily lelkesedéssel folytatják ezután is, igazi jó cserkészek lesznek. Hogy pedig ezek akarnak lenni, leginkább mutatja az, hogy május 10.-én: nagyokhoz illő komolysággal tettek ígéretet vitéz Mária-földy Márton kerületi elnök úr előtt, hogy életük Isten dicsőségére, az édes haza javára és szüleik öröme-re fog szolgálni. Ígéretet tettek május 10.-én: Báló Antal, Bély József, Buócz Zoltán, Csiky István, Domján József, Fikert Géza, Forinyák Gyula, Gányi György, Gulyás György, Milassin László, Papp István, Papp László, Rossiu Andor, Soksics László, Szécsi Ferenc, Tompai László, Tóth Ágoston, Varga Antal, Varga István, Witzenetz László, Zakar György. Június 7-én tettek ígéretet: Antal-fy György, Falcione Kálmán, Halasi Gyula, Lőrík Pál, Ratkay Gábor, Rosiár László, Zelei Mihály. (B. I.)

Dugonics sportkör. A sportkör neve: „Dugonics Testgyakorló egye-sület,” igazolási száma: 94, alapítási éve 1924. szept. hó. Tiszteletbeli elnöke: Dr. Tihanyi Béla, az intézet igazgatója, vezető tanára: Pesti Lajos testnevelési tanár, lakik Felső-tiszapart 22. II. em., a testn. alapra fizetett 658 tan. = 1579'20 P. Kiadás 1003'01 P, megmaradt 579'19 P. A sportkör a második korosztályból (12—14 évesek): 48, a harmadik korosztályból 14—16 évesek): 112 és a negyedik korosztályból 164 tanulót vett fel. Az atlétikára beiratkozott: 90, szertornára: 32, úszásra: 44, footballra: 37, asztali tenniszre: 20, céllövészetre: 68, birkózásra: 24 tanuló, összesen 324. A sportkör ifjúsági elnöke: Pálinkás József VIII. A) o. t. szakosztály-vezetők: Szabó István VII. o. t. a szertorna, Knittel J. VII. o. t. az úszás, Tari J. VIII. B) o. t. a football, Vermes L. VIII. B) o. t. az asztali tennisz, Bakonyi L. VIII. A) o. t. a céllövészetre, Kosóczky F. VII. o. t. a birkózás és Jachan F. VII. o. t. az atlétika. A sportkör heti foglalkozásának óra-száma: 8. A szertornát, birkózást és asztali tenniszt az intézet tornater-

mében, a céllövészetet részben a teremben, részben a felsővárosi levente pályán, az úszást a városi gőzfürdő és az újszegedi torontáltéri medencében, a footballt és az atlétikát az „Sz. T. K.” pályán gyakorolták. A mult iskolai szünidőben csak Bausch F. VIII. B) o. t. adta ki a sportkör társadalmi egyesületnek.

A sportkör elért eredményei az 1930/31-ik tanévben :

Okt. 5-én : az Sz. T. K. ifjúsági versenyén Sarkady S. VIII. A) o. t. 42 m. 80 cm. dobással második a gerelyvetésben, diszkoszdobásban Jachan F. VII. o. t. 32 m. 25 cm. dobással III-ik és Kenderessy VII. o. t. a 800 m-es futásban 2 perc 13 „2”-el II-ik lett.

Okt. 12-én : A Masz délkerülete által rendezett kerületi ifjúsági staféta (Knittel VII. Tari VIII. Jachan VII. Kenderessy VII.) 3'50 „8” perces idővel I-ső.

Okt. 18-án : A Masz délkerülete által rendezett kerületi ifjúsági versenyen immár a második „Ottovay”-serleget nyerte meg az intézet sportköre szép küzdelem mellett. Eredmények : 4. 100 m. staféta (Niedermayer VIII. Schilling VII. Lotz VIII. Pálincás VIII.) 48'2 perces idővel I. 4. 400 m. staféta (Jachan VII. Knittel VII. Kenderessy VII. Tari VIII.) 3'50“-es idővel I-ső 4. 100 m. staféta (Kenderessy VII. Kopasz VIII. Szabó J. VII. Háhn. VII.) 12'22 „8”-es idővel II-ik. Magasugrás ötös-csoportverseny (Sarkady VIII. Schilling VII. Magyar VIII. Tari VIII. Schmidt VIII.) 155 cm. átlaggal II-ik. Távolugrás ötös-csapatverseny (Pálincás, Tari, Schmidt VIII. és Schilling, Jachan VII.) 567'4 cm. átlaggal I-ső. Súlydobás ötös-csapatversenyen (Pálincás, Tari, Bozsó, Sarkady VIII. és Jachan VII.) 9'84 m. átlaggal III-ik. Diszkosz ötös-csapatverseny (Pálincás, Sarkady VIII. Jachan, Kosóczky, Knittel VIII.) 28'18 m. átlaggal III-ik. Egyénileg Pálincás VIII. o. t. a súlydobásban 11'74 m-el, távolugrásban 6'05m-el második. Triatlonban II-ik 1730 ponttal. Diszkoszban pedig Jachan VII. 33'36 m-el I-ső.

Dec. 7-én. Kecskeméten, az országos vidéki asztali-tenisz bajnokságban Vermes VIII. tan. I-ső, Pethő VIII. tan. III-ik, a páros versenyben Vermes—Pethő VIII. o. tanulók első lettek.

Febr. 8-án rendezett intézet közötti diszkoszversenyen : légsúlyban, Szomora VII. második, könnyűsúlyban : Kosóczky VII. első, kisközépsúlyban : Kenderessy VII. második, nagy középsúlyban : (Kosóczky VII. első), Bálint VI. második díjat nyert.

Márc. 1-én. A Keac által rendezett asztali-tenisz tehetségkutató versenyén a következő tanulók érték el helyezést : Pásztor VII. o. II-ik, Schilling és Stupka holtversenyben III-ik. Párosversenyben Pásztor—Schilling első, Papp VII. o. Dékány VII. harmadik hellyel jutalmazták.

Márc. 2-án. A szegedi áll. reálgimnázium által rendezett céllövő versenyén a sportkör csapata harmadik lett (Veress VIII. Gyarmati VII. Bakonyi VIII. Kenderessy VII. Popják VII és Pókai V.)

Márc. 7-én. A szegedi felsőipariskola rendezésében lefolyt intézet-

közi birkozóversenyen Szomora VII. légsúlyban második, Kosóczy VII. könnyűsúlyban második lett.

Ápr. 5-én. Budapesten rendezett Magyarország asztali-tennisz bajnokságáért lefolyt ifjúsági küzdelemből Vermes VIII. második győztesként kerül ki.

Ápr. 26-án. Sportkörünk rendezte meg az iskolák közötti asztali teniszversenyt, amelyben az egyéni páros és csapatversenyben I-ső lett az intézet csapata. Egyéni Vermes I-ső, párosban Vermes VIII. — Pethő VIII. I-ső. A csapat (Vermes VIII. Pethő VIII. Schilling VII. Pásztor VII. Stupka VII. és Papp VIII.)

A sportkör jelenleg 2 drb ezüstserleget, egy háromszögletű selyemzászlót és egy szobrot őriz. Az egyik ezüstserleget 1929-ben a Masz délkerülete által rendezett kerületi atlétikai versenyen, a másik serleget 1930-ban ugyanilyen alkalommal selyemzászlóval nyerte meg a sportkör, Szt. Imre szobrát pedig az országos diák-atlétikai versenyen vette birtokába egy évre a sportkör.

Megható módon fejezte ki a sport iránti szeretetét a folyó tanévben érettségizett VIII. A) osztály az által, hogy a legjobb atléta részére egy vándordíjat alapított, melyet minden évben megrendezendő házi atlétikai versenyen legtöbb pontot elérő atléta nyerhet el és ha ezt 3-szor nyeri meg, úgy véglegesen birtokába megy át.

Május 29-én tartott házi atlétikai versenyen a VIII. osztály elfoglaltsága miatt nem vett részt és így nem mutatja az eredmény az ifjúság teljes atlétikai tudását.

100 m. 1. Schilling VII. oszt. 12'2. 2. Gyugár IV. oszt. 3. Nagy Oszkár VII. oszt. 200 m. 1. Schilling VII. oszt. 25. 2. Tari VIII. oszt. 400 m. 1. Kenderessy VII. oszt. 1 perc. 2. Schilling VII. oszt. 800 m. 1. Kenderessy VII. oszt. 2 p. 24'8". 2. Emmer VII. oszt. 3. Nagy Oszkár VI. oszt. Magasugrásban: 1. Schilling VII. oszt. 152 cm. 2. Barna VI. oszt. 147 cm. 3. Nagy Oszkár VI. oszt. 142 cm. Távolugrásban: 1. Bagoly VII. oszt. 5'95 m. 2. Schilling VII. oszt. 5'76 m. 3. Tari VIII. oszt. 5'65 m. Diszkoszdobásban: 1. Jachan VII. oszt. 31'78 m. 2. Márton VII. oszt. 27'95 m. 3. Tari VIII. oszt. 26'36 m. Súlydobásban: 1. Jachan VII. oszt. 10'28 m. 2. Schilling VII. oszt. 9'57 m. 3. Kenderessy VII. oszt. 9'39 m. Gerelyhajításban: 1. Sarkady VIII. 42'78 m. 2. Jachan VII. oszt. 38'40 m. 3. Schilling VII. oszt. 35'15 m.

Az országos atlétikai diákversenyéről, annak késői versenyterminusa miatt, csak a jövő évi értesítőben lesz alkalmunk beszámolni. (P. L.)

Segélyezés. A Trunkhahn-gyár 2 ruhára való szövetet, a Szegedi Piarista Diákszövetség 16 pár cipőt, a Szegedi Kath. Kör 3 pár cipőt, a Szent Vince Szeretetegyesület 10 tanulónak, a Szent József akció 1 tanulónak adott természetbeni ruhasegélyt, a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület 10 drb könyvet ajándékozott. A nemesszívű jötevőknek hálás köszönetét fejezi ki az igazgatóság.

Piarista Diákszövetség. Intézetünk tanítványai a mult iskolai évben szövetségbe tömörültek, amelynek célja az összetartás ápolásán kívül az alma maternek és növendékeinek támogatása, ugyszintén a piarista szellem ápolása a társadalomban. Az egyesület a taggyűjtés terén az idén a rendkívüli szegénység miatt nem számolhat be ugyan nagy eredményről, de a lelki és szellemi javaknak oly bőségét osztotta ki, hogy bármelyik régi egyesület is példát vehetne tőle. Nagybőjti délutánjain illusztris előadók ajkáról, élükön dr. moóri Glattfelder Gyula megyéspüspök úr önméltóságával, aktuális kérdéseknek tanulságos fejtegetését hallhatták az egyesület tagjai és barátai, egy lelkes férfigárda pedig azonfelül dr. Sík Sándor egyetemi ny. r. tanárnak konferencia-beszédorozatából merített ihletet és erőt a magasabb élet-eszmény megvalósítására. Az egyesület magáévá tette a kegyes tanítórend alapítójának a tiszteletére a Fogadalmi templomban felállítandó oltárkép ügyét és azt Tury Gyula festőművésszel tető alá hozta. Azonkívül pályadíjakat tűzött ki az Önképzőkör szorgalmas és tehetséges tagjai számára, továbbá élesztette a kegyeletet az elhunyt tanárok iránt, amennyiben Magyar Gábor utódjának, Cserép Sándornak érdemeit a közgyűlésen méltatta. A Szegedi Piarista Diákszövetség e sorok útján is kéri az intézet volt növendékeit, hogy ifjúság-támogató munkájában tőlük telhetően segítsék. *(Dr. R. J.)*

Érettségi találkozót tartottak 30 és 25 éve végzett tanítványaink június 6—7-én. Az öreg diákok először résztvettek a Piarista Diákszövetség III. közgyűlésén, amelynek keretében dr. Czapik Gyula, nagyváradai kanonok a negyedszázaddal ezelőtt elhunyt igazgatójukról, Cserép Sándorról emlékezett meg. Mély szeretet az élő és kegyelet a halott tanárok iránt csendült ki a társasvacsora szónokának, dr. Szivessy Lehel kormányfőtanácsosnak emelkedett beszédéből is, amelynek külön nyomatékot adott a hősi halott osztálytársakért bemutatott szentmisék, majd az emléktáblájuknál való megemlékezés. Dr. Makai Emil sebész-főorvos az intézet igazgatójánál való tisztelgéskor az útján el-elfáradó vándorhoz hasonlította a régi tanítványokat, akik el-eljönnek az alma materhez az idealizmus kimélyítésére új tűzért. Szeretnők hinni, hogy a nemes-veretű ünnepi beszéd, amely az intézet zárőnnepélyén dr. Berecz János egy. ny. r. tanárnak, a Piarista Diákszövetség elnökének ajkáról hangzott el, minden tanítványunk fogékony szívében gyökeret ver és a vallásosság, hazaszeretet és kötelességteljesítés gyümölcsét termi a piarista szellem dicsőségére és a haza javára. *(Dr. R. J.)*

IX.

A tanulók érdemsorozata.

Erkölcsei magaviselet: 1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kevésbé szabályszerű. Tanulmányi előmenetel: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen. n. p. = egyházmegyei növendékpap, ö. d. = ösztöndíjas.

Első A) osztály.

Osztályfőnök: *Koczun Jakab.*

A tanuló neve és vallása, ösztöndíjas vagy ismélő-e?	T a n t á r g y a k									
	Magaviselet	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Abt Jenő	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Balásy István	1	1	3	3	3	1	2	2	1	1
Báló Antal	1	1	3	3	2	1	3	4	3	3
Bódy Géza	1	1	2	3	1	1	3	2	2	2
5 Bődő Sándor	2	1	4	4	2	2	4	4	2	2
Buócz Zoltán	1	1	2	2	3	1	2	3	1	1
Csala Dezső, ref.	2	1	3	3	2	2	3	3	2	2
Csonka László	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1
Csontos László, ref.	1	1	2	3	2	2	3	1	1	2
10 Czérna Lóránd	2	1	3	3	1	1	2	3	2	1
Dékány János	2	2	4	4	3	2	4	3	1	2
Dietz Kálmán	1	2	3	3	2	2	3	2	2	3
Domonkos István	2	3	4	4	2	2	4	4	2	2
Eckerdt László	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
15 Falcione Kálmán	1	1	2	2	1	1	3	2	1	1
Fekete Lajos	2	1	4	4	2	2	4	2	2	3
Fenyő László, izr.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
Fischer Lajos, izr.	1	1	3	3	1	1	3	3	2	2
Glück Tibor, izr.	1	2	3	3	2	2	3	3	2	2
20 Grünhut János, izr.	1	1	2	3	1	1	2	3	fm.	2
Hogyor Gyula	2	1	3	3	2	2	3	2	2	2
Horváth Zs. László	2	1	3	3	3	3	3	3	2	1
Juhász László	2	1	3	3	3	3	3	3	2	1
Kenderesy Sándor	2	1	3	4	3	3	4	4	1	2
25 Kiss Ferenc	1	2	3	3	2	1	3	3	2	2
Matzko Endre	1	1	2	2	1	1	2	2	2	1
Molnár József	1	2	3	3	2	2	3	2	2	2
Naszády József	1	1	2	1	1	1	2	3	1	1
Palotás István	2	3	4	4	2	2	4	3	3	2
30 Pap István	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1

A tanuló neve és vallása, ösztöndíjas vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiség	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Papp László	1	1	1	2	1	1	2	3	1	1
Pauncz Rezső, izr.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
Pál László ref.	1	1	3	3	3	2	2	4	2	2
Pálffy Károly	2	3	4	4	3	3	4	4	3	2
35 Pávó Árpád	1	1	3	3	3	3	4	3	2	2
Schenker Béla	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Schreier József	1	1	2	2	1	1	2	3	2	2
Schvarcz Dezső, izr.	1	1	2	3	2	1	3	3	fm.	2
Sipos György	1	1	2	3	1	1	3	3	1	1
40 Sokcsics László	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Spitzer Sándor, izr.	1	2	3	3	2	1	3	3	2	2
Stein Miksa, izr.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Sulyok Mihály	2	3	4	4	3	3	4	4	1	2
Szalay Sándor	1	1	3	3	1	1	3	3	2	2
45 Szádeczky Kardoss Géza, ref.	1	1	3	3	1	1	3	3	1	2
Szécsy Ferenc	2	1	3	3	3	2	3	3	2	2
Szilágyi Antal	1	1	3	3	3	2	3	3	2	2
Szirovicza Imre	1	1	2	2	2	2	2	3	3	2
Tácsi Péter	2	3	4	4	3	3	4	4	fm.	3
50 Tápay József	1	3	3	3	3	2	3	3	1	2
Tóth Ágoston	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Witzenetz László	1	1	2	3	1	1	3	2	1	1
Zakar György, ref.	1	1	1	2	1	1	3	2	1	2

Kimaradt: Balogh Dénes, Bodó István, Csete József, Csurgó János, Graszl Imre, ism., Kisfaludy Miklós, Nyilas István, Stein Ernő.

Összesen : 61.

Első B) osztály.

Osztályfőnök : Szűcs János.

A tanuló neve és vallása. ösztöndijas vagy ismétlő-e?	T a n t á r g y a k									
	Magaviselet	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
Antalfy György	1	1	2	2	2	1	2	3	3	2
Ábrahám Imre	2	1	2	2	2	2	3	3	3	2
Balugyánszky Elemér, gör. kath.	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2
Bánhidi Zoltán	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2
5 Böröcz Endre	1	1	1	2	2	1	2	2	fm.	1
Breuer György, izr.	1	1	1	2	1	1	1	2	3	3
Buzási Géza	2	1	3	3	1	1	2	3	2	1
Dávid Lajos	1	1	2	3	2	1	2	3	2	2
Domján József	1	1	2	3	2	2	2	2	1	1
10 Fejér István, izr.	1	1	1	2	1	1	2	2	3	3
Ferenczy József	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1
Fikert Géza, ref.	1	1	2	3	1	1	2	3	1	3
Fráter Zoltán	1	2	3	3	3	3	3	3	2	2
Freimann Zoltán, izr.	1	2	3	3	3	3	4	4	3	3
15 Gál Vilmos	1	1	3	3	3	3	4	2	2	3
Gáll László	2	2	3	4	3	3	4	3	2	3
Gombos Pál, izr.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Gosztonyi Tibor	2	1	3	3	3	2	3	3	1	3
Halasi Gyula	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1
20 Horacsek Rezső	1	1	2	3	1	1	2	2	1	1
Kálmán Mihály	1	1	2	3	3	3	3	3	1	2
Kis András	1	2	3	4	3	2	3	2	2	3
Kiss Antal	1	1	3	3	3	3	3	2	2	3
Klivinyi József	2	1	2	3	1	2	3	2	2	2
25 Koczka László	1	2	3	3	3	3	3	1	2	1
Korényi Károly	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1
Krkoska Ferenc	2	1	3	4	4	3	4	3	2	1
Lasancz Jenő, ism.	2	1	3	3	3	3	3	2	2	3
Lauritz János	2	3	3	4	4	3	4	4	1	2
30 Mann Iván	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2
Mannheim György	2	1	2	3	3	3	3	3	2	2
Mazula Antal	2	2	3	3	2	3	3	4	2	1
Milassin László	1	1	2	2	1	1	2	2	fm.	3
Molnár Dániel	1	2	3	3	2	2	3	3	1	2
35 Molnár István	2	2	3	3	4	4	3	4	2	3
Mucsicska László	1	1	2	3	2	2	2	1	2	2
Pomázi Tibor	1	1	3	3	4	3	3	3	2	3
Rosiár László	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
Rosiu Andor, gör. kath.	1	1	2	3	3	2	2	3	3	1

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas vagy ismálló-e?	T a n t á r g y a k									
	Magaviselel	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettudj	Mennyiségtan	Rejz	Testgyakorlás	Ének
	40 Szécsi István	2	3	2	4	3	3	3	2	2
Szilágyi Sándor	1	1	2	2	1	1	2	3	2	2
Szücs Vilmos	2	3	2	3	3	2	3	3	3	3
Tapodi Dömötör	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Valihora Imre	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3
45 Valihora István	2	1	3	3	2	2	3	3	2	3
Varga Antal	1	1	2	2	1	1	2	3	2	2
Verók Ernő	2	1	3	3	3	2	3	3	2	1
Vigner István, izr.	1	1	2	3	2	2	2	3	3	3
Warschatka Alfréd	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1
50 Zádori József	1	1	3	4	3	3	3	3	2	3
Zelei Mihály	1	1	1	1	1	1	2	3	1	1

Kimaradtak: Deák Géza, Deák Viktor, Gosztonyi László, Institoris György, Kabáth Zoltán, Károlyi István, Lusztig Lajos, Micsin Tivadar, Szirmay Lóránt, Tóth László, Török Ferenc, Vörös Mihály.

Összesen : 63.

Első C) osztály.

Osztályfőnök : Papp Elemér.

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas vagy ismélő-e ?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Tesztgyakorlás	Ének
Arkauer Zoltán	2	3	4	4	3	3	2	3	1	3
Bagi Ferenc, ism.	1	2	3	3	2	2	3	3	1	3
Bakosi Mihály	1	1	3	3	1	2	1	1	1	2
Balázs János	2	1	3	4	2	2	3	3	3	3
5 Batta László	1	1	3	3	3	2	2	2	3	2
Baur György	2	3	4	4	3	3	4	3	2	3
Bély József	1	1	3	3	2	2	3	3	2	2
Czene József	2	1	3	4	2	2	3	3	m.	3
Faragó István	2	2	3	4	3	3	3	3	2	3
10 Forinyák Gyula	1	1	2	3	1	2	1	2	1	2
Freiburger Károly, ism.	2	3	4	4	3	4	3	3	2	4
Freidinger Pál	1	1	3	3	3	3	2	2	2	2
Gányi György	1	1	2	2	1	2	2	2	3	2
Gárgyán Tibor	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2
15 Geisz József	2	3	4	4	2	2	3	3	2	3
Grasselly Gyula, ö. d.	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1
Hegyesi Béla	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Heiler István	3	1	3	4	2	3	2	3	2	3
Hoffmann János	2	2	3	4	3	3	3	3	3	2
20 Horváth Péter	1	2	3	3	1	1	2	2	2	1
Károvcics József	1	1	3	3	1	1	2	2	3	1
Klacskó Győző	2	2	3	3	2	2	2	2	2	1
Kovács Ferenc	2	2	3	3	3	3	2	2	2	3
Kovács Mihály	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1
25 Kováts Attila	1	1	1	1	2	1	1	2	2	2
Lévai István	2	1	2	2	2	1	1	3	3	2
Lippay Ferenc, ism.	1	1	3	3	3	3	2	3	2	3
Lőrík Pál, ö. d.	1	1	3	3	3	2	3	3	2	3
Lukács Mihály, ref.	2	1	4	4	3	2	4	3	2	3
30 Matók István	2	3	3	4	2	2	4	3	2	3
Nagy-Kálózy Béla	1	1	3	3	1	2	2	2	2	2
Nagymihály Mihály	1	2	3	3	2	2	2	2	1	3
Németh Pál	2	1	2	3	1	1	1	1	2	2
Nikolényi Miklós	2	2	3	3	2	2	3	3	3	2
35 Papdi József	1	1	2	3	3	2	2	2	2	2
Pauló János	2	2	3	4	3	3	3	3	2	2
Pintér Ferenc	1	1	3	3	1	2	1	3	2	2
Radek József	2	2	3	4	3	2	3	3	3	2
Ratkay Gábor	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1

A tanuló neve és vallása, ösztlöndijas vagy ismällö-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetráaj	Mennyiségtan	Ráaj	Teatgyakorlás	Ének
40 Schneider József	2	2	4	4	3	2	3	4	2	3
Surányi Elemér	1	1	3	3	2	2	3	2	2	3
Szabó Lajos	1	1	2	2	1	2	1	2	3	2
Szabó Tibor	2	2	3	4	3	2	3	3	2	2
Szilágyi Elemér	1	1	3	3	3	2	2	3	2	1
45 Tompai László	1	2	1	1	2	1	1	3	3	2
Tuskó László	1	2	1	2	2	1	2	2	2	1
Uhl Vendel	2	1	3	2	1	2	2	2	2	2
Varga Antal, ref.	2	1	3	3	3	2	2	2	2	2
Varga Lajos	1	2	3	3	3	2	2	2	2	2
50 Vass Gábor	2	3	3	4	3	3	2	3	2	2
Veres József	1	1	3	3	3	2	3	2	2	2
Véber Lajos	1	1	3	3	1	2	2	2	3	2
Vincze Pál, izr., ism.,	2	2	3	3	3	2	3	3	2	2
Virág János	1	2	3	3	1	2	1	3	2	2
55 Vörös Ede	2	3	4	4	3	3	4	3	2	3
Wallenstein Tibor, izr.	1	1	3	3	2	2	1	2	3	2
Zalai László, ism.	1	1	3	3	3	1	2	3	3	2

Kimaradtak: Anca István, g. kel., Forgács Andor, gör. kath., Hantzmán József, Mányai György, ism., Németh István, Bogár Szabó Sándor.

Összesen : 63.

Második A) osztály.

Osztályfőnök: Rassovszky Gyula.

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallásan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
		Baranyi László	2	2	3	4	3	3	3	3	2
Bihari József	1	1	3	3	3	2	2	2	2	2	1
Boldizsár Kálmán	2	1	4	4	4	3	3	3	3	2	2
Csepi Lajos, ág. h. ev.	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2	2
5 Csernus Sándor	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1
Dinnyés Ferenc	1	1	3	3	3	3	3	2	2	1	2
Dinnyés Jenő	2	2	3	3	4	3	3	3	1	1	2
Ehleiter Ernő	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Erdélyi Károly	2	3	4	4	4	2	2	4	3	2	1
10 Fischer János, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Fodor Zoltán, ö. d.	1	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2
Forgács László, ref.	1	1	2	3	3	1	1	3	3	2	2
Futó István	1	1	2	2	2	1	1	3	3	1	1
Gárgyán Imre	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1
15 Géhler Ferenc	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Gönczi Lajos	2	2	3	4	2	1	1	2	2	1	2
Gyulai Jenő	1	1	1	2	2	1	1	1	2	3	1
Habász Ottó, ism.	2	1	3	3	3	1	1	3	3	1	1
Hambek Győző	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
20 Hermann József	1	1	3	3	2	2	2	3	1	2	1
Horváth Géza	2	3	3	3	3	2	2	3	3	2	1
Horváth István	1	1	2	3	2	2	2	2	3	2	1
Horváth László	2	1	2	3	2	2	2	2	3	1	1
Huhn Péter	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2
25 Hutter György	2	1	3	4	3	1	1	3	3	2	1
Janikovszky Béla	1	1	2	3	3	1	1	2	2	1	1
Kalmár Ferenc	2	2	3	4	3	3	3	2	3	2	2
Kasza Andor	2	3	4	4	4	3	3	4	4	3	2
Kaufmann István	1	1	3	3	3	2	2	3	2	1	1
30 Kaupert Flórián	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Kávay Kázmér	1	1	3	3	3	1	1	3	2	2	2
Kocsy Elemér	1	1	3	3	3	1	1	3	2	2	2
Léber István	2	1	3	4	4	3	3	4	3	2	2
Mayer György	1	2	2	2	1	2	2	2	1	1	2
35 Mecser Béla	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1
Móro Gábor	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1
Nagy László, izr.	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1	2
Ondák József	1	1	2	3	3	2	1	2	1	1	2
Ördög Győző	1	2	3	3	2	3	3	3	2	2	2

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Ének
15 Horváth Ferenc, ref.	2	2	3	4	3	3	3	3	4	3	2
Iványi Zoltán	1	1	3	3	2	2	2	3	3	3	1
Kercsov Antal	2	1	3	4	3	3	3	3	3	1	1
Kiss Mihály	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Lakos Endre	1	1	2	3	3	2	2	2	3	2	2
20 Magyar Béla	1	1	3	3	2	1	1	2	2	2	2
Marecsek Ferenc	2	2	4	4	3	3	3	4	3	2	2
Molnár Zoltán	2	1	2	3	3	1	1	3	2	2	1
Nagy Pál, ref.	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2	1
Ördög József	1	1	3	3	3	2	2	3	3	2	1
25 Pack Bálint	1	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1
Papp Tibor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Pávó Ferenc	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1
Ritli Gyula	1	1	3	3	2	3	2	2	2	2	1
Rozsályi Károly	1	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2
30 Rozsnyai Zoltán, izr.	1	1	2	3	2	1	1	2	1	1	1
Sasi István	1	1	2	3	2	1	1	2	2	1	1
Steiner István, izr.	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2
Szatmári Károly	1	1	3	4	3	2	2	3	1	3	1
Szilasi Mihály	1	1	3	3	2	1	1	1	1	2	1
35 Tarján Miklós, izr.	1	1	2	3	1	1	1	2	3	2	1
Tasnády Szeőts Zoltán, ref.	2	2	3	4	3	3	3	4	3	3	3
Tóth Ferenc	2	1	3	4	3	3	2	3	3	2	2
Tóth József	1	1	2	1	1	1	1	1	1	3	1
Tölcsey József	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2	2
40 Trampler László	1	1	3	4	3	3	3	3	3	1	2
Wigner János, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
Wunderlich Antal	1	1	3	3	2	3	3	3	2	3	2

Meghalt: Csenki István.

Kimaradtak: Kovács Pál, Makhult Béla, Szendrei László,
Takács János, Tóth János.

Összesen : 48.

Harmadik A) osztály.

Osztályfőnök : Dr. Kovács Alajos.

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas vagy ismélő-e ?	T a n t á r g y a k										
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Fizika	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Auer Sándor	1	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2
Babay Sándor, ref.	1	1	2	3	3	2	2	1	2	2	2
Barta György	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2	2
Bausenvein Géza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5 Bayer Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Benedek Károly	1	1	2	3	2	2	2	2	2	3	1
Berényi Mátyás, ism.	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Biacsi Sándor	2	2	2	3	3	3	3	2	3	1	2
Czeglédy József	1	1	3	3	3	2	2	1	3	1	1
10 Domján András	1	1	3	3	3	1	1	2	1	2	2
Elek József, izr.	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	1
Faulháber Ferenc	2	1	3	3	2	3	3	3	3	3	2
Galamb György	2	1	2	3	2	2	2	2	3	3	2
Geges József	1	1	2	2	3	2	2	1	3	3	2
15 Gyurácz István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Hechtl László	1	1	2	3	2	1	2	2	2	3	2
Hertelendy György	2	1	3	3	3	3	3	1	2	3	2
Hetyei Sándor, ref.	1	1	2	3	3	1	1	1	1	2	2
Hogyor Jenő	1	1	2	3	3	2	2	2	1	2	1
20 Klein Arthur, izr.	1	1	2	3	1	1	1	1	1	2	2
Koczka Mihály	2	1	3	3	3	2	2	2	3	3	2
Kodé Kornél	1	1	2	3	3	2	2	1	3	2	fm.
Lehoczky Kálmán	1	1	3	3	3	2	2	2	3	3	1
Mészöly Dezső, ref.	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
25 Molnár József	1	1	2	3	3	3	3	3	1	2	1
Pál Endre, ref.	2	1	3	3	4	1	2	1	3	3	2
Petrovity István, gör. kel.	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3
Schrott József	1	1	3	3	2	2	2	2	2	3	1
Sebestyén István	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2
30 Somogyi Kálmán	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Szabó István, ö. d.	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	fm.
Szabó László	1	1	2	3	3	3	3	1	2	2	2
Szende Ferenc	1	1	3	3	2	2	2	1	2	3	2
Szőke Sándor, ö. d.	1	1	1	1	2	1	1	1	2	3	fm.
35 Szücs István	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Tóth István	1	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2
Verók István	1	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1
Vértés István, izr.	2	1	2	2	2	2	2	2	2	3	2
Vörös Imre	1	1	2	2	2	1	2	2	2	3	2

Összesen : 39.

Harmadik B) osztály

Osztályfőnök: Dr. Boharcsik Pál.

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas vagy ismélő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Fizika	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Bajza János	1	1	3	3	3	3	2	2	3	2	1
Bálint András	1	1	3	3	3	1	2	3	3	3	2
Burány Ferenc	1	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2
Büttl Elemér	2	1	4	4	4	3	3	3	4	3	3
5 Dér Sándor	1	1	3	3	3	3	1	1	2	3	1
Dollák Kálmán	1	1	2	3	3	1	1	1	1	3	2
Engelthaller Rezső	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	2
Farkas György, izr.	1	1	3	3	2	3	2	1	1	3	2
Fein Emil, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
10 Földes Károly, izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Gubicza Géza, ev.	1	1	3	3	3	2	2	1	2	2	2
Gulyás Andor	1	1	3	3	4	3	2	2	2	3	2
Hajós László	1	2	3	3	3	1	2	3	3	2	2
Hegedüs István	1	1	2	3	2	2	2	2	1	1	2
15 Kis János	2	2	3	3	4	3	2	3	3	3	3
Lábdi Ferenc	2	1	3	4	4	3	3	3	3	3	2
Láng Tibor	1	1	2	3	3	2	1	1	2	2	2
Mály Lajos	1	1	2	3	3	2	2	1	2	1	1
Mucsi József	1	1	3	3	3	1	1	2	2	3	3
20 Pap János	2	1	3	3	4	3	3	3	3	4	2
Papp Agoston	1	1	2	3	3	3	2	2	3	1	1
Papp László	1	1	2	2	2	1	1	2	1	1	1
Papp Menyhért	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2
Peták Nándor	1	1	2	2	2	1	1	1	1	3	2
25 Rakonczai János	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1	1
Schmidl Ernő	2	1	3	3	4	3	3	2	3	3	1
Sipos László	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1
Szécsi Géza	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Szentpéteri Ödön	1	1	2	3	3	1	1	1	1	3	2
30 Szilágyi János	1	1	3	3	3	3	2	3	3	3	2
Szirmay Kornél	1	1	3	3	3	2	2	1	1	1	3
Talpai László	2	1	4	4	4	3	3	3	4	3	3
Tomalik András, ref.	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1
Tuskó Tibor	2	1	3	4	4	3	3	2	3	1	2
35 Varga István, izr.	1	1	2	2	2	1	1	1	1	3	2
Vass János	1	1	2	3	3	2	1	2	2	2	2
Wünschel Nándor	1	1	3	3	3	3	2	2	3	2	2

Ki maradtak: Asztalos Béla, Filperger György, Huhn Miklós, Málk János, Szanka József. Összesen: 37.

Negyedik A) osztály.

Osztályfőnök: Dr. Zányi László.

A tanuló neve és vallása. öslöndijas vagy ismétlő e?	T a n t á r g y a k										
	Magaviselet	Vallásan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természetrejz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Aigner Gyula	1	1	1	2	1	2	2	2	1	2	1
Áfra Sándor	2	3	3	3	2	3	3	3	2	3	2
Árokszállásy Dezső, ref.	1	1	3	3	3	2	3	3	2	3	2
Balogh József, ref.	2	1	4	4	3	3	2	3	3	3	1
5 Bálint Béla	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
Bérci Olivér	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2
Borbola József	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1
Buza Zoltán, ref.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Csonka Miklós	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	2
10 Detáry Géza	2	2	3	3	2	3	3	2	2	1	2
Farkas Kálmán, izr.	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Freidinger István	1	1	2	3	1	2	2	1	1	1	2
Gausz József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.
Gyurcsó Rezső	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
15 Holló Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Horváth Ferenc	1	1	2	2	2	1	1	2	1	1	2
Kardos Jenő, izr.	2	2	4	4	3	3	3	3	3	3	2
Kiss Károly	1	1	2	2	2	2	2	3	2	3	2
Kiss László	2	3	4	4	3	3	3	3	2	3	1
20 Kollár István	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	2
Kosóczky László	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Kozma János	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Lippai Ferenc	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Major László	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2
25 Mandula Kálmán	1	1	2	2	2	1	1	2	2	3	2
Matl Zoltán	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3
May Ferenc, izr.	1	1	2	3	2	2	2	2	1	3	2
Mészöly Gedeon, ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Mikuska Béla	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
30 Moletz Nándor, ág. ev.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Rack Tibor	1	2	2	2	2	1	2	2	2	3	2
Rehák Lajos	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2	2
Rosiu Tivadar, gör. kel.	1	1	2	3	2	2	1	2	1	3	2
Rozsály Ferenc	1	1	1	3	3	1	1	2	1	3	2
35 Szalados József	1	1	2	3	2	3	2	1	2	1	1
Szádeczky-Kardoss Samu, ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tóth László	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2
Turda Elek	1	2	2	3	2	1	1	2	1	1	1

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n l á r g y e k									
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettud.	Mennyiséglen	Rajz	Testgyakorlás
Molnár Sándor	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1
Morics Ernő	1	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2
Németh Sándor	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	fm
Oppelcz Vilmos	3	2	2	3	1	3	3	3	3	1	2
25 Ördögh Ferenc	1	2	2	2	2	2	3	1	2	2	fm.
Pelle Pál	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	2
Poszt József	1	1	1	2	1	2	1	3	1	1	1
Ratkay Zoltán	1	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1
Reich Károly, izr.	2	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2
30 Sajtos György	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Simon László	2	2	3	3	3	2	3	3	2	3	fm.
Somoskövy István	2	2	3	4	3	2	2	3	2	1	1
Szende György, izr.	2	1	1	2	2	2	1	2	1	3	3
Szunyogh Zoltán	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3	2
35 Tóth László	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2
Unhold Gyula	1	1	3	3	2	2	3	3	3	1	1
Vincze Mihály	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1
Vincenti László	1	1	2	3	2	1	3	3	3	1	2
Wéber Mátyás	1	3	2	3	3	3	3	3	3	1	1
40 Zombori Ferenc	1	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
Magántanuló:											
Varga József	—	1	3	3	2	2	3	3	3	2	—
Kimaradt: Jónás Béla.											
Összesen : 42.											

A tanuló neve és vallása, ösztöndíjas vagy ismétlő-e?	T a n t á r g y a k									
	Magaviselel	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettrejt	Mennyiségtan	Tesgyakorlás
40 Rozsnyai László, izr.	1	1	2	2	3	2	2	1	2	2
Rónai Jenő	1	1	3	3	2	2	2	2	1	3
Rubinstein Sándor, izr.	1	1	2	3	3	3	2	3	2	2
Sándor Gyula	1	1	3	3	3	3	3	3	3	1
Schuszter Kálmán	2	2	4	4	4	4	3	4	4	2
45 Scultéti Kálmán	1	1	3	3	3	3	3	2	3	fm.
Sipos József	1	1	3	3	3	3	2	2	2	2
Sohajda Gyula	2	1	3	3	3	3	3	1	3	2
Surányi László	2	2	4	4	4	4	3	4	4	1
Szaladós Sándor, n. p.	1	1	3	2	3	2	2	1	3	1
50 Szobonya Miklós, ref.	2	3	3	3	3	4	3	3	3	1
Szücs János	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2
Tolnai Károly	2	2	4	4	4	4	3	4	4	2
Tóth Andor	2	3	4	4	4	4	3	4	4	2
Tóth János	1	1	3	3	3	3	2	3	3	1
55 Toma József	1	1	3	3	3	3	3	1	3	2
Unhold Károly	1	1	3	3	2	3	2	3	3	1
Vajka Mihály	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1
Vass József	2	1	3	3	4	3	3	3	3	1
Verner Gyula	1	1	2	3	3	3	2	2	3	2
60 Vőneki István, ism.	2	1	3	3	4	3	3	4	4	2
Wéber Mihály, n. p.	1	1	2	2	3	2	2	3	3	2

K i m a r a d t a k : Antal László, Gombos Illés, Körözi Imre,
Keusch Mihály, Lugossy László, Tóth Ernő.

Összesen : 67.

Hatodik osztály.

Osztályfőnök: Barborik István.

A tanuló neve és vallása, öszöndijas vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás	
Aigner István	1	1	1	3	3	2	2	1	3	2	
Ács-Sánta János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
Ádám Lajos	1	2	3	3	3	3	3	2	3	3	
Barna László	2	1	3	3	3	3	3	2	4	1	
5 Bauer István, izr.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	3	
Bálint József	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	
Bilinkevics Rudolf	2	1	3	4	3	3	2	2	3	2	
Boglutz Zoltán	1	3	3	3	3	3	3	3	4	2	
Csefkó István	1	1	1	2	2	2	1	1	2	2	
10 Csikós Jenő	2	2	2	3	3	2	2	1	2	1	
Dékány István	1	1	3	3	3	3	3	2	3	2	
Fröhlich Jenő	1	2	2	3	3	3	2	1	3	2	
Gál Tivadar, izr.	1	2	2	3	4	2	2	2	3	2	
Grünberger Ottó, izr.	2	2	3	3	3	3	3	2	3	3	
15 Huszka László	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	
Huterer György, izr.	1	1	2	3	3	2	1	2	2	2	
Iványi Gergely, n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Jakabffy Imre	1	2	2	3	3	2	2	2	3	2	
Juhász János, n. p.	1	1	1	3	2	2	1	1	2	1	
20 Kaszó Elek, ref.	2	1	2	3	3	3	3	2	3	3	
Kaufmann András, izr.	1	1	2	3	3	2	2	1	2	2	
id. Kiss István	1	2	3	3	3	3	2	2	2	fm.	
ifj. Kiss István, n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
Kormos György	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	
25 Mahler Ödön, n. p.	1	1	2	2	3	1	2	1	2	2	
Marosi Endre, n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
Maytinszky Endre, izr., ism.	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2	
Mecsér Ferenc	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	
Meizler László	1	1	2	2	2	3	2	1	2	1	
30 Mészáros József	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	
Molnár György	1	1	2	3	2	2	1	1	3	1	
Molnár Mihály	1	1	2	3	3	2	2	3	3	2	
Nacsá Aladár	1	3	2	2	2	2	3	2	2	fm.	
Nagy Árpád	1	1	3	3	3	3	2	1	3	1	
35 Nagy Elemér	1	2	3	2	3	3	2	1	2	1	
Nagy Zoltán	1	1	2	3	2	2	3	2	2	3	
Ozsvár József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	
Papp Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	3	4	2	
Pataki Ernő, izr.	1	1	2	1	1	1	2	1	1	2	

A tanuló neve és vallása, ösztöndijas vagy ismétlő-e?	Magviselet	T a n t á r g y a k								
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás
40 Pálfi Andor	1	2	3	3	3	3	3	2	3	2
Polgár Vilmos	1	1	2	3	3	2	2	2	3	2
Popper Sándor, izr.	1	1	1	2	2	2	2	1	2	1
Salgó Gábor	1	1	1	3	3	1	1	1	2	1
Sallay Imre, n. p.	1	1	1	2	2	2	2	1	2	1
45 Sötér János	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1
Szilágyi István, n. p.	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2
Szólinger József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Szőke Gyula	1	2	2	2	2	3	1	2	2	2
Triltsch Vilmos	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2
50 Várad László, izr.	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2
Vinczenti Zoltán	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2
Wéber Tibor	1	1	3	3	4	3	2	2	3	2
Wlassits Nándor	1	1	2	2	2	2	1	1	3	2

Kimaradt: Teubert Jakab.

Összesen : 53.

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas vagy ismélő-e?	Magaviselet	T a n l á r g y a k										
		Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Fizika	Menyiségtan	Telesgyakorlás	Egészség
40 Ruck György, n. p.	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1
Sánta István	2	1	3	3	3	3	3	1	3	3	fm.	1
Sári István	1	1	2	3	2	3	2	1	3	3	2	1
Schilling Mihály	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1	1
Schmid Loránd	2	1	2	3	2	3	2	1	3	3	1	1
45 Sípos Lajos	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
Sóbó Géza, ág. h. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1
Soóky Sándor	2	1	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1
Spórer László, izr.	2	1	3	4	3	3	3	3	3	4	fm.	3
Stupka Lajos	2	2	3	4	3	3	3	3	3	4	2	2
50 Szabó István	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Szomora József	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	1	2
Takó József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1
Técsi Géza, ref.	1	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1
Trampler János, n. p.	1	1	2	3	3	3	3	1	2	2	1	2
55 Vass József, n. p.	1	1	1	2	1	2	2	1	2	2	2	1
Vogel Ákos	2	3	3	3	3	3	3	1	3	4	2	3
Wéber Gyula	1	1	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2
Winkler László, izr.	1	1	3	3	3	3	2	1	3	3	1	1
Zódi Ernő	2	3	3	3	3	3	2	1	3	3	2	2

Beteg id. Kocsis Sándor. Vizsgálatlan maradt Six Béla magántanuló.

Összesen : 61

Nyolcadik A) osztály.
Osztályfőnök : Dr. Diósi Géza.

A tanuló neve és vallása, öszöndíjas vagy ismétlő-e?	Magaviselet	T a n t á r g y a k									
		Vallásan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Filozófia	Testgyakorlás
Bakonyi László	1	1	2	2	2	3	2	2	3	2	1
Balogh Kázmér, n. p.	1	1	2	2	2	2	1	1	2	1	2
Bauer László	1	1	2	2	3	3	3	2	3	1	fm.
Bolgár György, izr.	1	1	3	3	2	3	2	2	3	3	2
5 Boros József	1	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2
Bózsó Tibor	1	1	3	3	3	3	3	2	3	2	1
Börcsök László	1	1	2	3	3	3	2	2	3	2	2
Csaplár János, n. p.	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1	1
Deák Sándor	1	1	2	3	2	2	3	2	3	2	1
10 Gegecs Gyula	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Hoffmann Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hoppál Mihály	1	1	1	2	1	3	1	1	2	1	2
Hőnig Vilmos, izr.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1
Husztai Dénes	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
15 Kovács Károly	1	1	3	3	3	2	2	2	3	3	1
Kovács Lajos	1	1	2	3	3	3	3	3	3	2	1
Kovács Ferenc	1	1	2	2	3	3	3	2	2	2	2
Lótz Pál	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Nagy Emil	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1	1
20 Niedermayer Ferenc, n. p.	1	1	2	3	2	2	3	3	3	2	1
Oppelcz Vendel	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
Pálinkás József	1	1	2	3	2	3	2	2	3	2	1
Pető Ferenc, izr.	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Pottyondy Lóránd	1	1	2	3	2	2	3	2	2	2	1
25 Rónay Jenő	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1
Sarkady István	1	1	3	3	2	3	3	3	3	2	1
Schmidt Gusztáv, ref.	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1
Schmidt Henrik, ref.	1	1	3	3	3	3	2	3	3	3	fm.
Sóos Károly, ref.	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1
30 Sótér István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabó Miklós, ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Szántó Elemér	1	1	1	2	1	2	1	2	3	1	2
Szentpéteri László	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Széki Miklós	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1
35 Szimán Vince	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2	1
Tóth József, n. p.	1	1	1	2	2	3	2	3	3	1	2
Vojnár László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Magántanuló :											
Sziveri Péter	—	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—

Összesen : 38.

Nyolcadik B) osztály.

Osztályfőnök : Dr. Dukovics Lőrinc.

A tanuló neve és vallása, öszlőndijas vagy ismélő-e ?	T a n t á r g y a k									
	Magaviselet	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Filozófia
Bagyinka István n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bakos István n. p.	1	1	2	3	3	3	2	3	3	2
Barta István, izr.	1	1	1	2	2	1	2	2	2	1
Bausch Ferenc	1	2	3	3	3	3	3	3	2	1
5 Borsos József, n. p.	1	1	3	3	3	3	3	3	1	2
Csúcs Béla	1	1	2	3	3	3	3	3	1	3
Dobó István	1	1	2	3	3	3	2	2	3	1
Hangai József, n. p.	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2
Hankó Vilmos	1	1	1	3	*	2	1	2	3	1
10 Hofbauer András	1	2	2	3	3	3	3	2	3	2
Horváth Károly	1	2	2	3	3	3	3	2	3	2
Kiss Ferenc, n. p.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kiss Gyula	1	1	2	3	3	3	3	3	2	1
Kiss László	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1
15 Kneffel Pál, ev. ref.	1	1	1	3	3	3	3	2	3	2
Kopasz János	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1
Kovács Lajos	1	1	2	3	3	3	3	1	2	1
Lantos György, izr.	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2
Magyar János	1	2	2	3	3	3	3	2	2	2
20 Molnár Béla	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1
Molnár István	1	2	2	3	3	3	3	3	3	2
Nikolényi István	1	2	2	3	3	3	3	3	3	2
Papp István	1	1	1	2	2	2	2	2	1	fm.
Papp Mátyás	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
25 Straub F. Brunó, ö. d.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Striller György	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Székely László, izr.	1	1	3	3	3	3	3	3	3	fm.
Szkicsák Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Tari János, ö. d.	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2
30 Tóbiás István	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1
Tóth István	1	2	3	3	3	3	2	2	2	2
Veress László	1	2	2	3	3	3	3	2	2	2
Vermes László, izr.	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2
Weisz Andor, izr.	1	1	2	2	2	2	2	3	3	1
35 Wéber Mátyás	1	2	3	3	3	3	2	2	3	2

Összesen : 35.

* gp. irod. 1, gp. rajz 2.

Rendkívüli tárgyak.

Műének.

I. B)

Börcsök Endre
Horacsek Rezső
Koczka László
Krkoska Ferenc
Maczula Antal
Verók Ernő
Zelei Mihály

II. A)

Habász Ottó
Hambek Győző
Hermann József
Horváth László
Janikovszky Béla
Móro Gábor
Szirovicza János
Zubek Ferenc

II. B)

Bárány Andor
Csiky István
Dobó István
Gulyás György
Haska György
Kiss Mihály
Molnár Zoltán
Pávó Ferenc
Ritli Gyula
Sasi István

III. A)

Czeglédi József
Faulháber Ferenc
Geges József

III. B)

Engelthaller Dezső
Hegedüs István
Mály Lajos
Papp Ágoston
Rakonczai János

IV. A)

Csonka Miklós
Kosóczky László

IV. B)

Fedl Ferenc
Horváth Tibor
Kois László
Kószó János
Pelle Pál
Ratkay Zoltán
Szunyogh Zoltán
Véber Mátyás

V.

Czérna István
Cserta Ferenc
Jójárt János
Sándor Gyula
Szaladós József
Tóth János

VI.

Csefkó István
Huszka László
Iványi Gergely
Juhász János
Id. Kiss István
Mecsér Ferenc
Nagy Árpád
Sallay Imre

Sőtér János
Szőke Gyula
Vinczenti Zoltán

VII.

Emmer Imre
Fülöp István
Hegedüs István
Kenderessy Sz. Pál
Kosóczky Ferenc
Kriván Gergely
Martinovszky Róbert
Popják György
Ruck György
Sánta István
Szomora József

VIII. A)

Bakonyi László
Boros József
Csaplár János
Geges Gyula
Hoffmann Béla
Husztai Dénes
Pálinkás József
Pottyondy Lóránd
Rónay Jenő
Szántó Elemér

VIII. B)

Hangai József
Hankó Vilmos
Hofbauer András
Kiss Ferenc
Kopasz János
Szkicsák Kálmán
Tóbiás István
Weber Mátyás

Olasz nyelv.

III. A) Domján András	IV. Csefkó István
IV. A) Szádeczky-Kardos Sámuel	Juhász János
V. Domján Jenő	Szolinger József
Ördögh István	Triltsch Vilmos
Vőneki István	VIII. A) Tóth József

Francia nyelv.

- a) *Kezdők* :
- III. B) Papp Menyhért
 IV. B) Königsegg Miksa
 VI. Kiss István
- b) *Haladók* :
- IV. B) Pelle Pál
 VII. Tóth László
 VI. Aigner István
 Jakabffy Imre
 VII. Komáromy László

Művészi rajz.

- IV. A) Balogh József
 IV. B) Kun Dániel
 Lucza Ferenc
 Ördögh Ferenc
 VI. Csefkó István
 Gál Tivadar
 Mecsér Ferenc
 Sötér János
 Triltsch Vilmos
 VII. Popják György
 VIII. A) Hönig Vilmos
 Nagy Emil

Kezdő gyorsírók.*III. A)*

Barta György, Klein Arthur, Szabó László, Szende Ferenc, Szüts István, Vértes István.

III. B)

Engelthaller Dezső, Fein Emil, Papp János, Papp László, Rakonczay János, Sipos László, Szentpéteri Ödön, Varga István.

IV. A)

Aigner Gyula, Holló Ferenc, Kollár István, Kozma János.

IV. B)

Molnár Sándor, Reich Károly,

V.

Holló Endre, Janikovszky Vilmos, Verner Gyula.

VI.

Aigner István, Maytinszky Endre.

VIII. A)

Rónay Jenő, Széki Miklós.

X. Érettségi vizsgálatok.

1. A szeptemberi pótló érettségi vizsgálatra jelentkezett 3 tanuló, első javítóra: 3, szóbeli vizsgálaton érett lett: 6 tanuló.

2. Decemberi pótló érettségi vizsgálatra jelentkezett 1 tanuló, második javítóra: 1, szóbeli érettségi vizsgálaton érett lett 2 tanuló.

3. Az évvégi vizsgálatra jelentkezett 73, javítóra 2 tanuló.

a) Az írásbeli vizsgálatok május 16., 18. és 19. napjain voltak.

A magyar irodalmi tétel: A magyar irodalmi népiesség Petőfitől napjainkig. (VIII. A) o.) — A hazafias lira fejlődése. (VIII. B) o.)

A latin tétel: Cic. Laelius de amicitia c. 22. (VIII. A) o.) — Vergilius: Aeneis IV. 672—699. (VIII. B) o.)

A mennyiségtani tétel: 1. Két test t_1 , illetőleg t_2 idő alatt megy végig egy kör kerületén ($t_1 > t_2$). Mennyi idő telik el a két test találkozásá között, ha 1° a testek egyenletesen mozognak és pedig a) egy irányban, b) egymással szembe; 2° ha a testek egyenletesen gyorsuló mozgást végeznek ugyancsak a) egy irányban, b) egymással szembe? Speciális eset: t_1 és t_2 legyen az óra kis, illetőleg a nagy mutatójának keringési ideje.

2. Egy $d = 0.5$ cm. vastag, $2r = 12$ cm. belső átmérőjű és $m = 20.5$ cm. magasságú hengeralakú pohár üresen $h = 10$ cm.-nyire merül a vízbe. Mekkora a fajsúlya? Hány gr megterhelésnél merül el teljesen a vízben? Mennyi a fajsúlya annak az 5 cm. sugárú gömbnek, amelyet a pohárba téve, az teljesen elmerül? Milyen fajsúlyú anyaggal kellene szinig tölteni a poharat, hogy teljesen elmerüljön? (VIII. A) o.)

1. Egy m mélységű kút fölött c kezdősebességgel felfelé hajítunk egy testet. Mennyi idő múlva kell a kútba ejteni egy másik testet, hogy egyszerre érjenek a víz felszínéig? Az első test felhajításától számítva mennyi idő múlva halljuk a loccsanást? $m = 30$ m, $c = 20$ m sec⁻¹, $g = 9.80$ m sec⁻², a hang sebessége 340 m sec⁻¹.

2. Egy ezüst- és rézötvényből való gömb súlya $q = 122.8$ gr. Vízbe mártva 12 gr-t veszít súlyából. Mennyi ezüst és mennyi réz van benne, ha az ezüst fajsúlya 10.62, a rézé 9? Mekkora a gömb sugara és mekkora lenne a súlya egy ugyanakkora térfogatú tiszta ezüstdből való gömbnek? (VIII. B) o.)

A szóbeli vizsgálatok június 8—17. napjain voltak. Az írásbeliek alapján 73 tanuló bocsáttatott szóbelire. A szóbeli vizsgálatokon dr. Kaufmann György tanker. kir. főigazgató elnökölt.

XI. Statisztikai adatok.

A tanulók létszámának alakulása az iskolai év folyamán :

Nyilvános tanulónak felvétel: I. A): 61, I. B): 63, I. C): 63, II. A): 49, II. B): 48, III. A): 39, III. B): 42, IV. A): 40, IV. B): 41, V. : 67, VI. : 54, VII. : 61, VIII. A): 37, VIII. B): 35. Összesen : 700.

Magántanulónak felvétel: II. A): 1, III. B): 1, IV. A): 1, IV. B): 1, VIII. A): 1, VIII. B): 1. Összesen : 6.

A tanév folyamán felvett nyilvános és magántanulók száma összesen : 706.

Osztályzatot nyert nyilvános tanuló : I. A): 53, I. B): 51, I. C): 57, II. A): 48, II. B): 42, III. A): 39, III. B): 37, IV. A): 40, IV. B): 40, V. : 61, VI. : 53, VII. : 59, VIII. A): 37, VIII. B): 35. Összesen : 652.

Osztályzatot nyert magántanuló : II. A): 1, III. B): 1, IV. A): 1, IV. B): 1, VIII. A): 1, VIII. B): 1. Összesen : 6.

Osztályzatot nyert összes tanulók száma : 658.

A bizonyítványt kapott nyilvános és magántanulók megoszlása :

Kor szerint : 1921 : 2, 1920 : 118, 1919 : 101, 1918 : 72, 1917 : 63, 1916 : 58, 1915 : 54, 1914 : 83, 1913 : 63, 1912 : 31, 1911 : 7, 1910 : 3, 1909 : 1, 1907 v. magasabb korú : 2.

Szüleik állandó lakása szerint : Magyar honos : 644, külföldi honos : 14, szegedi : 437, Csonkamagyarország vármegyéiben illetékes : 207, román területen : 8, jugoszláv területen : 6.

Szüleik foglalkozása szerint : Középbirtokos : 13, kisbirtokos, kisbérlő : 32, kisbirtokos, napszámos : 12, egyéb őstermelő : 4, gazdasági tisztviselő : 12, egyéb gazdasági segédszemély : 3, földmivelési napszámos : 7, nagyiparos : 1, kisiparos : 61, ipari tisztviselő : 9, egyéb ipari segédszemély : 14, ipari napszámos : 1, nagykereskedő : 19, kiskereskedő : 39, kereskedelmi tisztviselő : 13, egyéb kereskedelmi segédszemély : 3, kereskedelmi napszámos : 1, közlekedési nagyvállalkozó : 2, közlekedési kisvállalkozó : 1, közlekedési tisztviselő : 54, egyéb közlekedési segédszemély : 48, köztisztviselő : 62, pap, tanár, tanító : 48, másféle értelmiségi 31, közhivatali altiszt : 8, katonatiszt : 19, katona-altiszt : 19, tőkés, járadékos : 12, nyugdíjas köztisztviselő : 35, egyéb nyugdíjas tisztviselő : 21, nyugdíjas altiszt : 26, különböző napszámos : 4, házi cseléd : 1, egyéb és ismeretlen foglalkozású : 20, árvaházi tanuló : 3.

Vallás szerint : Róm. kath : 544, gör. kath. : 4, ref. : 37, ág. h. ev. : 9, gör. kel. : 1, unil. : 1, izr. : 62.

Anyanyelv és nyelvismeret szerint: Magyar: 652, német: 6. Csak magyarul tud: 563, németül: 69, franciául: 7, angolul: 2, olaszul: 1, tótul 2, románul: 5, horvátul-szerbül: 9.

Magaviselet szerint: Példás: 464, jó: 184, szabályszerű: 4.

Óramulasztás szerint: Egy órát sem mulasztott: 138, csak igazoltan mulasztott: 511, igazolatlanul mulasztott: 2. Igazoltan mulasztott órák száma: 22.323, igazolatlanul mulasztott órák száma: 8.

Előmenetel szerint: Általában jeles: 59, jó: 162, elégséges: 322, egy tárgyból elégtelen: 53, kettőből elégtelen: 24, többől elégtelen: 38.

A rendkívüli tárgyak közül tanulta a francia nyelvet: 8, az angol nyelvet: 3, az olasz nyelvet: 10, a rajzot: 12, a gyorsírást: 27, az éneket: 89.

Testnevelés alól felmentve: 32, a rajz technikai része alól: 8, a szombati írás alól: 1.

XII. Tájékoztató az 1931—32. iskolai évre.

1. A beírások június 19. és 20., továbbá szeptember 5. és 7. napjain lesznek. A beírásnál minden tanuló lehetőleg szülője vagy gyámja kíséretében jelenik meg.

2. Az I. osztályba csak olyan növendék vehető fel, ki szeptember 1-ig élete 9. évét már teljesen betöltötte és az elemi népiskola négy alsó osztályát nyilvános vagy magánúton sikerrel elvégezte. A felvételhez szükséges okmányok: a) születési anyakönyvi kivonat és a katolikusok részéről keresztlevél, b) IV. oszt. elemi isk. bizonyítvány vagy Értesítő, c) újraoltási bizonyítvány. Aki ez utóbbival nem rendelkezik, azt a tanév folyamán újra oltatjuk.

3. Folytatólagosan a II—VIII. oszt.-ba íratkozók csak a Tanulmányi Értesítőjüket hozzák magukkal, de ha más intézetből jönnek, születési anyakönyvi kivonatukat is (a katolikusok keresztlevelüket is) kötelesek bemutatni.

4. A felvételnél minden tanuló fizet 8 P. felvételi díjat és 18 P.-t különböző díjak címén. Ezen díjak fizetése alól senki sem menthető fel.

5. Az évi *tandíj* a rendes tanulók számára 40 P., mely összeg négy részletben is fizethető. Fizetési határidő: október, december, február és április hó 2. Ha a tanuló a jelzett időre nem fizeti be a megfelelő tandíjrészletet, akkor az igazgató *köteles* őt hazaküldeni az iskolából.

Közalkalmazottak, továbbá hadiözvegyek és hadirokkantak gyermekei, valamint ezek árvái, munkások és napszámosok, valamint ezeknek középiskolába járó gyermekei és árvái, és végül azoknak a nem közalkalmazotti szülőknek gyermekei, akik igazolják, hogy egyszerre három vagy több gyermeket középiskolában, ezzel egyenrangú tanintézetekben, tudományegyetemen, műegyetemen, felsőbb tanintézetekben, polgári, kereskedelmi vagy ipari szakiskolákban taníttatnak — *kedvezményes tandíjat*, azaz évi 20 P.-t fizetnek, de csak abban az esetben, ha magaviseleti érdemjegyük példás vagy jó, legalább általános elégséges tanulmányi előmenetelt tanúsítanak, vagyontalanságukat, ill. szegénységüket egy évnél nem régebb keltezésű hatósági bizonyítvánnyal igazolják. Nem kaphatnak kedvezményt az ismétlők és azok, akik javítóvizsgálatlalt léptek a következő osztályba és pedig az ismétlők sem az első, sem a második félévben, a javítósok pedig az első félévben.

Vagyontalansági bizonyítvánnyal rendelkező *közalkalmazottak* gyermekei folyamodhatnak egész tandíjmentességért, ha legalább annyi a jeles és jó érdemjegyük, mint az elégséges. Ilyen iskolai bizonyítvánnyal, hatóságilag igazolt *szegénység* esetén, más szülők gyermekei is kaphatnak

tandíjmentességet. Az I. osztályú tanulók azonban csak a második félévben részesíthetők tandíjmentességben, de tandíjkedvezményt kaphatnak az első félévben is. Az egyszer elnyert tandíjmentességet vagy kedvezményt addig élvezi a tanuló, míg a megkívánt feltételeknek megfelel.

A folyamodványok beadásának határideje szept. 15. és febr. 15. A tandíjkedvezményért benyújtott folyamodványok bélyegmentesek és a gimnázium igazgatójához címezendők; a tandíjmentességi kérvények Szeged szab. kir. város polgármesteri hivatalához intézendők és csak szegénységi bizonyítvány mellékelése esetén bélyegmentesek; egyébként 1'60 P. a bélyegilleték.

6. Aki súlyos testi fogyatkozás vagy betegség miatt a testgyakorlás, az ének vagy a rajz technikai része alól fel akarja magát mentetni, azt hatósági orvosi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványban kérje az intézet igazgatóságától. Bélyegilleték 1'60 P., szegénységi bizonyítvány mellékelésével bélyegmentes a kérvény.

7. A javító, pótló és különbözeti vizsgálatok szept. 3. és 4-én tartatnak meg. Egy tárgyból bukott tanulók példás, jó vagy szabályszerű viselettel minden folyamodás nélkül tehetnek javítóvizsgálatot. Azok a tanulók, akik egy kötelező tárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, de magaviseletük kevésbé szabályszerű, a gimnázium igazgatójához, azok a tanulók pedig, akik (az ismétlők is) két kötelező tárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, július hó 5-ig a tankerületi kir. főigazgatóhoz folyamodhatnak javítóvizsgálati engedélyért. A két tárgyból bukott tanuló csak abban az esetben kaphat engedélyt, ha igazolni tudja, hogy betegség miatt legalább egy hónapot volt kénytelen mulasztani az év folyamán.

9. Minden olyan kérvény után, melyet az igazgató saját hatáskörében érdemlegesen elintézhet, a kérvény benyújtásakor 1 P. kezelési díj fizetendő. Az olyan kérvények után, melyek a felettes hatósághoz terjesztendők fel, 2 P. fizetendő.

Magántanulásra vonatkozó közlések. 1. A jövőben rendes korban levő tanulók csak abban az esetben bocsáthatók magánvizsgálatra, ha állandó lakóhelyükön nincs megfelelő típusú középiskola, vagy ha azt különleges méltánylást érdemlő körülmények (pl. hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolt hosszabb 3—5 havi betegség) megokolta teszik. 2. A magántanulók csak állandó lakóhelyükön ill. ahhoz legközelebb eső megfelelő típusú középiskolában tehetnek vizsgálatot. Ezért helyhatósági vagy államrendőrségi lakbizonylattal kell igazolniok, hogy legalább féléve laknak lakóhelyükön. 3. A magántanulók is rendszerint a tanév elején iratkoznak; ha ezt nem teszik meg, vizsgálatra külön folyamodványban engedélyt kell kérniök, és pedig ha decemberben akarnak vizsgálatot tenni, október 1-ig; ha júniusban, április 1-ig; ha szeptemberben, július 1-ig. Fölvilágosításért idejében forduljanak az igazgatósághoz. 4. Magánvizsgálatot tevő tanuló az írásbeli vizsgálat megkezdése előtt a) felmutatja lelkésze bizonyítványát, hogy vallási kötelelességeinek az egész év folya-

mán eleget tett, b) írásban beadja a végzett olvasmányok és könyvnélkül tanult költemények és prózai részletek jegyzékét (ha ez nem kielégítő, a vizsgálatra bocsátás megtagadható), c) lefizeti a tandíjat (80 P.), a felvételi díjat (8 P.), tárgyanként 4·80 P.-t és 4·80 P. elnöki díjat.

A különbözeti vizsgálat díja tárgyanként 3·20 P.

* * *

Figyelmeztetjük az ifjúságot, hogy az intézet fegyelmi szabályai a nagy szünetekben is kötelezők és hogy tanulóink az intézeten kívül álló egyesületeknek tagjai nem lehetnek. Továbbá tilos az egyetemi hallgatók tányérformájú sapkaviselete, és helyette ajánljuk a jelenlegi gyalogság sapkáját sötétkék színben, világoskék szegéssel, piarista címerrel és oldalt a szokásos ezüst ill. arany osztályjelzéssel. A vidékről bejáró tanulókra nézve *kötelező* ez a sapkaviselet.

A jövő évben használandó tankönyvek jegyzéke augusztus hó végén jelenik meg. Az intézeti Segítő-Egyesülettől a jövőben *csak szegénysorsú*, legalább elégséges előmenetelű és jó magaviseletű tanulók kaphatnak könyvet írásbeli kérelemre. Bélyegmentes kérvényeiket aug. hóban küldjék be a Segítő-Egyesület felügyelőjének, Szeged, Kegyesrendi Városi Gimnázium címen.

Mivel a szóbeli érettségi vizsgálatok az Értesítő lezárásakor még folytak, eredményüket itt a következőkben közöljük: A szóbeli érettségi vizsgálaton érett lett 63 tanuló, 10 tanulót javító érettségi vizsgálatra utasított a bizottság.

Jelesen érett az A) osztályban: Geges Gyula, Hoffmann Béla, Huszti Dénes, Schmidt Gusztáv, Soós Károly, Sötér István, Szabó Miklós, Szentpéteri László, Széki Miklós, Vojnár László; a B) osztályban: Bagyinka István, Kiss Ferenc, Kiss László, Kopasz János, Papp Mátyás, Straub Ferenc, Szkicsák Kálmán.

Jól érett az A) osztályban: Bakonyi László, Balogh Kázmér, Csaplár János, Hoppál Mihály, Kováts Ferenc, Nagy Emil, Rónay Jenő, Szántó Elemér, Tóth József; a B) osztályban: Barta István, Hofbauer András, Knéfiel Pál, Kovács Lajos, Molnár Béla, Papp István, Tóbiás István.

Érett az A) osztályban: Bauer László, Bolgár György, Bózsó Tibor, Börcsök László, Deák Sándor, Hőnig Vilmos, Niedermayer Ferenc, Ooppelcz Vendel, Pálinkás József, Schmidt Henrik, Sziman Vince; a B) osztályban: Bakos István, Borsos József, Csúcs Béla, Deák János, Dobó István, Hangai József, Hankó Vilmos, Horváth Károly, Kiss Gyula, Landesberg Imre, Lantos György, Nikolényi István, Székely László, Tari János, Tóth István, Veress László, Vermes László, Weisz Andor, Wéber Mátyás.

A görögből kiegészítő érettségi vizsgálatot tett az A) osztályból 15, a B) osztályból 21 tanuló sikerrel.

Pályaválasztás. Az érettségit tett tanulók a következő pályákra készülnek: az A) osztályból egyházira 5, jogira 12, katonaira 3, mérnökre 5, orvosira 6, tanárira 2; a B) osztályból: egyházira 7, gyógyszerészire 1, jogira 9, katonaira 3, kereskedelmire 2, közgazdaságira 1, mérnökre 1, orvosira 5, tanárira 3, tisztviselőire 1.

TARTALOM.

	Lap
A „megnemértett” gyermek. — — — — — — — — —	3
Évzáró beszéd. — — — — — — — — —	15
I. Iskolánk multja. — — — — — — — — —	19
II. Iskolánk az 1930—31. iskolai évben. — — — — —	20
III. A tanári testület működési köre. — — — — —	28
IV. A tanárok hitéleti, lársadalmi és irodalmi működése. —	32
V. Tananyag — — — — — — — — —	33
VI. Használt tankönyvek jegyzéke. — — — — —	33
VII. A szertárak és könyvtárak gyarapodása. — — — — —	35
VIII. Ifjúsági egyesületek. — — — — — — — — —	36
IX. A tanulók érdemsorozata. — — — — — — — — —	51
X. Érettségi vizsgálatok. — — — — — — — — —	75
XI. Statisztikai adatok. — — — — — — — — —	76
XII. Tájékoztató az 1931—32. iskolai évre. — — — — —	78

